

دفترچه شماره ۱

دفترچه اختصاصی

جامع ۲

پ

آزمون ۲۹ خرداد - سال ۱۴۰۵

ویژه یازدهمی ها

گروه آزمایشی علوم انسانی

ویژگی های مهم آزمون:

- امسال در کانون این امکان فراهم شده که یازدهمی ها (کنکوری های ۱۴۰۶) بتوانند همزمان با دوازدهمی ها، در آزمون های جامع مطابق با کنکور شرکت کنند.
- در این آزمون، سؤال های مربوط به پایه های دهم و یازدهم، برای کنکوری های ۱۴۰۶ نشان دار شده است.
- به شرکت کنندگان پایه یازدهم در این آزمون، کارنامه نیز داده می شود تا بتوانند همزمان با کنکوری های امسال، وضعیت خود را بسنجند.

فیلم تحلیلی آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم ها در سایت کانون، کد روبه رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، شکیب رجبی، پیمان طیار، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، عباس مالکی، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتیری، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، میلاد قنبری، الهام محمدی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، فاطمه قریبیان، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، رانیا امیری، محمد بیگدلی، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، مجید بیگلری، محمدرضا سوری، امیرعلی فردین، حمیدرضا قائد‌امینی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، زهرا دامیار، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، امیرحسین کاروین، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

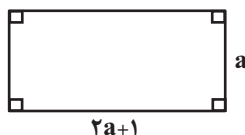
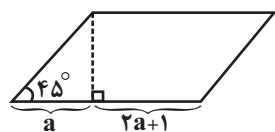
نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی، عرشیا محمدی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، امیرمحمد کماسی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	الهام محمدی زهرا توکلی	مسئول درس: فریبا رنوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	————	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویش‌علی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: مهدی یعقوبیان، محمد قزی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	علیرضا سالمی فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسن صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

۱- اگر اختلاف مساحت دو شکل زیر ۲ واحد باشد، ضلع کوچک متوازی الاضلاع کدام است؟

۱۰

(۱) ۲

(۲) ۴

(۳) $\sqrt{2}$ (۴) $3\sqrt{2}+1$

۲- کدام یک از معادلات زیر، به ازای هر مقدار m دارای دو جواب حقیقی متمایز است؟

۱۰

(۴) $-3x^2 + m - 2 = 0$

(۳) $x^2 + mx - 2 = 0$

(۲) $mx^2 - 3x + 2 = 0$

(۱) $x^2 - x + 2m = 0$

۳- دو شیر A و B به یک استخر متصل اند. شیر A برای اینکه به تنهایی استخر را پر کند دو برابر شیر B به زمان نیاز دارد. اگر هر دو شیر با هم این استخر را در ۴ ساعت پر کنند، شیر A به تنهایی در چند ساعت استخر را پر می کند؟

۱۰

(۴) ۱۶

(۳) ۱۲

(۲) ۸

(۱) ۶

۴- در تابع خطی f که از مبدأ می گذرد، اگر $f(8k+3) - f(8k+2) = 10$ باشد؛ حاصل $f(2)$ کدام است؟

۱۰

(۴) ۲۰

(۳) ۱۰

(۲) ۴

(۱) ۲

۵- شکل زیر نمودار تابع $y = \frac{-5}{4}x^2 - 5x - k$ است. مقدار $\frac{-m}{2} - k$ کدام است؟

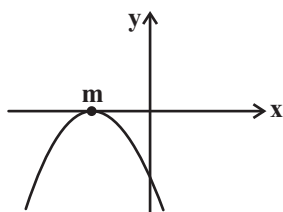
۱۰

(۱) ۲

(۲) ۴

(۳) -۴

(۴) -۶

۶- هر چه انحراف معیار داده ها ... باشد پراکندگی داده ها ... است و اکثر داده ها به (یا از) میانگین ... هستند.

۱۰

(۲) بزرگتر - کمتر - نزدیکتر

(۱) کوچکتر - کمتر - دورتر

(۴) کوچکتر - کمتر - نزدیکتر

(۳) بزرگتر - بیشتر - نزدیکتر

۷- شعاع دایره‌های نمودار حبابی مربوط به ۳ نفر با یکدیگر تشکیل دنباله هندسی می‌دهند. اگر شعاع دایره کوچکتر و بزرگتر ۳ و ۱۲ باشد و

مجموع مقدارهای متغیرهای سوم این سه نفر برابر با ۵۶۷ باشد، آنگاه مقدار متغیر سوم مربوط به دایره متوسط چقدر است؟

(۲) ۲۷

(۱) ۱۶۲

(۴) ۴۳۲

(۳) ۱۰۸

۸- عکس نقیض گزاره شرطی $\sim p \Rightarrow \sim q$ ارزش نادرست دارد. در این صورت ارزش گزاره $(\sim r \Rightarrow p) \vee (q \Rightarrow \sim p)$ با کدام گزینه یکسان

۱۱

است؟

(۲) $q \Rightarrow (p \wedge r)$ (۱) $\sim (p \Rightarrow q)$ (۴) $(p \wedge q) \Leftrightarrow q$ (۳) $\sim q \Rightarrow \sim r$

۹- ارزش چه تعداد از گزاره‌های زیر درست است؟

۱۱

الف) $\sqrt{2}$ عددی گویا و $\sqrt{7}$ عددی گنگ است.

ب) $(\frac{4}{16} = \frac{1}{4}) \wedge (\frac{5}{3} < \frac{7}{4})$

ج) یک عدد اول است یا ۴ عددی مرکب است.

د) $(A \not\subseteq A \vee \emptyset \not\subseteq A)$

(۴) ۱

(۳) ۲

(۲) ۳

(۱) ۴

۱۰- اگر $f(x) = \begin{cases} 2x+1, & x > 1 \\ x^2+3, & x \leq 1 \end{cases}$ باشد، حاصل $[f(\frac{2}{3})] + \text{sign}(f(3))$ کدام است؟ (، []، نماد جزء صحیح است.)

۱۱

(۲) ۳

(۱) ۲

(۴) ۵

(۳) ۴

۱۱- با توجه به دو تابع $f = \{(1,2), (3,5), (4,9), (6,8)\}$ و $g = \{(2,1), (5,3), (3,9), (9,4), (8,6), (6,7)\}$ مجموع مقادیر برد تابع $f - 2g$ چقدر است؟

۱۱

(۱) -۱۲ (۲) -۱۴

(۳) -۱۷ (۴) -۱۹

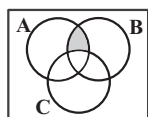
۱۲- در یک جامعه، با ایجاد ۱۲ شغل جدید نرخ بیکاری ۶ درصد کاهش می‌یابد. جمعیت فعال جامعه چند نفر است؟

۱۱

(۱) ۵۰ (۲) ۱۰۰

(۳) ۱۵۰ (۴) ۲۰۰

۱۳- مجموعه‌های A و B و C مطابق شکل زیر مفروض‌اند. کدام مورد نشان‌دهنده قسمت رنگی است؟

(۱) $(C' \cap A) - B$ (۲) $(A \cup B)' - C$

(۳) $(A \cap B) \cap C'$ (۴) $A \cap (B' \cup C')$

۱۴- از بین ۴ دانش‌آموز یازدهمی و ۶ دانش‌آموز دوازدهمی می‌خواهیم یک گروه المپیاد ۶ نفره انتخاب کنیم. اگر حداقل ۴ نفر از پایه دوازدهم باشند، به چند طریق می‌توانیم اعضای تیم را انتخاب کنیم؟

(۱) ۱۱۴ (۲) ۱۱۵ (۳) ۹۰ (۴) ۹۱

۱۵- از بین ۷ قوچ که ۲ رأس از آن‌ها نشان‌دار هستند، ۴ رأس به تصادف انتخاب می‌شوند. احتمال آنکه ۲ قوچ نشان‌دار با هم انتخاب نشوند، چقدر بیشتر از احتمال آن است که فقط دقیقاً یک قوچ نشان‌دار انتخاب شود؟

۱۰

(۱) $\frac{1}{7}$ (۲) $\frac{1}{5}$ (۳) $\frac{5}{7}$ (۴) $\frac{3}{5}$

۱۶- در دنباله با رابطه بازگشتی $a_{n+1} = \begin{cases} 4a_n + 1 & \text{فرد } n \\ 3 - a_n & \text{زوج } n \end{cases}$ و $a_1 = 3$ ، جمله چهارم کدام است؟

(۱) -۳۹ (۲) ۲۱۲ (۳) -۴۳ (۴) ۵۴

۱۷- اگر مجموع جملات دنباله حسابی $4y, x, y, \dots, \frac{x}{4}$ برابر ۴۶۲ باشد، $x + y$ کدام است؟

۴۲ (۴)

۲۴ (۳)

۱۶ (۲)

۳۲ (۱)

۱۸- در یک دنباله هندسی با جمله اول a و نسبت مشترک r ، نسبت مجموع دو جمله سوم دنباله هندسی به مجموع دو جمله اول همان دنباله

برابر ۱۶ می‌باشد، r کدام می‌تواند باشد؟

۹ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۱۹- اگر $A = \frac{\frac{1}{3^3} \times \sqrt[4]{\frac{1}{9}}}{\frac{1}{3 \times 27^6}}$ باشد، حاصل A^3 کدام است؟

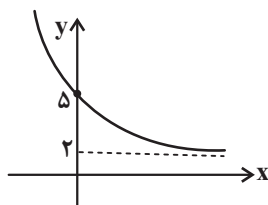
 $\frac{1}{243}$ (۴)

۲۴۳ (۳)

 $\frac{1}{81}$ (۲)

۸۱ (۱)

۲۰- نمودار تابع نمایی $f(x) = a\left(\frac{1}{4}\right)^x + b$ به صورت زیر است. مقدار $a + b$ کدام است؟

۴ (۲)

۲ (۱)

۷ (۴)

۵ (۳)

۲۱- هریک از ویژگی‌های بیان‌شده، به‌ترتیب، مربوط به کدام سده یا سده‌ها از تاریخ ادبیات ایران است؟

- در شعر این دوره، برخی شاعران ازجمله سنایی از مدح شاهان و انتساب به دربارها پرهیز می‌کردند.

- روزنامه‌های پرشماری ازجمله «صور اسرافیل» منتشر شد که دربردارنده مطالب سیاسی، اجتماعی و گاه علمی بود.

- آشنایی با تحقیقات و تتبعات اروپاییان موجب تغییر روش تاریخ‌نویسی و تحقیق در مسائل ادبی شد.

- شعر از نظر شعرا بیان هنرمندانه واقعیات و وسیله‌ای برای بهبود زندگی بود.

(۱) دهم و یازدهم - دوازدهم و سیزدهم - چهاردهم - هفتم و هشتم

(۲) پنجم و ششم - چهاردهم - دهم و یازدهم - دوازدهم و سیزدهم

(۳) هشتم و نهم - چهاردهم - دوازدهم و سیزدهم - پنجم و ششم

(۴) پنجم و ششم - دوازدهم و سیزدهم - چهاردهم - دوازدهم و سیزدهم

۲۲- چه تعداد از گزاره‌های زیر درست هستند؟

- سید اشرف‌الدین گیلانی توانست با تکلف‌گویی در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند.

- ملک‌الشعراى بهار در سبک خراسانی و با زبانی حماسی شعر می‌سرود.

- ایرج‌میرزا از اشعار غربی ترجمه‌هایی منظوم پدید آورد که قطعه «قلب مادر» از همین ترجمه‌های منظوم است.

- بیت «گر این‌چنین به خاک وطن شب سحر کنم/ خاک وطن چو رفت چه خاکی به سر کنم» از میرزاده عشقی است.

- فرخی یزدی تحت تأثیر شاعران گذشته به ویژه ناصرخسرو و سعدی بوده است.

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۲۳- از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی کدامیک از قسمت‌های مشخص‌شده نادرست است؟

۱۱

«در قرن یازدهم، حکومت صفوی در ایران روی کار آمد و مذهب شیعه را ترویج کرد و به شعر ستایشی و درباری و عاشقانه‌های زمینی بی‌توجه بود؛

۱

از این‌رو شاعران سروده‌های خود را بیشتر با مضامین پند و اندرز و همچنین تبدیل مضامین و موضوعات تازه به موضوعات و تمثیلات کهن همراه کردند.

۲

وابسته‌نبودن شعر به دربار باعث شد طبقات و گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شوند. بها ندادن به شعر ستایشی در ایران، موجب شد

۳

که شاعران مدیحه‌سرا برای امرار معاش یا ثروت‌اندوزی راهی دیار هند شوند.

۴

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۲۴- جاهای خالی عبارت‌های زیر را کدام گزینه به‌ترتیب کامل می‌کند؟

۱۱

- مثنوی ... به پیروی از شیوه نظامی سروده شده است.

- منظومه ... ناهنجاری‌های اجتماعی را به شیوه طنز و تمثیل بیان کرده است.

- کتاب ... تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ هـ.ق. در بر می‌گیرد.

(۱) جمشید و خورشید - رساله دلگشا - تاریخ جهان‌گشا (۲) تحفة الاحرار - موش و گربه - جامع‌التواریخ

(۳) تحفة الاحرار - اخلاق‌الاشراف - تاریخ گزیده (۴) جمشید و خورشید - موش و گربه - تاریخ گزیده

۲۵- از میان آثار زیر، به‌ترتیب پدیدآورنده چند اثر «سید علی موسوی گرمارودی» و «قصر امین‌پور» هستند؟

«در کوچه آفتاب - تنفس صبح - ظهور - صدای سبز - خواب ارغوانی - سفر ششم - آینه‌های ناگهان - دلاویزتر از سبز - ظهر روز دهم -

برآشفتن گیسوی تاک - دستور زبان عشق - ملاقات در شب آفتابی - بی بال پریدن - گوشواره عرش»

(۱) چهار - شش (۲) چهار - پنج (۳) پنج - پنج (۴) پنج - شش

۲۶- کدام یک از گزینه‌های زیر درباره نویسنده کتاب «خسی در میقات» نادرست است؟

(۱) علاوه بر داستان، در نمایشنامه‌نویسی، سفرنامه‌نویسی و ترجمه نیز تواناست.

(۲) مشهورترین اثرش داستان بلند «مدیر مدرسه» است و «خسی در میقات» از سفرنامه‌های اوست.

(۳) از نشر پرشتاب و بریده‌بریده این نویسنده با عنوان «نثر تلگرافی» یاد می‌کنند.

(۴) اولین داستانش با عنوان «زیارت» در مجله سخن چاپ شد و «ارزیابی شتاب‌زده» مجموعه‌ای از مقاله‌های اوست.

۲۷- سبک کدام بیت متفاوت است؟

۱۱

(۱) چو تو صورتی ندیدم همه مویه‌مو لطایف چو تو سورتی نخواندم همه سربه‌سر معانی

(۲) طلسمی که ضحاک سازیده بود سرش به آسمان برفرازیده بود

(۳) از احمد پسا کشید جبریل از سدره سفر چو ماورا بود

(۴) یکی را کرم بود و قوت نبود کفافش به قدر مروت نبود

۲۸- با توجه به ویژگی‌های زبانی، بیت کدام گزینه متعلق به سبک هندی است؟

۱۱

(۱) تو پادشاه حسنی و من می‌گدایمت دشنام می‌دهی و من از جان دعايمت

(۲) بر کار جهان دل منه ایرا که نشاید کاین خوبی و ناخوبی هم دیر نیاید

(۳) سواران جنگی به روز نبرد همانا به ابر اندر آرند گرد

(۴) رندی آموز و کرم کن که نه‌چندان هنر است حیوانی که ننوشد می و انسان نشود

۲۹- کدام ویژگی زبانی در متن زیر به چشم نمی‌خورد؟

۱۰

«برهه چنان دانست که او حاجت خانه خواهد خواست، و به دلش اندر بود که اگر حاجت خانه خواهد، بدو بخشد. پس عبدالمطلب گفت که

دویست اشتر از آن من بیاورده‌اند، بفرمای تا اشتران من بازدهند... پس عبدالمطلب گفت که ایهاالملک من خداوند اشترم نه خداوند خانه، و

مر این خانه را خداوندی هست، و او خود خانه خود را نگه دارد.»

(۱) بیشتر جمله‌ها در این نمونه کوتاه و قابل فهم هستند.

(۲) کاربرد کهن واژگان که امروزه به گونه‌ای دیگر به کار گرفته می‌شوند.

(۳) ترکیب‌سازی

(۴) جمع واژه با نشانه فارسی «ان»

۳۰- کدام بیت فاقد «مجاز» است؟

۱۱

(۱) یک شب چراغ روی تو روشن شود ولی چشمی کنار پنجره انتظار کو

(۲) آهم عجب ار در دل خارا ننشیند سوزم عجب ار در در و دیوار نگیرد

(۳) دوست خون دل ما خورد به جای می ناب در عوض زهر بلا ریخت به پیمانه ما

(۴) سپر صلح و صفا دارم و شمشیر محبت با تو آن پنجه نبینم که به پیکار من آیی

۳۱- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟

۱۱

«پیوسته ابرویت دل این ناتوان کشد مردم کمان کشند و مرا آن کمان کشد»

(۱) استعاره، جناس ناهمسان، اغراق، تشبیه (۲) ایهام تناسب، جناس، مجاز، تناسب

(۳) تشخیص، ایهام، واج‌آرایی، تضاد (۴) واج‌آرایی، ایهام، تناسب، استعاره

۳۲- کدام بیت آرایه‌های «استعاره مکنیه، استعاره مصرحه و تشبیه گسترده» دارد؟

۱۱

(۱) صبحدم چون کله بندد آه دودآسای من چون شفق در خون نشیند چشم شب‌پیمای من

(۲) گر به دل خوردن شوی قانع در این مهمان‌سرا می‌توان صائب به چرخ سفله استغنا زدن

(۳) گر رسد باد مخالف ور وزد باد مراد بادبان کشتی ما دل به دریا کردن است

(۴) چو غنچه مشت زری عندلیب اگر می‌داشت هزار نکته رنگین به یک دهن می‌گفت

۳۳- آرایه‌های مذکور در همه گزینه‌ها در ابیات زیر دیده می‌شوند؛ به جز گزینه ...

۱۱

«گفتم دل من از خون دریاست گفت آری همچون دل تو بحری در هیچ بر نباشد»

گفتم که در میان دست می توان بست گفتا میان ما را تاب کمر نباشد»

(۱) اغراق، تشبیه (۲) اشتقاق، تناقض (۳) جناس، تکرار (۴) ایهام، لف و نشر

۳۴- آرایه‌های «مجاز، ایهام و تشبیه» در کدام بیت دیده می‌شوند؟

۱۱

(۱) عجز و فتادگی است سرانجام سرکشی چون شعله شد ضعیف به خس التجا برد

(۲) دور فلک از زمزمه عشق تهی بود این دایره را خامه صائب به نوا کرد

(۳) پیداست ز هر قطره شب‌نم که در این باغ عشقی که هوایی است بقا هیچ ندارد

(۴) در پیش دوست دم زدن از خویشتن خطاست کس با نفس ندیده در آینه خویش را

۳۵- تعداد آرایه‌هایی که در مقابل ابیات آمده است، همگی درست‌اند؛ به جز:

۱۱

(۱) بر خوان این جهان زده انگشت در نمک ناخورده دست شسته از این بی‌نمک ابا (= آش) (یک ایهام تناسب)

(۲) دفتر گل را به آب چشم خواهد پاک شست گر نبیند بلبل این رخسار شب‌نم‌خیز را (سه استعاره مصرحه)

(۳) چون کمان در بازو آرد سروقد سیم‌تن آرزویم می‌کند کاماج باشم تیر را (دو تشبیه گسترده)

(۴) به چشمش تیغ زهرآلود می‌گردید هر سروی چمن‌پیرا اگر می‌دید آن شمشادبالا را (سه تشبیه)

۳۶- آرایه‌های «تضاد، حسن تعلیل، حس آمیزی، موازنه و تشبیه» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

۱۱

الف) زلف تو بر رخت شام است بر سحر عشق تو در دلم گنج است در خراب

ب) عاقلان گویند در زنجیر زلفش دل میند این دل دیوانه پندارند در فرمان ماست

ج) چشم مست تو اگر هوش ز نقاش نبرد از چه تصویر دهان و کمر از یادش رفت؟

د) کوهیم که می‌پاره نگرديم به سختی بادیم که می‌مانده نگرديم ز رفتار

ه) کوتاه‌اندیشی است کردن شکوه از بخت سیاه روز رعنا در قفا باشد، شب کوتاه را

(۱) «الف» - «ب» - «ه» - «د» - «ج» (۲) «ب» - «ج» - «ه» - «د» - «الف»

(۳) «ب» - «د» - «ه» - «الف» - «ج» (۴) «الف» - «ه» - «د» - «ج» - «ب»

۳۷- گزاره مقابل کدام بیت نادرست است؟

۱۰

- (۱) ملک چون گل شدی هر دم شکفته
از آن لعلِ نسفته لعلِ سفته (تبصره قافیه در آن مشهود است).
- (۲) صبا گرد از جبینِ جان زدوده
ستاره صبح را دندان نموده («د» حرف روی است).
- (۳) سماع زهره شب را در گرفته
مه یک هفته نصفی برگرفته (الگوی حروف قافیه: مصوت+دو صامت)
- (۴) همایون و سمن ترک و پری زاد
ختن خاتون و گوهر ملک و دل شاد (فاقد ذوقافیتین است).

۳۸- از بین ابیات زیر، چند بیت «مُرَدَف» نیست؟

۱۰

- (الف) نام او و القاب او شرح دهید
که غریبم من شما اهل دهید
- (ب) قطره گرچه خرد و کوتاه پا بود
لطف آب بحر ازو پیدا بود
- (ج) این قدر گفتیم باقی فکر کن
فکر اگر جامد بود رو ذکر کن
- (د) چون غرض آمد هنر پوشیده شد
صد حجاب از دل به سوی دیده شد

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳۹- وزن کدام بیت را می‌توان به دو صورت همسان و ناهمسان برش هجایی داد؟

- (۱) گفتیم که عقل از همه کاری به درآید
بیچاره فروماند چو عشقش به سر افتاد
- (۲) یا چشم نمی‌بیند یا راه نمی‌داند
هر کاو به وجود خود دارد ز تو پروایی
- (۳) در حلقه کارزار جان دادن
بهتر که گریختن به نامردی
- (۴) جز دل که گیرد جای من جز من که گیرد جای دل
گر دل بمیرد وای من گر من بمیرم وای دل

۴۰- وزن کدام مصراع‌ها به ترتیب، «دو لختی و ناهمسان» است؟

- (۱) (مثال تافته خورشید عالم آرا نیست) - (صحبت حکام ظلمت شب یلداست)
- (۲) (دست اجنبی افراشت تا لوای ناامنی) - (چشم خوش پر شعبده مست تو نازم)
- (۳) (شاید که عمری بگذشت و هرگز) - (پیش از روش درازی و پهنای را)
- (۴) (به کدام روسپیدی طمع بهشت بندی) - (گرت کسی بپرستد ملامتش نکنم من)

۴۱- وزن عروضی کدام سروده با منظومه زیر یکسان است؟

«درخت جان می داد / غبار مرگ بر اندام برگ می بارید/ نسیم سوخته پر می گریخت می افتاد/ درخت جان می داد...»

(۱) تو در کنار پنجره/ نشستهای به ماتم درختها/ که شاخه های لختشان خمیده زیر پای برف

(۲) غبار و دود به اوج کبود جاری بود/ هوای سربی سنگین به سینه ها می ریخت

(۳) نه عقابم نه کبوتر اما / چون به جان آیم در غربت خاک/ بال جادویی شعر/ بال رویایی عشق

(۴) لب دریا نسیم و آب و آهنگ/ شکسته ناله های موج بر سنگ/ مگر دریا دلی داند که ما را

۴۲- در کدام بیت سه نوع اختیار وزنی دیده می شود؟

(۱) تا بود بار غمت بر دل بی هوش مرا / سوز عشقت نشانند ز جگر جوش مرا

(۲) گر نظر صدق را نام گنه می نهند / حاصل ما هیچ نیست جز گنه اندوختن

(۳) مجنون عشق را دگر امروز حالت است / کاسلام دین لیلی و دیگر ضلالت است

(۴) گر کسی سرو شنیده ست که رفته ست این است / یا صنوبر که بناگوش و برش سیمین است

۴۳- کدام گزاره از لحاظ «عروض و قافیه» درباره شعر زیر نادرست است؟

هنگام بوسه و غزل عاشقانه نیست / هر چیز رنگ آتش و خون دارد این زمان / هنگامه رهایی لبها و دستهاست / عصیان زندگی است / در

روی من مخندا / شیرینی نگاه تو بر من حرام بادا / بر من حرام باد از این پس شراب و عشق / بر من حرام باد تپش های قلب شاد

(۱) وزن آن با پایه های آوایی ناهمسان شکل گرفته است.

(۲) در بند نخست یک بار از اختیار زبانی تغییر کمیت استفاده شده است.

(۳) در بند هفتم، تنها یک حذف همزه وجود دارد.

(۴) قافیه بر مبنای قاعده دو، درست است.

۴۴- نام بحر مقابل کدام مصراع، درست است؟

(۱) مهارت در سخن دارم ولی نتوان (هزج مسدس محذوف)

(۲) سرکشی آموخت بخت از یار یا آموخت یار (رمل مثنی‌س سالم)

(۳) بیاراسته زرد و سرخ و بنفش (مستقارب مثنی‌س محذوف)

(۴) کس عاشق آن لب چو شهد تو مباد (رجز مثنی‌س محذوف)

۴۵- دربارهٔ رباعی زیر کدام گزاره درست است؟

«گیرم که به فتوای خردمندی و رای از دایرهٔ عقل برون ننهیم پای

با میل که طبع می‌کند چه توان کرد؟ عیب است که در من آفریدست خدای»

(۱) فاقد جناس است و دارای تشبیه است.

(۲) قافیه در بیت اول بر مبنای قاعدهٔ ۲ است و تبصرهٔ قافیه نیز مشهود است.

(۳) وزن رباعی به دو صورت دسته‌بندی هجایی می‌شود و در مصراع اول آن ابدال دیده می‌شود.

(۴) با بیت «در صراط‌المستقیم عشق عقل خرده‌بین / در دل شب راه در ریگ روان گم کرده‌ای است» قرابت معنایی دارد.

۴۶- بیت زیر با کدام بیت ارتباط معنایی ندارد؟

۱۰

«دانه باشی مرغکانست برچنند غنچه باشی کودکانست برکنند»

(۱) شهرت ما سبب خصمی مردم باشد خوشدل آن مرد که نامش چو نسب گم باشد

(۲) در سر زینت خودآرا می‌رود آخر سرش حلقهٔ فتراک طاووس است از بال و پرش

(۳) جسم اگر از یکدگر ریزد غباری گو مباش روح اگر از تن هوا گیرد بخاری گو مباش

(۴) رطب از شاهدی و شیرینی سنگ‌ها می‌زنند بر شجرش

۴۷- کدام گزینه فاقد مفهوم بیت زیر است؟

۱۰

«من از اینجا به ملامت نروم

که من اینجا به امیدی گروم»

(۱) گر من از سرزنش مدعیان اندیشم

شیوه مستی و رندی نرود از پیشم

(۲) ملامت از دل سعدی فرو نشوید عشق

سیاهی از حبشی چون رود که خود رنگ است

(۳) تو در کمند من آیی، کدام دولت و بخت؟

من از تو روی بیچم کدام صبر و قرار؟

(۴) عشق و درویشی و انگشت‌نمایی و ملامت

همه سهل است تحمل نکنم بار جدایی

۴۸- عبارت شعری زیر با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

«سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است»

(۱) دل نیست عقده‌ای که گشاید به زور فکر

بیهوده سر به جیب تأمل کشیده‌ایم

(۲) فریب زندگی تلخ داد دایه مرا

ز شگری که به طفلی مرا به کام کشید

(۳) نماند از سردمهری‌های دوران بر جگر آهم

درختی را که سرما سوخت، دودش بر نمی‌آید

(۴) در فکر جمع خار و خس آشیانه‌ایم

از ما می‌پرس حاصل مرگ و حیات را

۴۹- مفهوم عبارت «صیاد بی‌روزی ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی‌اجل در خشک نمیرد» با کدام بیت یکسان نیست؟

۱۰

(۱) هیچ‌کس را مکر و فن سودی نکرد

پیش بازی‌های مکار قضا

(۲) زندان شده بهشت ز نای و ز نوش عشق

قاضی عقل مست در آن مسند قضا

(۳) چون قضا گفت فلانی به سفر خواهد مرد

آن کس از بیم اجل سوی سفر بگریزد

(۴) جز که آن قسمت که رفت اندر ازل

روی ننمود از شکار و از عمل

۵۰- کدام رباعی با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«چيست اين سقف بلند ساده بسيار نقش؟

زين معما هيچ دانا در جهان آگاه نيست»

(۱) این کهنه رباط را که عالم نام است

و آرامگه ابلق صبح و شام است

بز می است که وامانده صد جمشید است

قصری است که تکیه‌گاه صد بهرام است

(۲) این کوزه چو من عاشق زاری بوده است

در بند سر زلف نگاری بوده است

این دسته که بر گردن او می‌بینی

دستی است که بر گردن یاری بوده است

(۳) این بحر وجود آمده بیرون ز نهفت

کس نیست که این گوهر تحقیق بسفت

هر کس سخنی از سر سودا گفتند

ز آن روی که هست، کس نمی‌داند گفت

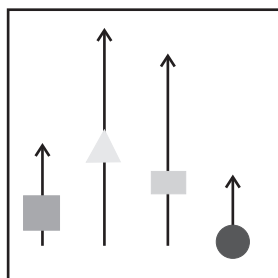
(۴) بر چهره گل نسیم نوروز خوش است

در صحن چمن روی دل‌افروز خوش است

از دی که گذشت هرچه گویی خوش نیست

خوش باش و ز دی مگو که امروز خوش است

۵۱- تصویر روبه‌رو نوعی دیدگاه و پاسخ به پرسش «جهان اجتماعی یا جهان‌های اجتماعی؟» است؛ کدام عبارت با این دیدگاه ارتباط دارد؟

(۱) دورکیم جوامع مقطع نخست را «جوامع مکانیکی» و جوامع مقطع دوم را «جوامع ارگانیکی» می‌نامد.

(۲) همهٔ جهان‌های اجتماعی شبیه یک نوع موجود زنده‌اند.

(۳) مردم‌شناسان از جهان‌های اجتماعی غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند.

(۴) «همهٔ راه‌ها به رم ختم می‌شوند»

۵۲- کدام گزینه به‌ترتیب مؤید وضعیت کشورهای «هندوستان»، «چین»، «عثمانی» و «الجزایر» در نظام جهانی جدید است؟

(۱) توسط استعمارگران به اشغال کامل نظامی درآمد - شرایط نیمه‌استعماری و اثر تهدید نظامی و روابط اقتصادی از هم پاشید - در شرایط

نیمه‌استعماری به سر می‌برد.

(۲) وضعیتی مانند ژاپن داشت - هر بخش آن تحت تسلط یکی از کشورهای اروپایی بود - به اشغال کامل نظامی درآمد - دروازه‌های خود را به

روی کشورهای غربی بسته بود.

(۳) کمپانی هند شرقی نام گرفته بود - از طریق نفوذ گروه‌های مبلغ مسیحی به‌صورت کشوری ضعیف درآمد - ده‌ها کشور از درون آن سر

برآوردند - توسط استعمارگران به اشغال کامل نظامی درآمد.

(۴) در شرایط نیمه‌استعماری به سر می‌برد - به اشغال کامل نظامی درآمد - سرنوشتی مشابه اندونزی پیدا کرد - سرنوشتی مشابه هندوستان

داشت.

۵۳- نگرش و واکنش نسبت به «هویت» در دورهٔ مدرن و پسامدرن به‌ترتیب چگونه بوده است؟

(۱) مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی، «هماندسازی» بود - نسل‌کشی، جابه‌جایی اجباری و کنترل جمعیت

(۲) باز شدن جعبهٔ پاندورا - هویت از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آنها تعریف می‌شود

(۳) پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه - تأکید بر تفاوت‌ها و هویت‌های خاص و محلی

(۴) حفظ و حتی تشدید تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی - مدل تکثرگرا

۵۴- موارد کدام گزینه دربارهٔ «ثروت» درست است؟

(۱) در جامعهٔ سرمایه‌داری هویت افراد بیشتر به ثروت و توان اقتصادی آنها وابسته است - نهاد اقتصاد، راه درست و مقبول یا کژراهه‌های به

دست آوردن ثروت را در جهان اجتماعی تعیین می‌کند - صهیونیسم قانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد

(۲) انسان همواره آن را ارزش واسطه‌ای و پیش‌نیاز دستیابی به سعادت و کمال می‌دانست - در جامعهٔ سرمایه‌داری، مالکیت ثروت همراه با شغل

از پایه‌های اساسی هویت‌یابی هستند - انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد که زمین‌داران نسبت به بازرگانان جایگاه برتری پیدا کنند

(۳) ثروت عنصری بود که فرایند صنعت را برای سرمایه‌داران سرعت بخشید - انتقال صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده در جهت تعدیل

جهانی ثروت است - در جهان اجتماعی مدرن، برخی مدعی شدند که ارزیابی اخلاقی و نگاه‌های واسطه‌ای به ثروت دست و پا گیر بوده است

(۴) ثروت وجهه و شأنی به فرد عامل قدرت می‌دهد که همان اراده و قاطعیت اوست - تفاوت در ثروت نوعی نابرابری اجتماعی است - انباشت

ثروت جهان در دست جمعی اندک، تنها با فقر و وابستگی اقتصادی و سیاسی انبوه آدمیان امکان‌پذیر است.

۵۵- علت هر یک از موارد زیر کدام است؟ (به ترتیب)

۱۱

- هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان پیدا کند، سیاست پدید می‌آید.
- روشنگری با رویکرد دنیوی اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دئیسم منجر می‌شود.
- اگوست کنت معتقد بود بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از زندگی بشر رخت برمی‌بندد.
- (۱) سیاست، اعمال قدرت سازمان‌یافته برای دستیابی به هدفی معین است - عدم پذیرش حس و تجربه - غنایم جنگی
- (۲) مدار مشروعیت، حق و باطل است - عدم پذیرش وحی - اندیشه‌های لیبرالیستی و کمونیستی
- (۳) مدار مقبولیت، خواست و ارادهٔ کسانی است که قدرت بر آنها اعمال می‌شود - محدودیت‌های علم تجربی - رقابت بر سر مناطق استعماری
- (۴) سیاست، اعمال قدرت سازمان‌یافته برای دستیابی به هدفی معین است - عدم پذیرش وحی - با رشد علم تجربی، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید.

۵۶- هر کدام از موارد زیر به کدام بحران، جنگ، جنبش یا انقلاب اشاره دارد؟

- رهایی از هویت تحمیلی فرایند جهانی شدن
- تقلیدی از انقلاب‌های مدرن بود
- جهنمی‌ترین جنگ قرن بیستم
- یک جنبش زیست‌محیطی جهانی است با هدف به‌کارگیری نافرمانی مدنی بدون خشونت
- (۱) جنبش زیست‌محیطی - انقلاب ۱۹۴۱ لبنان - جنگ ویتنام - شورش علیه انقراض
- (۲) جنبش سبک زندگی - انقلاب ۱۹۴۸ چین - جنگ کره - پیمان باسل
- (۳) پروتستان‌تیسیم - انقلاب فرانسه - جنگ جهانی دوم - شورش علیه انقراض
- (۴) جنبش جوانان - انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ روسیه - جنگ ویتنام - ویکی لیکس

۵۷- هر کدام از موارد زیر نشانگر کدام موضوع است؟

۱۱

- اولین شرط بقای هر جامعه
- اولین چالشی که در جوامع صنعتی پدید آمد
- نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی استفاده شد
- هسته‌های نخستین فراماسونری
- (۱) جمعیت - بحران زیست‌محیطی - بحران بوپال - بناها
- (۲) اقتصاد - چالش فقر و غنا - جنگ جهانی دوم - یهودیان سرمایه‌دار و زراندوز
- (۳) جمعیت - چالش فقر و غنا - جنگ جهانی اول - یهودیان زراندوز
- (۴) جمعیت - بحران معرفت - جنگ جهانی اول - سیاستمداران غیرغربی

۵۸- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- کدام نوع عقل علمی مانند فلسفه، ریاضیات و طبیعیات را پدید می‌آورد؟
- طرفداران قشربندی چگونه نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند؟
- جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، به کدام معنای از خودبیگانگی گرفتار می‌شوند؟

(۱) عقل عملی - با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی - از خودبیگانگی حقیقی

(۲) عقل در معنای عام - با اخذ مالیات - از خودبیگانگی تاریخی

(۳) عقل نظری - با توزیع برابر ثروت - از خودبیگانگی فطری

(۴) عقل نظری - با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی - از خودبیگانگی تاریخی

۵۹- هر کدام از موارد زیر چرا و چگونه شکل گرفتند؟

- پیدایش و رشد «پروتستانتیسم»

- آریستوکراسی

- نظریه آمریکایی بومی

(۱) سکولاریسم آشکار - حکومت فرد براساس خواست و میل - عبور از علم

(۲) سکولاریسم آشکار - حکومت اکثریت براساس خواست و میل - مدل تکثرگرا

(۳) سکولاریسم پنهان - حکومت اقلیت براساس فضیلت - هر گروه، جامعه و فرهنگی می‌خواهد از چشم خودش به خود بنگرد و نه از چشم دیگران

(۴) سکولاریسم پنهان - حکومت اقلیت براساس خواست و میل - سیاست همانندسازی

۶۰- هر کدام از عبارات زیر به ترتیب با کدام موضوع در ارتباط است؟

- هرکول و شارل دوگل

- مرتاض‌ها (سادو) لباس‌هایی به رنگ زعفران می‌پوشند که نمادی است از چشم‌پوشی از دنیا

- تبدیل مسجد ایاصوفیه به موزه و انتشار اسکناس با نماد پان‌ترکیسم توسط آتاتورک

(۱) قدرت بدنی یا بلندی قامت - کهولت و مرگ جهان اجتماعی - قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان ریشه در اعتقادات و پیشینه تاریخی این کشورها نداشت

(۲) سازمان - بازماندن از پاسخ‌گویی به نیازهای فطری و معنوی - قدرت حاکمان سکولار وابسته به قدرت جهانی استعمار بود

(۳) شخصیت - از خودبیگانگی تاریخی - بیدارگران نخستین خواستار استقلال اقتصادی و سیاسی جوامع اسلامی بودند

(۴) ارتباط میان شخصیت و قدرت تنبیهی - کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی جهان اجتماعی - منورالفکران غرب‌گرا نسبت به کشورهای

استعمارگر احساس خطر می‌کردند

۶۱- کدام موارد به ترتیب درباره «الف»، «ب» و «ج» در جدول زیر درست است؟

منابع یا عوامل قدرت	ابزار اعمال قدرت	ارزش‌های اجتماعی
شخصیت	تنبیهی	«ج»
مالکیت	«ب»	ثروت
«الف»	اقتناعی	دانش

(۱) جمع کسانی که منافع، ارزش‌ها و برداشت‌های مشترکی دارند - پیروی کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود آگاهی دارد - انسان معمولاً آن را کاملاً مثبت ارزش گذاری می‌کند.

(۲) خصلت‌های جسمانی از جمله قد و هیکل - پیروی به دلیل اجبار - ضمانت اجرای قانون

(۳) انسجام اجتماعی و یکپارچگی نظام - درآمد و پاداش مالی - مسئله اصلی سیاست و جوهر آن

(۴) مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع امروزی - فکر، آموزش و تبلیغ - قدرت

۶۲- به ترتیب هر کدام از موارد زیر مؤید کدام چالش جهانی است؟

۱۱

- اصطلاح مرکز و پیرامون

- آسیب‌های مربوط به آن همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است

- فروپاشی دیوار برلین

- ادیان و عرفان‌های شرقی و سرخ‌پوستی

(۱) بحران اقتصادی - جنگ‌های جهانی - فقر و غنا - شمال و جنوب

(۲) شمال و جنوب - فقر و غنا - شکل‌گیری بلوک شرق و غرب - معنویت

(۳) شکل‌گیری بلوک شرق و غرب - زیست‌محیطی - معرفتی - معنویت

(۴) شمال و جنوب - فقر و غنا - معنویت - زیست‌محیطی

۶۳- کدام مورد مربوط به شکل روبه‌رو نیست؟

(۱) مالکیت خصوصی وسایل تولید وجود ندارد.

(۲) تلاش و شایستگی افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته می‌شود.

(۳) معتقدند نابرابری‌های اجتماعی نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست.

(۴) جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید.

۶۴- به ترتیب هر کدام از موارد «پیشگیری از تفرقه بین جوامع»، «گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست» و «مواجهه جهان اسلام با هجوم‌های

مختلف» با کدام گزینه مرتبط است؟

(۱) آزادی - دانش علمی - در حمله مغول مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

(۲) عدالت - دانش عمومی - در حمله مغول به دفع مهاجمان پرداخت.

(۳) عدالت - دانش عمومی - در جنگ‌های صلیبی به دفع مهاجمان پرداخت.

(۴) معنویت - دانش عمومی - در جنگ‌های صلیبی مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

۶۵- به ترتیب هر یک از موارد با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- افرادی که از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبودند ولی به علت فواید و کارکردهایشان تحمل می‌شدند.

- اگر اراده فرد یا گروهی سرکوب گردد، مصداق سلطه است.

- اتفاقات غیرمنتظره شما را از همکاری با دیگران باز ندارند.

(۱) رعایا - دیدگاه جامعه‌شناسی تبیینی - فایده علوم اجتماعی

(۲) کارگران کشاورز - هدف جامعه‌شناسان انتقادی - فایده علوم انسانی

(۳) طبقه متوسط - نگرش جامعه‌شناسی تفسیری - فایده قواعد اجتماعی

(۴) طبقه سوم در جوامع فئودالی غربی - نگرش جامعه‌شناسان انتقادی - فایده نظم اجتماعی

حوزه برابری

۶۶- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید. (به ترتیب)

۱۱

- در علوم تجربی با کمک مشاهده و روش‌های مختلف، رابطه بین پدیده‌های طبیعی، بررسی می‌شود.

- دانشمندان سعی می‌کنند تا در توصیف موضوع‌ها و پدیده‌های مختلف، دقیق و بی‌طرف باشند.

- در یک آزمایش تجربی، «متغیر» هر چیزی است که ثابت می‌ماند.

- هرچه از شناخت پایه به سوی شناخت عالی پیش می‌رویم، عمل پردازش ساده‌تر می‌شود.

(۱) درست - نادرست - نادرست - درست (۲) نادرست - درست - درست - نادرست

(۳) درست - درست - نادرست - نادرست (۴) نادرست - نادرست - درست - درست

۶۷- کدامیک از عبارت‌های زیر، پیرامون «رشد و ویژگی‌های رشدی انسان» صحیح است؟

۱۱

الف) روان‌شناسی رشد، بر مطالعه تغییرات از زمان تولد تا زمان مرگ در آدمی متمرکز است.

ب) دوقلوهای همسان، الزاماً هم‌جنس بوده ولی دوقلوهای ناهمسان الزاماً هم‌جنس نیستند.

ج) در هفت سال سوم باید با کودک به منزله مشاور رفتار کرد، از حس تقلیدش بهره برد و در تأدیب او کوشش کرد.

د) رشد توانایی تصمیم‌گیری و توانایی‌های زبانی کودک بر رشد شناختی کودک دلالت دارد.

(۱) «الف» و «ب» (۲) «ج» و «د» (۳) «ب» و «د» (۴) «الف» و «ج»

۶۸- کدامیک از عبارت‌های زیر، درخصوص «ویژگی‌های رشدی دوره نوجوانی» صحیح است؟

۱۱

الف) نوجوان، دارای رشد فزاینده‌ای در توانایی‌های شناختی و فرضیه‌سازی بوده و مبنای استدلال او واقعیت‌های عینی و ملموس بیرونی

است.

ب) تغییر سریع حالات هیجانی و تحریک‌پذیری نوجوان معلول تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی دوره نوجوانی می‌باشد.

ج) رشد اخلاقی، ارزشی و دینی دوره نوجوانی باعث رشد سریع شناخت و قضاوت شناختی دوره نوجوانی و جوانی خواهد بود.

د) رویاپردازی مکرر در دستیابی به ایده‌آل‌های دوره نوجوانی، به‌عنوان خودآرمانی، باعث افت در عملکرد تحصیلی می‌شود.

(۱) «ب» و «ج» (۲) «الف» و «ج» (۳) «الف» و «ب» (۴) «ب» و «د»

۶۹- به ترتیب هر یک از موارد زیر با کدام عوامل مطرح شده، مرتبط هستند؟

۱۱

- روشن کردن کولر به دلیل گرم شدن هوا

- دسته‌بندی اتفاقاتی که در زمان‌های نزدیک به هم رخ می‌دهند در یک بازه زمانی

- «اصابت» با کدام عامل ارتباط معکوس دارد؟

(۱) ادراک - «مشابهت» - متنوع بودن تکلیف (۲) احساس - «مجاورت» - متنوع بودن تکلیف

(۳) ادراک - «مجاورت» - تعداد عوامل انحرافی (۴) احساس - «مشابهت» - تعداد عوامل انحرافی

۷۰- هر یک از عبارت‌های زیر به کدام مورد اشاره دارد؟

۱۱

- زهرا هنگام شروع کلاس به درس توجه می‌کند اما در ادامه، مطالب درس را از دست می‌دهد.

- یک مشاور تحصیلی به وضعیت درسی فرزندان فامیل توجه می‌کند.

- محمد در هوای مه‌آلود، یک درخت را مثل شخصی که ایستاده است، می‌بیند.

(۱) اشکال در تمرکز - اطلاعات موجود در حافظه - خطای ادراکی

(۲) اشکال در توجه - سبک پردازش - توهم

(۳) اشکال در تمرکز - سبک پردازش - خطای ادراکی

(۴) اشکال در توجه - اطلاعات موجود در حافظه - توهم

۷۱- در عبارت زیر به کدام یک از انواع رمزگردانی اشاره شده است؟

۱۱

«تنها چیزی که از پادکست دیشب در خاطر آرزو مانده، این است که موضوع آن در مورد دوستی و فداکاری بود.»

(۱) معنایی و کلی (۲) دیداری و خلاصه (۳) شنیداری و کلی (۴) شنیداری و جزئی

۷۲- دانش‌آموزی برای یادگیری در درس روان‌شناسی ابتدا مطالب درس را با دقت مطالعه می‌کند، سپس تلاش می‌کند بدون نگاه کردن به کتاب،

۱۱

جواب پرسش‌ها را بیان کند و در انتها برای هر نکته توضیحات و مثال‌های جدیدی ارائه می‌کند. این دانش‌آموز از کدام فنون بهسازی مطالعه

بهره‌برده است؟

(۱) روش پس‌خبا - کاهش اثر تداخل (۲) رمزگردانی معنادار - کاهش اثر تداخل

(۳) روش پس‌خبا - بسط معنایی (۴) مطالعه چندحسی - روش حرکتی

۷۳- کدام گزینه در ارتباط با عبارت زیر صحیح می‌باشد؟

۱۱

«آرش باید یک قطعه چوبی کوچک را به یک سطح فلزی بچسباند. او چسب قطره‌ای همیشگی‌اش را بر می‌دارد اما به یاد می‌آورد که دفعه قبل که چیزی مشابه را چسبانده بود، اتصال شیء محکم نبود و بعد از مدتی جدا شد. او الان مردد است که آیا از چسب همیشگی استفاده کند یا خیر؟»

(۱) آرش در مرحله ارزیابی راه‌حل قرار دارد و در مورد کارایی چسب قطره‌ای تردید دارد.

(۲) مسئله‌ای که آرش با آن مواجه است، از نوع خوب تعریف نشده است؛ زیرا هدف مبهم است.

(۳) تجربه قبلی آرش در چسباندن، تأثیر کاملاً مثبتی داشته و به او در حل مسئله کمک کرده است.

(۴) او در مرحله اجرای راه‌حل است و در حال امتحان کردن چسب برای متصل کردن شیء است.

۷۴- یک شرکت کوچک تولید محتوا، در تحویل به‌موقع پروژه‌ها مشکل دارد. پروژه‌ها معمولاً ۳ تا ۵ روز دیرتر از زمان مقرر تحویل می‌شوند و این باعث نارضایتی مشتریان شده است. مدیر شرکت می‌خواهد این مشکل را حل کند. او برای حل این مسئله جدول زیر را طراحی کرده است.

۱۱

کدام گزینه در مورد این موقعیت درست است؟

تعریف موقعیت فعلی	هدف‌گذاری	راهکار
- ۴۰٪ پروژه‌ها با تأخیر تحویل می‌شوند. - دلیل عمده: عدم هماهنگی بین نویسندگان، ویراستار و گرافیکست. - فرآیند شفاهی و بدون تقویم مشترک انجام می‌شود. - مشتریان نارضایتی خود را بیان کرده‌اند.	- تحویل ۹۰٪ پروژه‌ها در زمان مقرر. - داشتن یک تقویم کاری مشترک و شفاف. - کاهش خطاهای ارتباطی بین اعضای تیم. - افزایش رضایت مشتریان.	- استفاده از ابزار مناسب - استانداردسازی گردش کار - تعیین ضرب‌الاجل‌های داخلی

(۱) مدیر این شرکت از روش «کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب» استفاده کرده است؛ یعنی همان روشی که در حل کردن مسئله برج هانوی نیز کاربرد دارد.

(۲) روشی که مدیر در پیش گرفته کاملاً مناسب حل این نوع مسئله است. اگر مدیر مراحل را به درستی طی کند، می‌توان گفت که دستیابی به راه‌حل مسئله را تضمین کرده است.

(۳) مدیر سعی می‌کند مسئله‌های کوچک را حل کند تا به تدریج بتواند به حل مسئله بزرگ دسترسی یابد. این روش مبتنی بر یک سری محاسبات ذهنی است که حل مسئله را تسهیل می‌کند.

(۴) واضح است که مدیر از روش بارش مغزی استفاده کرده است تا با بهره‌گیری از قواعد منطقی و نیازسنجی واقعی روشی را به کار گیرد که مورد قبول همگان است.

۷۵- کدام گزینه در مورد متن زیر نادرست است؟

۱۱

«حسین در مهر سال تحصیلی آینده، وارد پایه دهم می‌شود. قرار است یکی از انتخاب‌های مهم زندگی، یعنی انتخاب رشته تحصیلی را تجربه کند. حسین مشخصات رشته‌های مختلف را تهیه می‌کند. ویژگی‌های هر رشته و توانمندی و انگیزه خودش را با یکدیگر مقایسه می‌کند. در نهایت، به دو رشته علوم تجربی و علوم انسانی می‌رسد، اما با وجود تأمل فراوان نمی‌تواند یکی از آن دو رشته را انتخاب کند. این موضوع آرامش او را برهم می‌زند و مانع فعالیت‌های روزانه او می‌شود.»

(۱) حسین مشغول یکی از عالی‌ترین و پیچیده‌ترین فعالیت‌های شناختی است؛ یعنی ارزیابی گزینه‌های مختلف و انتخاب مناسب‌ترین آن‌ها.

مشورت کردن و رسیدن به یقین دو دستور مهم امام علی (ع) در این زمینه است که به ترتیب در حکمت ۱۷۳ و ۲۷۴ نهج‌البلاغه آمده است.

(۲) حسین باید از بین رشته‌های مختلفی که مدنظر دارد، مناسب‌ترین آن‌ها را بازآفرینی کند؛ به عبارت دیگر هر اولویتی که حسین انتخاب کند او را به مقصد می‌رساند، ولی ممکن است اولویت مطلوب نباشد.

(۳) در این موقعیت تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های حسین محدود است، اما چون موضوع تصمیم‌گیری او اهمیت فراوانی دارد، می‌توان گفت نوع تصمیم‌گیری حسین مهم و پیچیده و به عبارت دیگر دشوار است.

(۴) اگر حسین رشته علوم تجربی را انتخاب کند، تصمیمش به هزینه و مزایای خاص آن رشته مربوط است؛ به عبارت دیگر حسین بر اساس خرد و دانش خودش تصمیم گرفته است که کدام رشته را انتخاب کند.

۷۶- در متن زیر به کدام مفاهیم روان‌شناختی اشاره شده است؟

۱۱

«آیدا در انتخاب رشته مورد علاقه‌اش (روانشناسی) مردد است، زیرا علی‌رغم توانمندی‌هایش می‌ترسد که نتواند از پس آن بر بیاید. او تا زمان بررسی ویژگی تمام رشته‌های مورد علاقه‌اش، از انتخاب رشته دست نگه می‌دارد.»

(۱) سبک تصمیم‌گیری اجتنابی - مرحله سوم تصمیم‌گیری - کوچک شمردن خود - تعارض «گرایش - اجتناب»

(۲) سبک تصمیم‌گیری منطقی - مرحله چهارم تصمیم‌گیری - کوچک شمردن خود - تعارض «گرایش - اجتناب»

(۳) سبک تصمیم‌گیری منطقی - مرحله سوم تصمیم‌گیری - کنترل نکردن هیجانات - تعارض «گرایش - گرایش»

(۴) سبک تصمیم‌گیری منطقی - مرحله سوم تصمیم‌گیری - کوچک شمردن خود - تعارض «گرایش - اجتناب»

۷۷- کدام جدول به درستی مفاهیم و عبارت‌ها را کنار هم قرار داده است؟

۱۱
(۱)

انگیزه درونی	فرد کار یا فعالیت را به خاطر خود آن چیز انجام می‌دهد.
انگیزه بیرونی	عامل خارجی فرد را به انجام دادن کاری خاص برمی‌انگیزد.
نگرش	مجموعه عوامل فرازیستی که باعث به حرکت در آوردن رفتار و شناخت ما می‌شود.

(۲)

انگیزه درونی	عامل خارجی فرد را به انجام دادن کاری خاص برمی‌انگیزد.
انگیزه بیرونی	فرد کار یا فعالیت را به خاطر خود آن چیز انجام می‌دهد.
نگرش	مجموعه عوامل فرازیستی که باعث به حرکت در آوردن رفتار و شناخت ما می‌شود.

(۳)

انگیزه درونی	مجموعه عوامل فرازیستی که باعث به حرکت در آوردن رفتار و شناخت ما می‌شود.
انگیزه بیرونی	فرد کار یا فعالیت را به خاطر خود آن چیز انجام می‌دهد.
نگرش	عامل خارجی فرد را به انجام دادن کاری خاص برمی‌انگیزد.

(۴)

انگیزه درونی	فرد کار یا فعالیت را به خاطر خود آن چیز انجام می‌دهد.
انگیزه بیرونی	مجموعه عوامل فرازیستی که باعث به حرکت در آوردن رفتار و شناخت ما می‌شود.
نگرش	عامل خارجی فرد را به انجام دادن کاری خاص برمی‌انگیزد.

۷۸- هر کدام از عبارت‌های زیر، به ترتیب با کدام یک از موارد مطرح شده، همخوانی بیشتری دارد؟

۱۱

- برخی از افرادی که ناتوانی عضوی دارند، در رسیدن به اهدافشان بسیار با پشتکارتر از افراد سالم عمل می‌کنند.

- محمد می‌گوید که به دلیل لجبودن مصاحبه‌گر با من، در شغل موردنظرم استخدام نشدم.

- کودکان با انجام رفتارهای گوناگون سعی می‌کنند بزرگ‌ترها را در برابر خواسته‌هایشان تسلیم کنند.

- محسن هر چه تلاش کرد نتوانست در درس ریاضی به درصد مطلوبی برسد؛ بنابراین دیگر برای این درس تلاشی نمی‌کند.

(۱) اراده - اسناد بیرونی - ادراک کنترل - درماندگی آموخته شده

(۲) هدفمندی - اسناد درونی - ادراک کارایی - ناهماهنگی شناختی

(۳) اراده - اسناد درونی - ادراک کنترل - ناهماهنگی شناختی

(۴) هدفمندی - اسناد بیرونی - ادراک کارایی - درماندگی آموخته شده

۷۹- هر کدام از عبارت‌های زیر، به ترتیب با کدام یک از موارد مطرح‌شده، همخوانی بیشتری دارد؟

۱۱

- بیمار مبتلا به سرطان که روش درمانی دیگر روی او اثر ندارد.

- لیلا دارای ناتوانی‌های جسمانی است و به همین دلیل با کسی دوست نمی‌شود و احساس تنهایی می‌کند.

- «ضعف در حافظه کوتاه‌مدت در نتیجه استرس زیاد»

- تحت فشار بودن فوتبالیست، باعث شد که با زدن پنالتی دقیق، سرنوشت تیمش را رقم بزند.

(۱) ناتوانی نسبتاً شدید - عامل بیماری جسمانی - علائم هیجانی فشار روانی بیش از حد - فشار روانی منفی

(۲) ناتوانی کامل و شدید - پیامد بیماری جسمانی - علائم شناختی فشار روانی بیش از حد - فشار روانی مثبت

(۳) ناتوانی کامل و شدید - عامل بیماری جسمانی - علائم شناختی فشار روانی بیش از حد - فشار روانی منفی

(۴) ناتوانی نسبتاً شدید - پیامد بیماری جسمانی - علائم هیجانی فشار روانی بیش از حد - فشار روانی مثبت

۸۰- درستی و نادرستی هر یک از عبارات زیر به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

۱۱

- در عبارت «فاطمه پس از عدم موفقیت لازم در آزمون‌های آزمایشی، تصمیم می‌گیرد که زیر نظر مشاور تحصیلی، برنامه تحصیلی خودش را

منظم‌تر اجرا کند.» فاطمه از روش‌های مقابله‌ای سازگارانه استفاده کرده است.

- در عبارت «زهره برای مقابله با استرس ناشی از امتحانات، با دوستش مشورت می‌کند و راهنمایی می‌گیرد و دوستش او را به برنامه‌ریزی

دقیق و زمان‌بندی‌شده برای مطالعه توصیه می‌کند.» رفتار زهره به استفاده از روش‌های سازگارانه کوتاه‌مدت اشاره دارد.

- در عبارت «هادی در جلسه کنکور وقتی سؤالات سخت ریاضی را می‌بیند، از لحاظ هیجانی به شدت تحریک می‌شود و پاسخگویی به آن‌ها

را رها می‌کند.» هادی از روش‌های مقابله‌ای ناسازگارانه استفاده کرده است.

- عبارت «علی طبق احادیث و روایات، به اندازه غذا می‌خورد و این باعث می‌شود که سبک زندگی او سالم باشد.» به تأثیر مستقیم مذهب بر

سلامت اشاره دارد.

(۲) درست - درست - نادرست - نادرست

(۱) نادرست - درست - نادرست - درست

(۴) درست - نادرست - درست - نادرست

(۳) نادرست - نادرست - درست - درست

دفترچه شماره ۲

دفترچه اختصاصی

جامع ۲

آزمون ۲۹ خرداد - سال ۱۴۰۵

ویژه یازدهمی‌ها

گروه آزمایشی علوم انسانی

ویژگی‌های مهم آزمون:

- امسال در کانون این امکان فراهم شده که یازدهمی‌ها (کنکوری‌های ۱۴۰۶) بتوانند همزمان با دوازدهمی‌ها، در آزمون‌های جامع مطابق با کنکور شرکت کنند.
- در این آزمون، سؤال‌های مربوط به پایه‌های دهم و یازدهم، برای کنکوری‌های ۱۴۰۶ نشان‌دار شده است.
- به شرکت‌کنندگان پایه یازدهم در این آزمون، کارنامه نیز داده می‌شود تا بتوانند همزمان با کنکوری‌های امسال، وضعیت خود را بسنجند.

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، شکیب رجبی، پیمان طیار، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، عباس مالکی، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتیری، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، میلاد قنبری، الهام محمدی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، فاطمه قریبیان، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، رانیا امیری، محمد بیگدلی، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، مجید بیگلری، محمدرضا سوری، امیرعلی فردین، حمیدرضا قائد‌امینی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدram، زهرا دامیار، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، امیرحسین کاروین، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی، عرشیا محمدی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، امیرمحمد کماسی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	الهام محمدی زهرا توکلی	مسئول درس: فریبا رنوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	—————	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویش‌علی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: مهدی یعقوبیان، محمد قزی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	علیرضا سالمی فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسن صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

■ ■ عَيْنَ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٨١ - ٨٩)

۸۱- ﴿وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾:

(۱) مؤمنان کسانی هستند که سست نشوند و غمگین نگردند و آن‌ها برترند!

(۲) و سست نشوید و اندوهگین مباشید در حالی که شما برترید اگر مؤمن باشید!

(۳) و سست نشوید و غمگین مباشید در حالی که شما برترید و از ایمان‌آوردندگان هستید!

(۴) اگر مؤمن هستید سستی نکنید و غمگین مشوید و بی‌شک شما در میان مؤمنان برترید!

۸۲- «مَنْ ذَا الَّذِي يَقْدِرُ عَلَىٰ إِيجَادِ هَذِهِ الْعَجَائِبِ الْكَثِيرَةِ فِي الْأَرْضِ وَ تَزْيِينِ السَّمَاءِ بِأَنْجَمٍ كَالدُّرِّ الْمُنْتَشِرَةِ؛ مَا أَقْدَرُ

۱۰

هَذَا الْخَالِقُ!»: کیست آنکه.....

(۱) می‌تواند این عجایب بسیار را در زمین ایجاد کند و آسمان را با ستاره‌هایی مانند مرواریدهای پراکنده زینت دهد؛ این

آفریننده بسیار توانا می‌باشد!

(۲) قادر است بر به وجود آوردن این عجایب فراوان در زمین و زینت دادن آسمان با ستارگانی که همچون مرواریدها

پراکنده هستند؛ این تواناترین خالق است!

(۳) چنین عجایب زیادی را در زمین ایجاد می‌کند و آسمان را با ستارگانی همچون مرواریدهای پراکنده زینت می‌دهد؛

این آفریننده چه تواناست!

(۴) قادر به ایجاد این عجایب فراوان در زمین و زینت دادن آسمان با ستارگانی مانند مرواریدهای پراکنده است؛ چقدر

این خالق توانا است!

۸۳- «إِنْ يَكْذِبُ الْإِنْسَانُ وَيُكَرِّرُ عَمَلَهُ مَرَّاتٍ فَلَا يُمَكِّنُ إِخْفَاءَ كَذِبِهِ أَوْ إِنْكَارَهُ وَ هُوَ يَظْهَرُ فِي فَلَاتٍ لِسَانِهِ فَالْأَنَاسُ

۱۱

لَنْ يَلْتَفِتُوا إِلَى كَلَامِهِ أَبَدًا!»: اگر انسان.....

(۱) دروغ بگوید و عمل او بارها تکرار شود، پس نمی‌تواند دروغ خود را پنهان یا انکار کند و آن در لغزش‌های زبانش

ظاهر می‌گردد، بنابراین مردم هرگز به کلام او توجه نخواهند کرد!

(۲) دروغ گفته باشد و کارش را چند بار تکرار کرده باشد، پس مخفی کردن دروغش یا انکارش امکان ندارد و آن در

لغزش‌های زبانش آشکار می‌شود پس مردم هرگز به سخنش توجه نخواهند کرد!

(۳) دروغ بگوید و کارش را بارها تکرار کند، پس پنهان کردن دروغش یا انکار آن ممکن نیست و آن در لغزش‌های زبان

او آشکار می‌شود، بنابراین مردم هرگز به سخنش توجه نخواهند کرد!

(۴) دروغ بگوید و کار خود را بارها تکرار نماید، پس قادر به مخفی کردن دروغش یا انکار آن نخواهد بود و مردم با ظاهر

شدن دروغش در لغزش‌های زبانش، به سخن او توجه نمی‌کنند!

۸۴- « أَمَرْنَا الْعُلَمَاءَ بِأَنْ نَتَعَرَّفَ عَلَى سِرِّ ظَاهِرَةِ عَجِيبَةِ حَيَّرَتْ سُكَّانَ الْهِنْدُورَاسِ فَسَافَرْنَا حَتَّى نَزُورَ مَكَانَ سَقُوطِ

الْأَسْمَاكِ الَّتِي مَا تَعَلَّقَتْ بِالْمِيَاهِ الْمُجَاوِرَةِ! »:

(۱) ما به افراد بسیار دانا دستور دادیم که راز پدیده عجیب را بشناسند. ساکنان هندوراس با دیدن آن پدیده متحیر

شده‌اند. پس عَلت سفرمان، دیدن مکان ماهی‌هایی است که متعلق به آب‌های مجاور نیستند!

(۲) دانشمندان به ما فرمان دادند که راز پدیده‌ای شگفت‌انگیز را بشناسیم که ساکنان هندوراس را حیران کرده است.

پس سفر کردیم تا محلّ افتادن ماهی‌هایی را ببینیم که به آب‌های مجاور تعلّق نداشتند!

(۳) افراد عالم به ما دستور دادند که راز پدیده عجیبی را بشناسیم که شگفتی ساکنان هندوراس را برانگیخته است. پس

سفر می‌کنیم تا مکان افتادن ماهی‌هایی را مشاهده کنیم که متعلق به آب‌های مجاور نیستند!

(۴) ما به دانشمندان فرمان دادیم که راز یک پدیده شگفت‌انگیز را بشناسند که ساکنان هندوراس را شگفت‌زده کرده

است. پس به مسافرت رفتیم تا محلّ افتادن ماهی‌هایی را ببینیم که تعلّق به آب‌های مجاور نداشتند!

۸۵- « مَنْ أَدْرَكَ قِيَمَةَ وَقْتِهِ فَقَدْ مَلَكَ مِفْتَاحَ التَّقَدُّمِ، وَ مَنْ أَهْمَلَهُ ضَاعَ عَمْرُهُ فَلَيْهَتَمَ الْعَاقِلُ بِالزَّمَنِ اهْتِمَاماً بِالْعَاقِبَةِ! »:

(۱) هرکس ارزش وقت خود را بداند، کلید پیشرفت را دارد و هرکس آن را نادیده بگیرد، عمر خود را تباه می‌کند، پس

انسان عاقل حتماً توجه زیادی به زمان می‌کند!

(۲) هرکه ارزش زمانش را درک کرد، صاحب کلید پیشرفت شده است و هرکس آن را نادیده گرفت، عمرش تباه شد،

بنابراین انسان خردمند باید به زمان، اهمیت دهد!

(۳) هرکس ارزش وقت خود را بفهمد، کلید پیشرفت را دارد و هرکس آن را نادیده بگیرد، عمرش تباه می‌شود، پس

انسان خردمند باید به زمان، بسیار توجه کند!

(۴) کسی که ارزش زمانش را فهمید، کلید پیشرفت را به دست آورد و کسی که به آن بی‌توجهی نمود، عمر خود را ضایع

ساخت، بنابراین انسان عاقل باید بسیار به زمان اهتمام بورزد!

۸۶- عَيْنِ الصَّحِيح:

۱۱

(۱) في تلك اللحظات الصَّعبة كنتُ أعودُ بِرَبِّي مِنْ شِدَّةِ الخوفِ!؛ در آن لحظات دشوار از شدت ترس به پروردگار خود پناه برده بودم!

(۲) بعد شراءِ الشَّريحة أَخَذْتُ أَتَّصِلُ بِأَبِي لَكِنَّهَا مَا عَمَلْتُ فَذَهَبْتُ إِلَى الْبَائِعِ!؛ پس از خریدن سیم کارت شروع کردم به تماس گرفتن با پدرم؛ اما آن کار نکرد پس نزد فروشنده رفتم!

(۳) وَجَدْتُ أُخْتِي الصَّغِيرَةَ بِرَنَامَجاً يُسَاعِدُهَا عَلَى تَعَلُّمِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ!؛ خواهر کوچکم برنامه‌هایی را پیدا کرد که به او در یادگیری زبان عربی کمک می‌کند!

(۴) كَانَ ذَلِكَ الرَّجُلُ يَقُولُ بَاكِأً: إِنَّ كِذْبِي كَادَ يَقْتُلُنِي فَلَنْ أَكْذِبَ بَعْدَ الْيَوْمِ أَبَداً!؛ آن مرد با گریه می‌گفت: بی‌شک دروغم مرا می‌کشد، پس از امروز به بعد هرگز دروغ نخواهم گفت!

۸۷- عَيْنِ الصَّحِيح:

(۱) إِنَّ هَذِهِ الْجَائِزَةَ تَمْنَحُ كُلَّ سَنَةٍ إِلَى مَنْ يُفِيدُ الْبَشَرِيَّةَ فِي الْمَجَالَاتِ الْمُحَدَّدَةِ!؛ این جایزه هرساله به کسی داده می‌شود که در زمینه‌های مشخص شده به بشریت سود می‌رساند!

(۲) شَاهَدْتُ الْمُتَفَرِّجِينَ فِي مَلْعَبِ الْمَدِينَةِ وَ هُمْ يُشَجَّعُونَ فَرِيقَهُمُ الْفَائِزَ!؛ تماشاگران را در ورزشگاه شهر دیدم در حالی که تیم برنده را تشویق می‌کنند!

(۳) يَسْتَعْمَلُ رُكَّابُ الطَّائِرَاتِ وَ السَّيَّارَاتِ حَزَامَ الْأَمَانِ لِلنَّجَاةِ مِنَ الْخَطَرِ!؛ سرنشینان هواپیما و ماشین از کمربند ایمنی برای نجات یافتن از خطرات استفاده می‌کنند!

(۴) إِذَا طَلَبْتَ أَنْ تَنْجَحَ فِي أَعْمَالِكَ الْهَامَّةِ فَقُمْ بِهِ وَحِيداً وَ لَا تَتَوَكَّلْ عَلَى الْآخِرِينَ!؛ هرگاه خواستی در کارهای مهمت موفق شوی، به تنهایی برای انجامشان بپا خیز و بر دیگری تکیه نکن!

۸۸- « در ایران صنایع دستی زیادی وجود دارد که گردشگران را از تمام جهان جذب می‌کند! »؛ عَيْنِ الصَّحِيح:

۱۰

(۱) لِإِيرَانَ صَنَاعَاتٌ يَدَوِيَّةٌ كَثِيرَةٌ تَجْذِبُ سَائِحِينَ مِنْ جَمِيعِ الْعَالَمِ!

(۲) فِي إِيرَانَ تَوْجَدُ صَنَاعَاتٌ يَدَوِيَّةٌ تَجْذِبُ سَيَّاحاً كَثِيرِينَ مِنْ كُلِّ الْعَالَمِ!

(۳) الصَّنَاعَاتُ الْيَدَوِيَّةُ فِي إِيرَانَ كَثِيرَةٌ وَ تَجْذِبُ السَّيَّاحَ مِنْ جَمِيعِ الْعَالَمِ!

(۴) هُنَاكَ فِي إِيرَانَ صَنَاعَاتٌ يَدَوِيَّةٌ كَثِيرَةٌ تَجْذِبُ السَّائِحِينَ مِنْ كُلِّ الْعَالَمِ!

۸۹- عَيْنَ مَا لَا يَنْاسِبُ فِي الْمَفْهُومِ: « كُلُّ شَيْءٍ يَرْخُصُ إِذَا كَثُرَ إِلَّا الْأَدَبُ! »

(۱) حافظا علم و ادب و رز که در مجلس شاه / هر که را نیست ادب لایق صحبت نبود

(۲) راحت روح زنان، زینت مردان ادب است / با ادب باش که سرمایه خوبان ادب است

(۳) بِالْأَدَبِ تُفْتَحُ الْقُلُوبُ كَمَا تُفْتَحُ الْأَبْوَابُ بِالْمَفَاتِيحِ!

(۴) لَنْ يَنْجَحَ الْأَدَبُ حَتَّى يُقَارَنَهُ الْعَقْلُ!

■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٩٠ - ٩٤) بما يناسب النص:

في السنوات الأخيرة قد انتشر بين بعض الناس استخدام «دفاتر الملاحظات اليومية»، و هي دفاتر صغيرة يُسَجَّلُ فيها الإنسان ما يُريد إنجازَه خلال يومه. و قد يظن البعض أنّ هذه الطريقة تُضَيِّعُ الوقت، لكنّ عدداً من الباحثين يرون أنّ كتابة الأعمال اليومية تُساعد الإنسان على تنظيم أفكاره و تقليل نسيانه للأمور المهمّة. و من الطرق التي يستخدمها بعض الأشخاص هو أن يكتبوا في أول الصفحة أهم ثلاثة أعمال يجب إنجازها في ذلك اليوم، ثم يتركوا مساحة صغيرة للملاحظات العاجلة. و يقول بعضهم إنّ رؤية الأعمال مكتوبة أمامهم تجعلهم أكثر التزاماً بإتمامها، بخلاف الأعمال التي تبقى في الذهن فقط.

لكنّ الخبراء ينبّهون إلى خطأ يقع فيه بعض الناس، و هو كتابة عدد كبير من الأعمال في يوم واحد؛ لأنّ ذلك قد يُسبّب شعوراً باليأس عند عدم القدرة على إنجازها كلّها. لذلك ينصحون بأن تكون الخطط اليومية واقعية و مناسبة لقدرة الإنسان و وقته.

۹۰- عَيْنُ الْخَطَأِ:

۱۱

(۱) بعض الناس يشعرون بالتزام أكبر عندما يرون أعمالهم مكتوبة أمامهم!

(۲) الخطط غير المناسبة لقدرة الإنسان قد تؤدي إلى الشعور بالعجز!

(۳) كتابة الأعمال اليومية تمنع الإنسان دائماً من النسيان!

(۴) لا شك أنّ تنظيم الأعمال يرتبط بتنظيم الأفكار!

٩١- لا ينصح الخبراء بالإكثار من الأعمال المكتوبة في دفتر الملاحظات؛ لماذا؟:

١١

(١) لأنَّ الإنسان لا يُحبُّ أن يرى عدداً كبيراً من الأعمال غير المُنْجزة!

(٢) لأنَّ الباحثين يعتقدون أنَّ التخطيط لبعض الأعمال غير ضروري!

(٣) لأنَّ الإنسان يميل إلى ترك الدفتر إذا كانت الأعمال فيه قليلة!

(٤) لأنَّ كتابة الأعمال في الدفتر تُضيِّع وقت الإنسان دون فائدة!

٩٢- عَيِّن ما يُفهم من النَّص:

١١

(١) كلما زاد عدد الأعمال في اليوم، ازداد نجاح الإنسان أو تقدُّمه!

(٢) بعض الملاحظات لا تُكتب في الدفاتر في بداية اليوم، بل خلاله!

(٣) إنَّ الأعمال التي تبقى في الذهن فقط، قد تكون أكثر التزاماً عند الأشخاص!

(٤) لا يستطيع الإنسان أن يكتب أكثر من ثلاثة أعمال في صفحة واحدة من دفتر الملاحظات!

■ عَيِّن الخطأ في الإعراب و التَّحْلِيل الصَّرْفِي (٩٣ و ٩٤)

٩٣- « انتشر - يُسجَّل - الباحثين - أهمَّ »:

١١

(١) انتشر: فعل ماضٍ - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي من باب افتعال - معلوم / فعل و فاعله: استخدام،

جملة فعلية

(٢) يُسجَّل: فعل مضارع - للمفرد المذكر - مزيد ثلاثي؛ من باب تفعيل، و له حرف زائد واحد - مجهول / فعل،

و الجملة فعلية

(٣) الباحثين: جمع سالم للمذكر (مفرده: الباحث) - اسم فاعل - معرب - معرفة / مجرور بحرف الجرّ بعلامة

«الياء»

(٤) أهمَّ: اسم تفضيل للمذكر؛ مأخوذ من مصدر مجرّد ثلاثي - مفرد - نكرة - معرب / مفعول و منصوب

بعلامة الفتحة

٩٤- « العاجلة - مكتوبة - يُنبّهون - ينصحون »:

(١) يُنبّهون: مضارع - مزيد ثلاثي، من مصدر: تنبيه - معلوم / فعل و فاعل، جملة فعلية؛ خبر للحروف المُشَبَّهة

بالفعل

(٢) ينصحون: فعل مضارع - للجمع الغائب (للغائبين) - مجرّد ثلاثي، دون حرف زائد / فعل و فاعل، جملة

فعلية

(٣) مكتوبة: اسم مفعول من مصدر مجرّد ثلاثي - معرب - نكرة / خبر «إنّ» المُشَبَّهة بالفعل و مرفوع بالضمّة

(٤) العاجلة: مفرد مؤنث - اسم فاعل - معرّف بأل - معرب / صفة أو نعت، و مجرور بالتبعيّة من موصوفها

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٥ - ١٠٠)

٩٥- عین الصّحیح فی ضبط حركات الحروف:

١٠

(١) وَقَفَتِ الْحَافِلَةُ فِي الْمَحْطَّةِ حَتَّى يَذْهَبَ الْمُسَافِرُونَ إِلَى دُورَاتِ الْمِيَاهِ!

(٢) اللُّوْحَاتُ التَّحْذِيرِيَّةُ تُحَذِّرُ الْمَوَاطِنِينَ مِنْ حَفْرِ الْأَرْضِ!

(٣) كَانَ الْفَلَّاحُ يَعْمَلُ فِي الْمَرْعَةِ مِنَ الصَّبَاحِ إِلَى اللَّيْلِ!

(٤) الْعِطْرُ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلِينَ فَعْطَرُوا أَنْفُسَهُمْ!

٩٦- عین ضمیر «الياء» مفعولاً:

١٠

(١) لَا أَسْخَرُ مِنْ زَمِيلٍ ذَكِيٍّ يَكُونُ أَحْسَنَ مِنِّي!

(٢) أَحْسِنِي إِلَى صَدِيقَتِي وَ لَا تَتَوَقَّعِي مِنْهَا شُكْرًا!

(٣) دَخَلْتُ الْحَجْرَةَ وَحِيدًا لِأَكْتُبَ تَمَارِينِي الصَّعْبَةَ!

(٤) يَا إِلَهِي! أَعْطِنِي بِمَسْأَلَتِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ!

٩٧- عَيْنَ فِعْلاً يُمكنُ أَنْ يُصْبِحَ مَجْهُولاً:

١٠

- (١) إِنَّ شَبَابَنَا الْمُجْتَهِدِينَ لَنْ يَرْضُوا إِلَّا بِتَحْقِيقِ الْأَهْدَافِ الْعُلْيَا!
- (٢) انْفَتَحَتِ النَّوَافِذُ بَعْدَ عِدَّةِ سَاعَاتٍ وَ رَجَعَتِ الطَّيُورُ إِلَى الْغُرْفَةِ!
- (٣) عِنْدَمَا يَصِيرُ الْهَوَاءُ مُلَوَّثًا يَخْرُجُ النَّاسُ مِنْ بَيْوتِهِمْ مُضْطَرِبِينَ!
- (٤) تَعَلَّمَ هَذِهِ الْفُنُونِ وَاجِبٌ عَلَيْكَ لِأَنَّهَا تُسَاعِدُكَ فِي الْمُسْتَقْبَلِ كَثِيرًا!

٩٨- عَيْنَ حَرْفٍ «الَّام» بِمَعْنَى «يَجِبُ»:

١١

- (١) ذَهَبْتُ إِلَى الْمَكْتَبَةِ قَرَبَ بَيْتِنَا لِأَشْتَرِيَ كِتَابًا يُفِيدُنِي!
- (٢) اِرْحَمُوا الْأَغْنِيَاءَ الَّذِينَ افْتَقَرُوا لِتَرْحَمُوا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ أَيْضًا!
- (٣) قُلْتُ لِزَمَلَانِي: لِنُدْرُسْ بَعْدَ لِلْامْتِحَانِ فِي الْأُسْبُوعِ الْقَادِمِ!
- (٤) نَعْرِفُ قَدْرَ كِبَارِ السَّنِّ لِأَنَّهُمْ قَدْ اكْتَسَبُوا تَجَارِبَ قِيَمَةٍ فِي حَيَاتِهِمْ!

٩٩- عَيْنَ مَا فِيهِ الْحَالُ:

- (١) تَقَدَّمَ الشَّابُّ فِي عَمَلِهِ وَ أَصْبَحَ مِثَالًا لِلْجِدِّ وَ الاجْتِهَادِ!
- (٢) عَادَ الْمَسَافِرُ إِلَى وَطَنِهِ وَ هُوَ يَحْمِلُ فِي قَلْبِهِ شَوْقًا كَبِيرًا إِلَى أُسْرَتِهِ!
- (٣) خَرَجَ الْأَبُ إِلَى الْعَمَلِ فِي الصَّبَاحِ الْبَاكِرِ وَ وَدَّعَ أَبْنَاءَهُ وَ تَمَنَّى لَهُمْ يَوْمًا مُوَفَّقًا!
- (٤) مِنَ الْأَفْضَلِ أَنْ يَجْتَمَعَ الْوَالِدَانِ وَ الْأَوْلَادُ فِي الْبَيْتِ مَسَاءً لِيَتَحَدَّثُوا عَنْ شُؤْنِ الْأُسْرَةِ!

١٠٠- عَيْنَ مَا يَدُلُّ عَلَى تَأْكِيدِ الْإِسْمِ:

- (١) فِي ثَانَوِيَّتِنَا لَمْ يَكُنِ الرَّمْلَاءُ يُحِبُّونَ رِيَاضَةَ إِلَّا كَرَةَ الْقَدَمِ!
- (٢) لَا يَبْئِاسُ أَحَدٌ مِنَ النَّجَاحِ فِي الْامْتِحَانَاتِ إِلَّا مَنْ يَتَكَاسَلُ دَائِمًا!
- (٣) كَانَ طُلَّابُ صَفِّنَا لَا يَطَالَعُونَ لِلْامْتِحَانَاتِ إِلَّا فَصْلِينَ مِنَ الْفَلَسْفَةِ!
- (٤) كُلُّ شَخْصٍ يُنْسَى غَالِبًا إِلَّا الْوَالِدِينَ الَّذِينَ قَدْ حَاوَلُوا لِسَعَادَتِنَا مُخْلِصِينَ!

۱۰۱- کدام گزینه با کلمه یا عبارت مندرج در کمانکِ مقابلِ آن، ارتباطِ صحیحی ندارد؟

۱۰

(۱) این مرحله یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناسان است؛ چراکه ممکن است با کوچک‌ترین اشتباه، آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی در حال کاوش وارد شود. (مرحله حفاری)

(۲) توضیح دادن روابط جوامع گذشته و تأثیرات فرهنگی و اقتصادی آن‌ها بر یکدیگر (مقایسه آثار و بناهای باستانی سرزمین‌ها و تمدن‌های گوناگون)

(۳) هنگامی که در دوره‌های زمانی مختلف، مردمانی در یک مکان سکونت کنند، به تدریج چند لایه باستانی روی هم قرار می‌گیرند. (تپه‌های باستانی)

(۴) روش کشف‌شدن سنگ‌نوشته روزتا که با خطوط هیروگلیف، دموتیک و نیز خط یونانی نگارش یافته است. (توسط کشاورزانی که مشغول کندن چاه بودند).

۱۰۲- یک محقق پس از پژوهش درباره «تاریخ ایران باستان»، نتایج پژوهش خود را به‌صورت زیر دسته‌بندی کرده است. هرکدام از این عبارات، به‌ترتیب به کدام سلسله و حکومت تعلق دارد؟

۱۰

الف) در جنگ بزرگی که بین ایران و روم در این دوره شکل گرفت، سردار مغرور روم به دست ایرانیان کشته شد.

ب) در این دوره، مصر به قلمرو ایران افزوده شد و وسعت سرزمین‌مان تا قاره آفریقا گسترش یافت.

ج) یکی از پادشاهان این سلسله برای رسیدن به تاج و تخت، از امپراتوری روم کمک گرفت.

د) در این دوره استفاده از آجر در ساختن بناها رایج شد.

ه) تصمیم مستقیم طوایف و بزرگان این قوم، در ظهور و سقوط حکومتشان تأثیرگذار بود.

(۱) اشکانیان - هخامنشیان - ساسانیان - ایلام - مادها

(۲) ساسانیان - اشکانیان - هخامنشیان - مادها - ایلام

(۳) اشکانیان - ساسانیان - هخامنشیان - مادها - ایلام

(۴) ساسانیان - هخامنشیان - مادها - ایلام - اشکانیان

۱۰۳- کدام گزینه پیرامون ادیان و عقاید تمدن‌های باستان نادرست است؟

۱۰

(۱) تمدن‌های بین‌النهرین و ایلام: ساخت بناهای مذهبی برای خدایان، از جلوه‌های مهم باورهای دینی مردم به شمار می‌رفت.

(۲) تمدن‌های مصر و یونان: کاهنان در انجام آیین‌های دینی نقش داشتند و از نفوذ و قدرت بالایی برخوردار بودند.

(۳) تمدن‌های بین‌النهرین و یونان: هر شهر با خدایی خاص ارتباط داشت و مردم آن شهر او را می‌پرستیدند.

(۴) تمدن‌های ایلام و مصر: پرستش خدایان متعدد و نظام چندخدایی کاملاً مشهود بود.

۱۰۴- کدام گزینه، خط زمان درستی را درباره ترتیب رویدادهای زیر در جهان باستان ارائه می‌کند؟

۱۰

الف) قیام ارشک

ب) گسترش و تسلط جمهوری رم بر سرتاسر شبه‌جزیره ایتالیا

ج) نبرد حران

د) قیام اسپارتاکوس

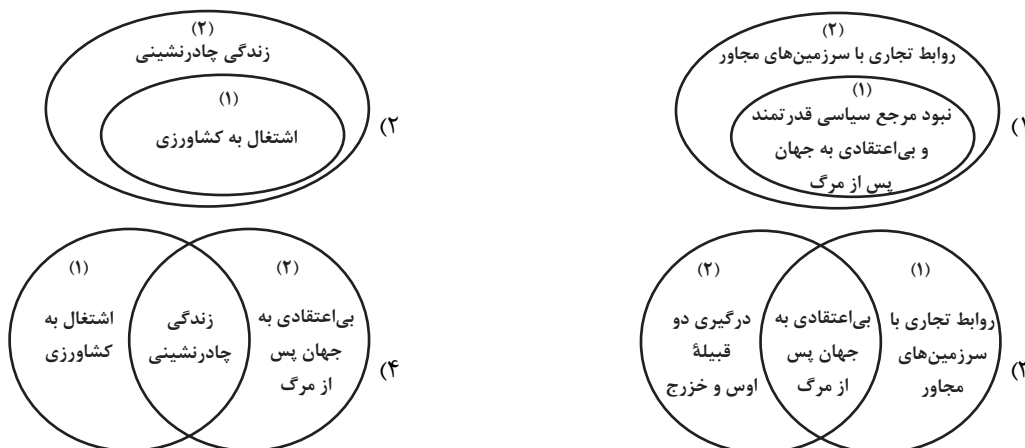
(۲) د ج الف ب →

(۴) د ج الف ب →

(۱) د ج ب الف →

(۳) د ج ب الف →

۱۰۵- کدام تصویر درباره ساختار اقتصادی و اجتماعی مکه (۱) و یثرب (۲) در عصر جاهلی، به درستی ترسیم شده است؟

۱۰۶- کدام گزینه درباره حکومت‌های ایرانی سده‌های سوم تا پنجم هجری درست است؟

الف) روابط حسنه با خلافت عباسی

ب) پیروی از مذهب تشیع

ج) توجه به زبان و ادبیات فارسی

۱) «الف» از نقاط مشترک سامانیان و زیاریان است و «ب» از وجوه افتراق صفاریان و علویان می‌باشد.

۲) «ج» از وجوه اشتراک صفاریان و سامانیان است و «ب» از وجوه اشتراک طاهریان و آل بویه می‌باشد.

۳) «الف» از وجوه افتراق طاهریان و علویان است و «ج» از وجوه اشتراک صفاریان و سامانیان می‌باشد.

۴) «ب» از نقاط مشترک علویان و آل بویه است و «ج» از وجوه اشتراک علویان و سامانیان می‌باشد.

۱۰۷- یک محقق درصدد پژوهش پیرامون موضوعات زیر است. اگر در کتاب‌های مختلف تاریخی، اخبار مربوط به این رویدادها ثبت شده باشد،

کدام متن(ها) در نزدیک‌ترین فاصله زمانی ممکن به این رویدادها نوشته شده است؟

الف) حمله هلاکوخان به شهر بغداد

ب) لشکرکشی‌های پی‌درپی غزنویان به هند

ج) مسلمان شدن غازان و آغاز دوره مسلمانی مغول‌ها

د) تأسیس حکومت ایلخانان

۱) «ب»: تاریخ بیهقی - «الف» و «د»: جامع‌التواریخ - «ج»: تاریخ جهانگشا

۲) «ج» و «د»: تاریخ گزیده - «ب» و «الف»: تاریخ طبری

۳) «د» و «الف»: تاریخ جهانگشا - «ج»: تاریخ گزیده - «ب»: تاریخ بیهقی

۴) «الف»: تاریخ گزیده - «ب»: تاریخ طبری - «ج» و «د»: تاریخ جهانگشا

۱۰۸- پیرامون روابط ایران و اروپا در عصر صفویه، کدام موارد درست است؟

الف) در اواسط عصر صفوی، روابط فرهنگی ایران و اروپا توسعه یافت و وجود تعداد زیاد سیاحان اروپایی و سفرای این کشورها در ایران،

نشانی از گستردگی این روابط است.

ب) دولت‌های اروپایی برای کاستن از حملات ژرمن‌ها به سرزمین‌های خود، تلاش کردند که با دولت صفوی روابط دوستانه برقرار کنند و با

آن علیه روسیه متحد شوند.

ج) شاه عباس اول به انگلیسی‌ها، فرانسوی‌ها و پرتغالی‌ها اجازه داد در خلیج فارس برای خود پایگاه تجاری برپا کنند.

د) یکی از منابع عمده درآمد خزانه سلطنتی در زمان شاه عباس اول، تجارت ابریشم بود که توسط تجار ایرانی-ارمنی زیر نظر شاه عباس

انجام می‌شد و تجار اروپایی و شرکت‌های (کمپانی‌های) مختلف هند شرقی مشتری اصلی آن بودند.

ه) اروپاییان در عصر صفوی، قادر به تحمیل اهداف خود به این دولت نبودند و صفویان با اقتدار، از روابط با اروپا در جهت اهداف خود سود

می‌بردند.

۲) «الف» - «ج»

۱) «د» - «ه»

۴) «ج» - «ب» - «ه»

۳) «الف» - «د» - «ب»

۱۰۹- در کدام موارد، مقایسه‌ی درستی میان مراکز علمی تاریخی «دانشگاه جندی‌شاپور» و «نظامیه»، ارائه شده است؟
 (الف) از لحاظ تاریخی، نظامیه قبل از دانشگاه جندی‌شاپور فعالیت می‌کرده است.

(ب) تمرکز دانشگاه جندی‌شاپور بر علوم پزشکی و تمرکز نظامیه بر فقه شافعی و دانش‌های وابسته به آن بود.
 (ج) دانشگاه جندی‌شاپور به‌صورت متمرکز در یک محل و مراکز نظامیه در شهرهای متعدد مشغول فعالیت بودند.
 (د) اهتمام به تدریس عملی در کنار آموزش‌های نظری، از ویژگی‌های برجسته و قابل توجه هر دو مرکز علمی بود.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «د» (۳) «ج» و «د» (۴) «ب» و «ج»

۱۱۰- کدام موارد درباره «وضع اقتصادی و فرهنگی» عصر قاجار نادرست نیست؟

(الف) ناصرالدین شاه، برجسته‌ترین هنرمندان نقاش را در تهران گردآورد و آن‌ها را به کشیدن پرده‌های بزرگ برای نصب در کاخ‌ها تشویق کرد.

(ب) هدف امیرکبیر از برپایی مراکز آموزشی، فراهم آوردن شرایط برای سوادآموزی به فرزندان تمام قشرهای مختلف جامعه بود.
 (ج) با پایان یافتن جنگ در اروپا، و سرازیر شدن سیل کالاهای اروپایی، صنایع دستی ایران به تدریج رو به انحطاط رفت.
 (د) در زمان قاجار، تجار داخلی و سرمایه‌گذاران خارجی در شهرهای تبریز و اراک، کارگاه‌های فرش دایر کرده بودند.

(۱) «ب» و «الف» (۲) «ج» و «د» (۳) «د» و «ب» (۴) «الف» و «ج»

۱۱۱- هریک از عبارت‌های زیر، از زبان روزنامه‌نگاران ایرانی است که وقایع زمانه خود را نگاشته‌اند. با توجه به آن‌ها، کدام گزینه بیانگر اطلاعات صحیحی است؟

(الف) طبق اخبار به دست رسیده از دربار، شاه قرض‌هایی از روسیه و انگلیس دریافت کرده که خرج سفرهای خود به اروپا نموده است.
 (ب) تشکل‌های کوچک مردمی موسوم به «انجمن‌های مخفی»، امید تازه‌ای را در دل‌های مردم ستم‌دیده و مظلوم ایجاد کرده است.
 (ج) در شامگاه دیروز، جشن تاج‌گذاری شاه بدون دعوت و حضور نمایندگان مجلس شورای ملی برپا شد.
 (د) مردم تهران با هدایت روحانیون مبارز در یک شورش عمومی، ساختمان مذکور در قبرستان متروک را با خاک یکسان کردند.

(۱) «الف» و «ج» به یک شاه قاجار اشاره دارند.

(۲) «ب» مربوط به قیام مردم و روحانیون در برابر اقدامات فرقه شیخیه است.

(۳) «د» به سبب بنای ساختمان بانک ملی روسیه و انگلستان در آن مکان رخ داد.

(۴) «الف» در خصوص شاهانی از قاجار است که سه بار به اروپا سفر کردند و مظفرالدین شاه، یکی از آنان بود.

۱۱۲- پژوهشگری به تحقیق پیرامون «اصلاحات و اقدامات رضاشاه» پرداخته است. کدام موارد از نتایج تحقیق او درست است؟

(الف) خطوط راه آهن، یکی از مهم‌ترین زیرساخت‌های مورد نیاز توسعه به حساب می‌آید که در دوره قاجار، خطوط محدودی در بعضی از مناطق ساخته شده بود، ولی احداث راه‌آهن سراسری در زمان رضاشاه آغاز گشت.

(ب) پیشنهاد بسیاری از صاحب‌نظران و نمایندگان، این بود که خط راه‌آهن از شمال به جنوب ساخته شود تا به این وسیله، بندر ترکمن به بندر شاهپور متصل گردد؛ ولی در نهایت رضاشاه تصمیم گرفت ریل‌های راه‌آهن از شرق به غرب کشیده شود.

(ج) افزایش تعداد وزارتخانه‌ها و بازسازی آن‌ها، ساماندهی ثبت احوال و اسناد، نهادهای آموزشی و ادارات دولتی و دادگستری، بخشی از تغییرات اداری دوره حکومت رضاشاه در ایران بود.

(د) حکومت پهلوی و روشنفکران غرب‌گرا، گمان می‌کردند که راه ترقی و پیشرفت با نابودی دین و سنن اصیل ایرانی هموار می‌شود؛ اما مردم مسلمان ایران در برابر این اقدامات دست به مقاومت زدند.

(۱) «ب» و «د» (۲) «الف» و «ج» و «ب» (۳) «ب» و «ج» (۴) «د» و «ج» و «الف»

۱۱۳- چند مورد از عبارت‌های زیر، پیرامون «استقرار نظام جمهوری اسلامی» درست است؟

(الف) انتخابات ریاست‌جمهوری در بهمن ۱۳۵۸ برگزار شد و محمدعلی رجایی، به‌عنوان نخستین رئیس‌جمهوری اسلامی ایران انتخاب گردید.

(ب) ۱۲ فروردین در تقویم، روز جمهوری اسلامی نام‌گذاری شده است.

(ج) مهندس بازرگان و اعضای کابینه او، با اقدام تسخیر سفارت آمریکا در تهران توسط دانشجویان پیرو خط امام، موافق بودند و از آن حمایت کردند.

(د) پس از پیروزی انقلاب اسلامی، کمیته انقلاب اسلامی با هدف ترویج فرهنگ سوادآموزی و رفع بی‌سوادی شروع به کار کرد.

(ه) مجلس خبرگان قانون اساسی از مرداد ۱۳۵۸ کار تدوین قانون اساسی جدید را آغاز کرد.

(۱) سه (۲) دو (۳) پنج (۴) چهار

۱۰

است؟

۱۱۴- اگر جغرافیای انسانی (۱)، جغرافیای طبیعی (۲) و فنون جغرافیایی (۳) باشد و با توجه به گزاره‌های زیر، کدام شکل به‌درستی ترسیم شده است؟

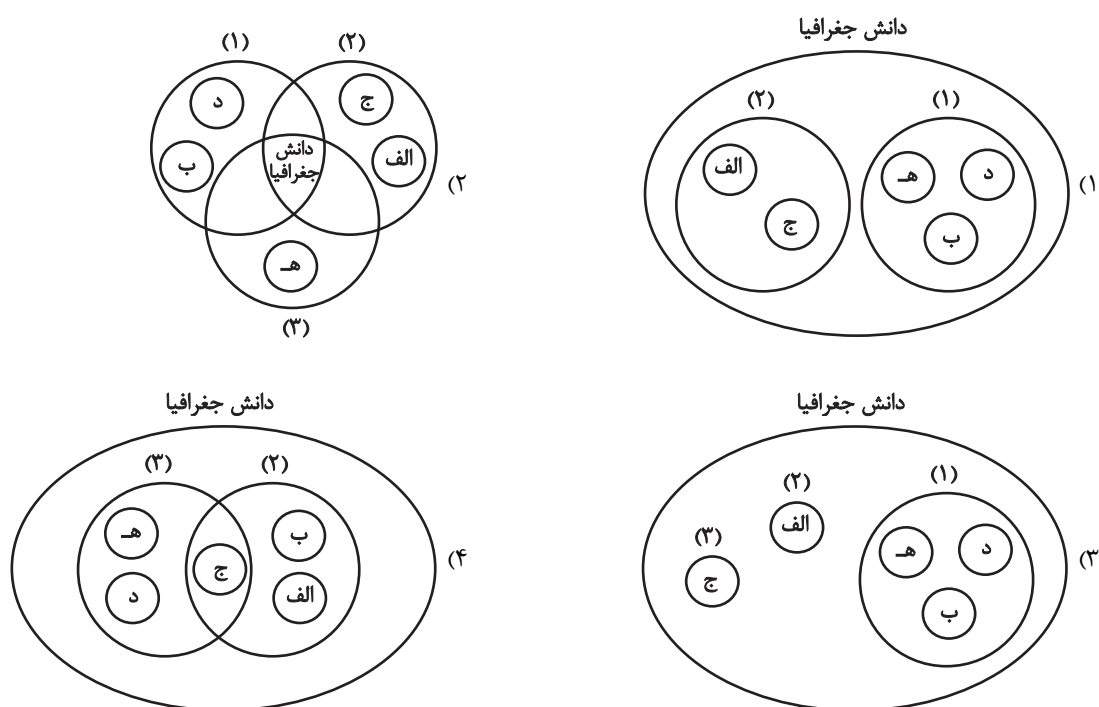
(الف) مطالعه میزان منابع آب شهر

(ب) مطالعه بافت جمعیت شهر، تخمین میزان رشد آن و امکان مهاجرپذیری آن

(ج) بررسی تأثیر اصول هواشناسی بر مکان و زندگی انسان

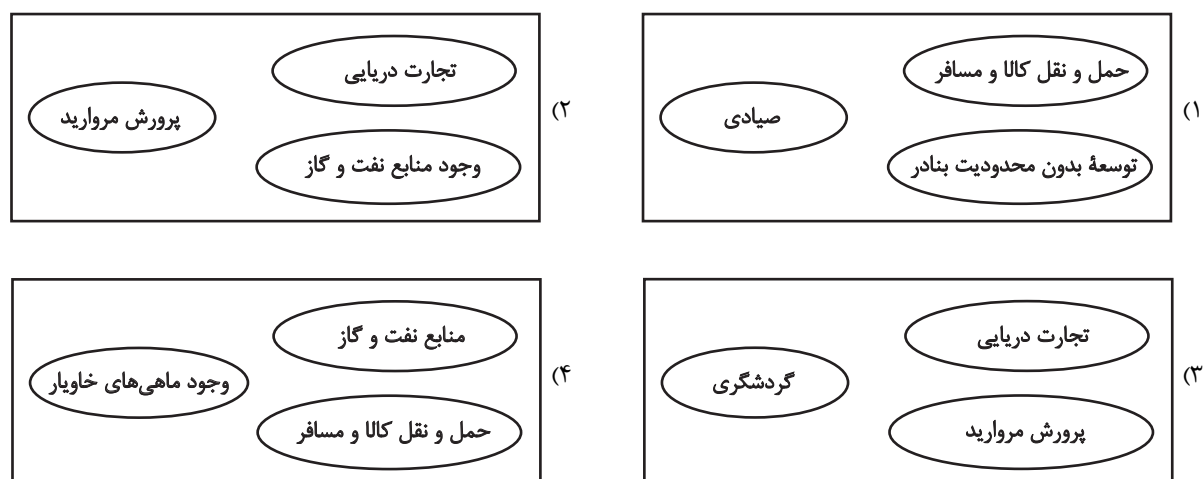
(د) پرداختن به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان

(ه) بررسی امکان گسترش فیزیکی شهر با تهیه نقشه آن

۱۱۵- با توجه به اهمیت خلیج فارس، کدام تصویر به درستی ترسیم شده است؟

۱۰

۱۱۶- در خصوص تاریخچه تقسیمات کشوری در ایران، کدام گزینه به خط زمان درستی از موارد مطرح شده اشاره دارد؟

۱۰

(الف) هر بخش به چند دهستان و هر دهستان به چند قصبه تقسیم می‌شد.

(ب) در این دوره، مجموع ایالت‌های کشور به ۳۱ عدد می‌رسید.

(ج) کشور به سرزمین، خوره، تسوگ و رستاک تقسیم شده بود.

(د) کشور به ۴ ایالت و ۱۲ ولایت تقسیم شده بود.

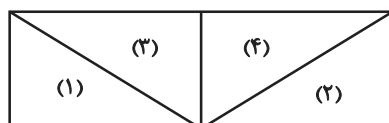
(۱) جدیدترین → الف د ج ب قدیمی‌ترین

(۳) جدیدترین → د الف ب ج قدیمی‌ترین

(۴) جدیدترین → الف د ب ج قدیمی‌ترین

۱۱۷- تصویر روبه‌رو، نمونه‌ای شماتیک از ناحیه‌بندی یک جغرافی‌دان است؛ کدام گزینه درباره آن صحیح نیست؟

۱۱

(۱) ناحیه «۱» با ناحیه «۲» شباهت‌ها و تفاوت‌هایی دارد که یکی از کارهای جغرافی‌دان مذکور، مطالعه آن‌هاست.

(۲) ناحیه «۳» به درجه‌ای از همگونی رسیده است که فقط از ناحیه «۴» متمایز می‌شود و با آن تفاوت دارد.

(۳) ناحیه «۴» شرایط خاصی را به انسان‌ها ارائه می‌کند که افراد در چارچوب آن شرایط دست به عمل می‌زنند.

(۴) هرچه از مرکز ناحیه «۲» فاصله بگیریم و به سمت ناحیه «۴» حرکت کنیم، از همگونی آن کاسته می‌شود.

۱۱۸- براساس موارد مطرح‌شده، کدام گزینه درست است؟

۱۱

(ج) بیابان تکله‌ماکان

(ب) بیابان نامیب

(الف) بیابان لوت

(۱) بخش زیادی از «الف»، به‌دلیل قرارگیری در نواحی پرفشار، سالیانه بارشی کمتر از ۵۰ میلی‌متر دارد و «ج» نیز به همین دلیل، ایجاد شده است.

(۲) به‌دلیل قرارگیری در نواحی پرفشار، بخش زیادی از «الف»، سالیانه کمتر از ۳۰ میلی‌متر باران دارد و تشکیل «ب» نیز، به‌دلیل همین عامل بوده است.

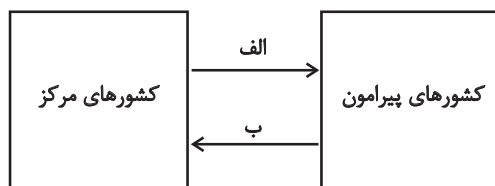
(۳) به‌دلیل دوری از منابع رطوبت، بخش عمده‌ای از «الف»، سالیانه بارشی کمتر از ۵۰ میلی‌متر دارد و تشکیل «ج» نیز با همین عامل مرتبط است.

(۴) بخش عمده‌ای از «الف»، به‌دلیل دوری از منابع رطوبت، سالیانه کمتر از ۳۰ میلی‌متر باران دارد و «ب» نیز به دلیل مشابه تشکیل شده است.

۱۱۹- با توجه به تصویر زیر، کدام گزینه برای تکمیل عبارت درست است؟

۱۱

«موارد «الف» و «ب» به‌ترتیب به ... و ... اشاره دارد. همچنین در گذر زمان، ...»

(۱) مواد خام ارزان‌قیمت - نیروی کار متخصص - جایگاه کشورهای مرکز و پیرامون تغییر چندانی نمی‌کند؛ زیرا این جایگاه‌ها به‌طور عمده وابسته به منابع و استعداد طبیعی هر کشور است.

(۲) کالاهای ساخته‌شده صنعتی - افراد با استعداد و مغزهای متفکر - جایگاه کشورهای مرکز و پیرامون تغییر می‌کند؛ زیرا این جایگاه‌ها به‌طور عمده وابسته به پیشرفت فناوری و اقتصاد است.

(۳) کالاهای ساخته‌شده صنعتی - مواد استخراج‌شده از معادن - جایگاه کشورهای مرکز و پیرامون تغییر چندانی نمی‌کند؛ زیرا این جایگاه‌ها به‌طور عمده وابسته به منابع و استعداد طبیعی هر کشور است.

(۴) افراد با استعداد و مغزهای متفکر - مواد خام ارزان‌قیمت - جایگاه کشورهای مرکز و پیرامون تغییر می‌کند؛ زیرا این جایگاه‌ها به‌طور عمده وابسته به پیشرفت فناوری و اقتصاد است.

۱۲۰- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

۱۱

الف) مرز پیشتاز

ب) مرز طبیعی

ج) مرز تطبیقی

د) مرز مصنوعی

هـ) مرز تحمیلی

۱) مرز بین بلژیک و هلند «د» می‌باشد که با استفاده از مختصات جغرافیایی یعنی مدارها تعیین شده است؛ مرز بین دو کشور هند و پاکستان، «ج» می‌باشد که با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین شده است.

۲) مرز بین دو کشور کره شمالی و جنوبی «د» می‌باشد که روی مدار ۴۹ درجه شمالی تعیین شده است و در عین حال، از نوع «هـ» نیز است؛ زیرا در تعیین آن شرایط فرهنگی در نظر گرفته نشده است.

۳) مرز بین دو کشور برزیل و آرژانتین «ب» است که برای تعیین آن می‌توان از خط منصف یا تالوگ استفاده کرد و برای تعیین مرز بین پاراگوئه و آرژانتین ابتدا خط مبنا معین شده است.

۴) مرز بین اسپانیا و فرانسه «ب» می‌باشد که در آن خط‌الرأس پدیده‌ای در نظر گرفته شده است و مرز بین کانادا و آلاسکا «الف» است که مشکلی ایجاد نمی‌کند.

۱۲۱- فرض کنید مسئولان یک سازمان دولتی، قصد دارند برای توسعه پایدار و کاهش مهاجرت از روستاها به شهرها، طرحی را در یک منطقه روستایی اجرا کنند. با توجه به تفاوت‌های بنیادین میان شهر و روستا، کدام رویکرد با در نظر گرفتن ویژگی‌های خاص مناطق روستایی، بیشترین هم‌خوانی را دارد؟

۱) انتقال کامل مشاغل صنعتی و خدماتی از شهر به روستا با هدف ایجاد اشتغال مشابه در شهرها

۲) ایجاد یک شهرک اداری- صنعتی در مرکز منطقه روستایی با تمرکز بر جذب سرمایه‌گذاری خارجی

۳) تقویت بخش کشاورزی و صنایع تبدیلی مرتبط با آن، بهبود دسترسی به خدمات اساسی مانند آموزش و بهداشت و تشویق به گردشگری روستایی

۴) تعیین رسمی منطقه روستایی به عنوان یک «شهر» توسط دولت با هدف ارتقاء سطح خدمات

۱۲۲- ماتریس زیر تعداد نقاطی را که برای رفتن از هر مکان به مکان دیگر بر سر راه قرار دارد، نشان می‌دهد؛ به‌ترتیب در کدام منطقه «تأخیر زمانی» بیشتر و «تراکم رفت و آمد» کمتر است؟

ری	قلعه‌نو	سرو	درختی	فرهنگ	فرحزاد	فردوس	کمند	
۲	۱	۱	۱	۲	۳	۱	۰	کمند
۳	۱	۲	۲	۴	۱	۰	۱	فردوس
۱	۱	۳	۲	۳	۰	۱	۳	فرحزاد
۲	۱	۳	۴	۰	۳	۴	۲	فرهنگ
۲	۲	۲	۰	۴	۲	۲	۱	درختی
۱	۱	۰	۲	۳	۳	۲	۱	سرو
۳	۰	۱	۲	۱	۱	۱	۱	قلعه‌نو
۰	۳	۱	۲	۲	۱	۳	۲	ری

۱) «فرهنگ» - «قلعه‌نو» ۲) «فرهنگ» - «کمند» ۳) «درختی» - «کمند» ۴) «درختی» - «قلعه‌نو»

۱۲۳- فردی در ساعت ۱۰:۱۵ صبح، تهران (طول جغرافیایی: ۵۱ درجه و ۲۰ دقیقه) را ترک می‌کند و با پروازی به مدت تقریباً ۷ ساعت، به مقصد

خود می‌رسد. اگر در هنگام ورود، ساعت محلی در مقصد، ۸:۲۵ غروب باشد، احتمالاً مقصد فرد کدام شهر زیر بوده است؟

(۱) خارطوم (طول جغرافیایی: ۳۳ درجه و ۱۵ دقیقه)

(۲) بانکوک (طول جغرافیایی: ۹۸ درجه و ۴۵ دقیقه)

(۳) مانیل (طول جغرافیایی: ۱۲۰ درجه)

(۴) بخارست (طول جغرافیایی: ۲۶ درجه و ۲۵ دقیقه)

۱۲۴- مطابق با متن زیر، کدام گزینه، درست است؟

«از طریق تصاویر ماهواره‌ای، می‌توانیم جهت حرکت سامانه‌های باران‌زا و زمان دقیق رسیدن آن‌ها به هر منطقه را حداقل چند روز قبل

پیش‌بینی کنیم. سپس، با استفاده از تصاویر ماهواره‌های منابع زمینی، حدود سیل‌گیر رودخانه‌ها را تعیین کنیم.»

(۱) روش‌های سنجش از دور می‌توانند به‌عنوان روش‌های سازه‌ای در مدیریت سیل مؤثر باشند؛ این روش‌ها، به نسبت سایر روش‌های مدیریت

سیل، هزینه کمتری را دربردارند.

(۲) استفاده از تصاویر ماهواره‌ای، از روش‌های غیرسازه‌ای محسوب می‌شود که نسبت به سایر روش‌های مدیریت سیل، تأثیرات نامطلوب

بیشتری را به محیط‌زیست وارد می‌کنند.

(۳) استفاده از تصاویر ماهواره‌ای، از روش‌های سازه‌ای محسوب می‌شود که به نسبت سایر روش‌های موجود برای مدیریت سیل، هزینه

بیشتری را دربردارند.

(۴) روش‌های سنجش از دور می‌توانند به‌عنوان روش‌های غیرسازه‌ای در مدیریت سیل مؤثر باشند، این روش‌ها، به نسبت تأثیرات نامطلوب

کمتری را به محیط زیست وارد می‌کنند.

۱۲۵- علیرضا، اهل روستایی در استان مازندران است و در رشته جغرافیا در یکی از دانشگاه‌های تهران تحصیل می‌کند. او پس از مدتی برای دیدار

خانواده، به روستا برمی‌گردد و ناگهان متوجه می‌شود شب گذشته در روستا سیل آمده است؛ در این شرایط، کدام گزینه درباره علیرضا

درست خواهد بود؟

(۱) او به سرعت به خانه می‌رود و با پدرش به مرمت فوری زمین کشاورزی‌شان پس از سیلاب می‌پردازد.

(۲) خانواده و افراد روستا را به مناطقی دور از خطر سیلاب برده و به برپایی چادرهای امداد کمک می‌کند.

(۳) به دهیاری می‌رود و از آن‌ها می‌خواهد پایگاه‌های نجات و امداد در مناطق سیل‌خیز ایجاد کنند.

(۴) آرامش خود را حفظ می‌کند و در بازسازی منطقه به‌ویژه تخریب تأسیسات زیربنایی مثل خطوط آب، برق و گاز، کمک می‌کند.

۱۲۶- نوع کلمه مشترک لفظی در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

۱۰

(۱) تو پیر شده‌ای و نمی‌توانی رانندگی کنی؛ چرا، می‌توانم، چون گواهینامه دارم.

(۲) خانم پزشکی دیروز به عیادت بیماران آمد.

(۳) شیر نوشیدنی مقوی است. شیر بسته نمی‌شود؛ پس نوشیدنی مقوی بسته نمی‌شود.

(۴) مریم و برادرش دو سال اختلاف دارند.

۱۲۷- اگر مفاهیم کلی «الف، ب، ج، د» را داشته باشیم، به طوری که «الف و ج» مساوی باشند و «ب» اخص از «ج» باشد و «د» با «ب» تباین

۱۰

داشته باشد، نسبت «ج» با «د» کدام است؟

(۱) صرفاً عموم و خصوص مطلق (۲) صرفاً تباین

(۳) عموم و خصوص مطلق یا تباین (۴) عموم و خصوص مطلق، تباین یا عموم و خصوص من وجه

۱۲۸- در کدام یک از گزینه‌های زیر به ترتیب مغالطه ایهام انعکاس و مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی وجود دارد؟

۱۰

(۱) «چون هیچ بچه‌زایی تخم‌گذار نیست، پس بعضی تخم‌گذاران بچه‌زا نیستند.» - فرد الف) «قانون می‌گوید که رانندگی با سرعت بالای ۱۲۰

کیلومتر در ساعت ممنوع است.» فرد ب) «اما من دیدم که یک آمبولانس با سرعت خیلی بالا از بزرگراه رد شد! پس این یعنی قانون

ممنوعیت سرعت بالا اصلاً وجود ندارد.»

(۲) «تمام محصولات ارگانیک، سالم هستند؛ پس تمام مواد سالم، ارگانیک هستند.» - فرد الف) «هیچ کس نمی‌تواند بدون خواب کافی تمرکز

کند.» فرد ب) «من شب قبل نخوابیدم، ولی توانستم تمام روز تمرکز کنم.» فرد الف) «این فقط یک مورد است و حرف من درباره همه

مردم همچنان درست است.»

(۳) «بعضی از معلمان دانش‌آموزان باهوش را تشویق می‌کنند؛ پس بعضی از دانش‌آموزان، معلمان باهوش را تشویق می‌کنند.» - «هر انسانی

ناطق است. فارابی انسان است؛ پس فارابی ناطق است.»

(۴) «هیچ کدام از کوهنوردان حرفه‌ای در فصل زمستان به اورست صعود نکرده‌اند؛ پس هیچ کدام از کسانی که در فصل زمستان به اورست صعود

کرده‌اند، کوهنورد حرفه‌ای نیستند.» - «همیشه باید حقیقت را گفت.» فردی می‌گوید: «اگر راستش را بگویم، باعث رنجش شدید دوستم

می‌شوم. پس در این مورد دروغ می‌گویم.»

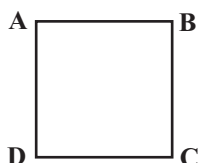
۱۲۹- اگر مربع روبه‌رو مربع تقابل باشد، به ترتیب امکان موارد زیر را بررسی کنید:

۱۰

الف) کذب عکس مستوی A و هم‌زمان صدق D

ب) تشخیص صدق یا کذب عکس مستوی B در صورت کذب C

پ) جمع میان D و عکس مستوی C در کذب

(۱) غیرممکن - غیرممکن - غیرممکن (۲) غیرممکن - امکان‌پذیر - امکان‌پذیر

(۳) امکان‌پذیر - امکان‌پذیر - غیرممکن (۴) امکان‌پذیر - غیرممکن - امکان‌پذیر

۱۳۰- با فرض اینکه نتیجه قیاس اقترانی معتبری «موجبه جزئیه» باشد، کدام گزینه درباره چنین قیاسی می‌تواند درست باشد؟

۱۰

- (۱) این قیاس شکل اول یا دوم است.
(۲) این قیاس شکل دوم یا سوم است.
(۳) هر دو مقدمه آن سالبه جزئیه است.
(۴) هر دو مقدمه آن کلیه است.

۱۳۱- با کدام مقدمه می‌توان یک قیاس استثنایی معتبر ساخت؟

۱۰

- (۱) این چیز یا جسم است یا دارای ابعاد.
(۲) این شکل یا مربع است یا مستطیل.
(۳) گر تو بهتر می‌زنی، بستان بزن.
(۴) هر که را صبر نیست حکمت نیست.

۱۳۲- در کدام مورد، مراحل تفکر فلسفی درباره یک موضوع فلسفی به درستی بیان شده است؟

۱۱

- (۱) آیا آزادی به صورت مطلق وجود دارد؟ - آزادی یک ارزش بسیار مهم در اجتماع است. - حدود آزادی چیست؟ - افلاطون می‌گوید افراط در آزادی، ضد آزادی می‌شود.
(۲) نگاه به رویش درختان - کمال جانداران و گیاهان در چیست؟ - انسان اشرف مخلوقات است. - از نظر ملاصدرا روح انسانی آخرین درجه تکاملی موجودات زنده است.
(۳) وقوع سیل در شرق آسیا - چرا در عالم شر وجود دارد؟ - طبیعت نظام احسن است و به سوی کمال پیش می‌رود. - وجود شر جزئی برای رسیدن نظام طبیعت به کمال امری لازم است.
(۴) مرگ یکی از اطرافیان - آیا مرگ پایان زندگی انسان است؟ - بدن می‌میرد یا روح؟ - مرگ انتقال به جهانی دیگر است.

۱۳۳- در کدام گزینه بخش مورد نظر از فلسفه در ارتباط با سؤال مطرح شده به درستی مشخص شده است؟

۱۱

- (۱) رابطه بین هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی چیست؟ (معرفت‌شناسی)
(۲) آیا توانایی انسان در شناخت طبیعت نامحدود است؟ (فلسفه طبیعت)
(۳) آیا منافع جمعی بر منافع فردی دارای اولویت است؟ (فلسفه علوم اجتماعی)
(۴) ویژگی متمایز انسان در میان موجودات جهان هستی چیست؟ (انسان‌شناسی فلسفی)

۱۳۴- چرا سقراط شایسته نمی‌داند به خاطر ترس از مرگ از فرمان الهی سرپیچی کند؟ زیرا ...

۱۱

- (۱) در آن صورت در عین نادانی ادعای دانایی کرده است.
(۲) بدی تندتر از مرگ می‌دود و گریز از مرگ دشوار نیست.
(۳) این رسالت سقراط است که حقیقت را از دیگران یاد بگیرد.
(۴) او هرگز از خطر هراسی به دل راه نمی‌دهد.

۱۳۵- اینکه درباره موجودات ماورائی و جهان مجرد، باورها و اندیشه‌هایی داریم؛ دلالت بر این دارد که ...

۱۱

- (۱) در شناخت امور محسوس همواره خطا می‌کنیم.
(۲) متوجه می‌شویم از خود و جهان اطراف خود شناختی داریم.
(۳) با عمل یادگیری به تدریج در مسیر شناخت پیش می‌رویم.
(۴) با فرض اندیشیدن به این امور توان شناسایی اشیا را آن‌گونه که هستند نداریم.

۱۳۶- کدام گزینه بهتر بیانگر ملاک «درستی» یک باور از دیدگاه پراگماتیستی است؟

۱۱

(۱) درستی یک باور تنها به تأیید حسی مستقیم در عمل و قابلیت تجربه آن محدود می‌شود.

(۲) ملاک سنجش باورها، میزان موفقیت و کارایی عملی آن‌ها در تحقق اهداف و اجتناب از ضررهای احتمالی است.

(۳) ارزش یک گزاره شناختی، فارغ از ابزار کسب آن، در توانایی آن برای ایجاد تجربیات خوشایند و پرهیز از تجربیات ناخوشایند در زندگی

فردی است.

(۴) درستی دانش، تابعی از سودمندی آن برای بقا و پیشبرد اهداف کلی نوع بشر در طول تاریخ است.

۱۳۷- کدام مورد، به‌ترتیب عبارت زیر را به نحو مناسب تکمیل می‌کند؟

۱۱

«ماتریالیست‌ها، ... فیلسوفان عقل‌گرا، اعتقاد داشتند که قواعد اخلاقی اموری ... هستند که بنا بر ... انسان‌ها باید بدان پایبند بود.»

(۲) همچون - مقدس - زیست جمعی

(۱) همچون - ضروری - زیست فردی

(۴) برخلاف - الزامی - زیست فردی

(۳) برخلاف - قراردادی - زیست جمعی

۱۳۸- ممکن‌الوجود ذاتی است که ...

(۲) از عدم امتناع دارد.

(۱) از وجود امتناع دارد.

(۴) هم از وجود امتناع دارد هم از عدم.

(۳) نه از وجود امتناع دارد نه از عدم.

۱۳۹- کدام عبارت را می‌توان مبنای هیوم در دیدگاهش راجع به علّیت در نظر گرفت؟

(۲) یکی دانستن شناخت با مشاهده حسی و تجربه

(۱) توجه به تکرار توالی برخی حوادث و پدیده‌ها

(۴) توجه به تأثیر مشاهدات در ایجاد عادات ذهنی

(۳) محدود کردن ابزارهای شناخت به عقل و تجربه

۱۴۰- کدام‌یک از گزینه‌ها به‌ترتیب گزاره پایین را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

«وجود معلول ... متوقف است ولی این‌طور نیست که با وجود علت ... معلول حتماً محقق شود.»

(۲) بر علت تامه و ناقصه - تامه

(۱) تنها بر علت تامه - ناقصه

(۴) بر علت تامه و ناقصه - ناقصه

(۳) تنها بر علت تامه - تامه

۱۴۱- کدام مقایسه دربارهٔ خداشناسی فیلسوفان دقیق‌تر است؟

- (۱) فارابی دیدگاهی دربارهٔ سلسلهٔ علت و معلول‌ها و آغاز شدن آن‌ها از یک علت بالذات دارد و مشابه این دیدگاه در نظرات افلاطون دربارهٔ نظم جهان و آغاز شدن آن از یک عقل و شعور حیرت‌انگیز نیز دیده می‌شود.
- (۲) سیر برهانی ابن‌سینا برای اثبات وجود واجب‌الوجود بالذات از این مقدمه که «موجوداتی پیرامون ما هستند»، شبیه سیر استدلال ارسطو برای اثبات محرک بالذات از وجود متحرک‌های پیرامون بود.
- (۳) ارسطو و فارابی هر دو از امتناع تسلسل علل نامتناهی استفاده کردند، ولی ارسطو از این قاعده برای نشان‌دادن خوب‌ترین و کامل‌ترین موجود بهره برد، درحالی‌که فارابی در پی علت نخستین بود.
- (۴) افلاطون برای اثبات خداوند به‌عنوان ناظم جهان، به رابطهٔ هر منظم با ناظم خود و لزوم متناهی‌بودن این روابط توجه نکرد و ابن‌سینا هم چنین سبکی را در اثبات خدا به‌عنوان واجب‌الوجود داشت.

۱۴۲- دربارهٔ عقل به‌عنوان موجود متعالی از دیدگاه فیلسوفان غرب و فلاسفهٔ مسلمان کدام گزینه درست است؟

- (۱) دکارت و اوگوست کنت این نوع عقل را قبول ندارند، اما مورد پذیرش کانت است.
 - (۲) فیلسوفان مسلمان معتقدند این نوع موجودات در بسیاری از موارد با حواس قابل درک نیستند، اما گاهی می‌توان آن‌ها را حس کرد.
 - (۳) فلاسفهٔ مسلمان این معنای عقل را قبول داشته و معتقدند علم عقول از طریق استدلال‌های عقلی حاصل می‌شود.
 - (۴) به اعتقاد فلاسفهٔ مسلمان انسان توانایی آن را دارد که با تهذیب نفس در عین استفاده از عقل به مرتبهٔ فرشتگان برسد.
- ۱۴۳- هر یک از موارد «الف» و «ب» به‌ترتیب، با کدام‌یک از عوامل زمینه‌ساز حیات عقلی جامعهٔ نواختهٔ مسلمانان، تناسب بیشتری دارد؟

الف) قرآن کریم می‌فرماید: «اوست اول و آخر و اوست ظاهر و باطن.»

ب) پیامبر (ص) از میان دو گروه که یکی به عبادت و دیگری به گفت‌وگوی علمی مشغول بودند، به گروه دوم پیوست.

- (۱) طرح مباحث عقلی و فلسفی - تکریم علم به‌عنوان ثمرهٔ خردورزی
- (۲) طرح مباحث عقلی و فلسفی - دعوت به یادگیری علم در هر جا باشد
- (۳) ارزش قائل شدن برای خود اندیشه و خردورزی - طرح مباحث عقلی و علمی
- (۴) ارزش قائل شدن برای خود اندیشه و خردورزی - تکریم پیوستهٔ عالمان و دانشمندان

۱۴۴- کدام‌یک از گزینه‌های زیر از ویژگی‌های طبیعت از منظر ابن‌سینا نیست؟

- (۱) هدفی ازپیش‌تعیین‌شده و لاینفک دارد.
- (۲) دارای حرکت و تغییر است.
- (۳) تغییراتش منشأ طبع و ذاتش است.
- (۴) بهتر از آن را نمی‌توان تصور کرد.

۱۴۵- کدام عبارت با نظرات ملاصدرا سازگار است؟

- (۱) آن‌چه اصیل است، وجود است و ماهیت انتزاعی است، یعنی هیچ‌گونه واقعیتی ندارد.
- (۲) میان وجود و ماهیت، وجود امری واقعی و ماهیت مفهومی ساخته و پرداختهٔ ذهن افراد است.
- (۳) ذهن عادی و طبیعی انسان، در مسئلهٔ اصالت وجود یا ماهیت، حقیقت را وارونه نشان می‌دهد.
- (۴) وحی و شهود را باید در فلسفه به همان نحوی به کار گرفت که عقل و استدلال به کار می‌روند.

۱۰

۱۴۶- شرکت سهامی «پیشگامان صنعت» با سرمایه اولیه‌ای به مبلغ ۵ میلیارد تومان تأسیس شده است. تمام سهام این شرکت توسط سه نفر (آقای A، B و C) خریداری شده است. ارزش سهام خریداری شده توسط آقای A، B و C به ترتیب ۳، ۱/۵، ۰/۵ میلیارد تومان است. در قرارداد شرکت قید شده است که تقسیم سود سالانه به نسبت ارزش سهام هر فرد خواهد بود. در پایان سال مالی، سود خالص شرکت ۱۰ میلیارد تومان است. با توجه به این اطلاعات، میزان سود هر یک از شرکا چقدر خواهد بود؟

(۱) آقای A: ۶۰ میلیون تومان - آقای B: ۳۰ میلیون تومان - آقای C: ۱۰ میلیون تومان

(۲) آقای A: ۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان - آقای B: ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان - آقای C: ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

(۳) آقای A: ۶۰ میلیارد تومان - آقای B: ۳۰ میلیارد تومان - آقای C: ۱۰ میلیارد تومان

(۴) آقای A: ۶ میلیارد تومان - آقای B: ۳ میلیارد تومان - آقای C: ۱ میلیارد تومان

۱۴۷- با توجه به «اصول انتخاب درست»، چند مورد صحیح است؟

۱۰

(الف) به دلیل کمیابی در منابع و امکانات، همیشه باید بین گزینه‌های انتخاب، بده - بستان کرد.

(ب) تمامی آنچه که برای گرفتن یک تصمیم خوب نیاز است، آن است که بفهمیم هزینه‌ها را چطور ارزیابی کنیم.

(ج) اگرچه هزینه‌های هدررفته برگشت‌پذیر هستند، اما نباید در تصمیم‌های ما مؤثر باشند.

(د) کمیابی منابع، هر جامعه را با مبادله مواجه می‌سازد.

(ه) کشاورزانی که روی زمین کار می‌کنند، سرمایه انسانی محسوب می‌شوند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۴۸- صاحب یک شرکت تولیدی در پایان سال اول فعالیت خود، اطلاعات مالی زیر را گزارش کرده است:

۱۰

حقوق ماهانه هر کارگر	۷ میلیون تومان (تعداد کارگران: ۲۵ نفر)
هزینه سالیانه خرید مواد اولیه و ماشین‌آلات تولیدی	۸۰ میلیون تومان
هزینه اجاره ماهانه شرکت تولیدی	۱۵ میلیون تومان
درآمد سالیانه شرکت تولیدی	۱۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

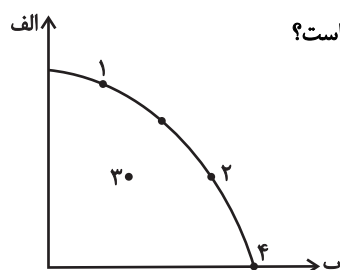
اگر مالیات پرداختی سالانه شرکت تولیدی به سازمان امور مالیاتی برابر با ۱۰ درصد سود سالانه شرکت باشد و همچنین اگر مجموع مخارج سالانه صاحب شرکت تولیدی برابر با ۷۶ میلیون تومان باشد، میزان مالیات و خمس سالانه پرداختی این بنگاه تولیدی به ترتیب چند میلیون تومان است؟

۱,۲۲۰ - ۹۴۶ (۲)

۱,۷۲۰ - ۹۶۴ (۱)

۱,۷۲۰ - ۹۴۶ (۴)

۱,۲۲۰ - ۹۶۴ (۳)

۱۴۹- عبارات کدام گزینه به ترتیب در رابطه با نقاط مشخص شده در الگوی مرز امکانات تولید درست است؟

۱۰

الف) تغییر مکان از نقطه ۱ به نقطه ۴

ب) تغییر مکان از نقطه ۴ به نقطه ۳

ج) تغییر مکان از نقطه ۳ به نقطه ۲

۱) تولید کالای «ب» کاهش می‌یابد. - کاهش تقاضای هر دو محصول - کاهش هزینه فرصت

۲) هزینه فرصت خواهد داشت. - بدون استفاده ماندن برخی از عوامل تولید - نیازی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگر نیست.

۳) موجب افزایش کارایی می‌شود - شرایط رکود اقتصادی در جامعه - دستیابی به کارایی

۴) منابع تولید افزایش می‌یابند. - کارایی کمتر با بهره‌وری بیشتر - افزایش کارایی

۱۵۰- جدول زیر نشان‌دهنده وضعیت توزیع درآمد در کشور فرضی «الف» است، کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

۱۰

۵	سهم دهک اول
۷	سهم دهک دوم
۱۰	سهم دهک پنجم
۳۰	سهم دهک دهم

- اگر درآمد ملی این کشور ۵۲۰ میلیون تومان و جمعیت کل کشور برابر با ۲۰ میلیون نفر

باشد، سهم هریک از افراد دهک دوم از درآمد ملی چقدر است؟

- اگر شاخص توزیع درآمد در کشور فرضی «ب»، برابر با $6/5$ باشد، توزیع درآمد در کدام

کشور نامناسب‌تر است؟

- کدام تغییر موجب عادلانه‌تر شدن توزیع درآمد در کشور فرضی «الف» خواهد شد؟

۱) $36/4$ تومان - کشور «ب» - دو واحد به سهم دهک دهم اضافه شود.

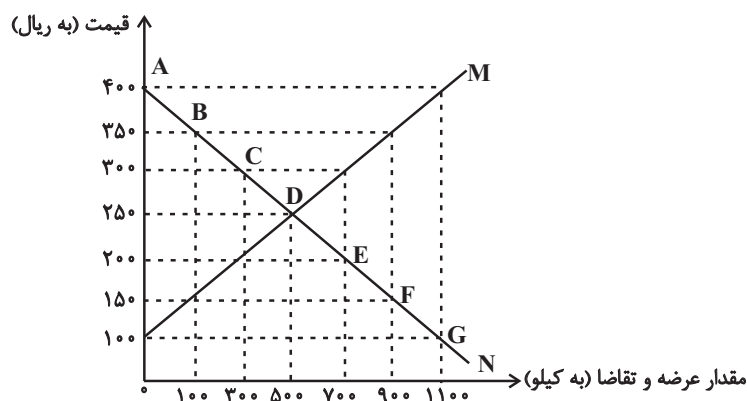
۲) $36/4$ تومان - کشور «الف» - سهم دهک دهم از سهم دهک پنجم کوچکتر شود.

۳) $18/2$ تومان - کشور «ب» - یک واحد از سهم دهک دهم کم شود و به سهم دهک اول اضافه شود.

۴) $18/2$ تومان - کشور «الف» - سهم دهک اول بیشتر از سهم دهک دوم شود.

۱۵۱- کدام عبارت در رابطه با نمودار زیر درست بیان شده است؟

۱۰

۱) حداکثر دریافتی تولیدکنندگان در قیمت ۳۰۰ ریال کمتر از حداکثر دریافتی آن‌ها در قیمت ۲۵۰ ریال است.

۲) در قیمت ۳۵۰ ریال، ۱۰۰ کیلو مازاد تقاضا در بازار وجود دارد.

۳) در قیمت ۲۵۰ ریال، میزان کالای تولیدشده بیشتر از تقاضای مشتریان است.

۴) تولیدکنندگان در قیمت ۱۰۰ ریال به مقدار کمی کالا تولید خواهند کرد.

۱۵۲- کشاورزی هر کیلوگرم پنبه تولیدی خود را به ارزش ۶۵۰۰ ریال به کارگاه ریسندگی می‌فروشد. کارگاه ریسندگی این مقدار پنبه را به مقداری نخ تبدیل می‌کند و آن را به ارزش ۷۵۰۰ ریال به کارگاه پارچه‌بافی می‌فروشد. کارگاه پارچه‌بافی نیز نخ را به پارچه تبدیل می‌کند و آن را به مبلغ ۹۰۰۰ ریال به کارگاه تولید پوشاک می‌فروشد. در این کارگاه پارچه به پوشاک تبدیل می‌شود و سرانجام به مبلغ ۱۶۰۰۰ ریال به دست مصرف‌کنندگان می‌رسد. اگر نرخ مالیات بر ارزش افزوده برابر ۷ درصد باشد، آنگاه مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله اول و مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر به ترتیب چند ریال است؟

- (۱) ۶۵۰-۱۲۰ (۲) ۴۵۵-۴۹۰ (۳) ۴۵۵-۱۱۲۰ (۴) ۶۵۰-۴۹۰

۱۵۳- به ترتیب وابستگی در تأمین کدام دسته از کالاها موجب بهانه‌جویی و سلطه دشمن یا رقیب و نهایتاً ضعف و وابستگی کشور می‌شود و کدام عامل باعث شده است که اقتصاددانان به اهمیت استقلال اقتصادی و عدم وابستگی به خارج در تولید و تأمین نیازهای اساسی خود تأکید کنند؟

- (۱) کالاهای راهبردی و ضروری - جنگ‌ها و تحریم‌های اقتصادی قرن‌های اخیر و رفتار خودخواهانه برخی از کشورها
(۲) محصولات صنعتی و نظامی - جنگ‌های نظامی و اقتصادی و تزلزل پایه‌های اقتصادی و فرهنگ کشورها
(۳) کالاهای راهبردی و ضروری - جنگ‌های نظامی و اقتصادی و تزلزل پایه‌های اقتصاد و فرهنگ کشورها
(۴) محصولات صنعتی و تمامی محصولات غذایی - جنگ‌ها و تحریم‌های اقتصادی قرن‌های اخیر و رفتار خودخواهانه برخی از کشورها
- ۱۵۴- با توجه به اطلاعات ارائه شده پیرامون سطح عمومی قیمت‌ها در یک سال مشخص برای سه کشور «A»، «B» و «C»:

الف) نرخ تورم در کشور «B» چند درصد است؟
ب) سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال برای کشور «A» و سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال برای کشور «C»، به ترتیب چند واحد پولی است؟

کشور	قیمت	ابتدای سال (واحد پولی)	انتهای سال (واحد پولی)	نرخ تورم (تورم)
A	۲۸,۵۰۰,۰۰۰	؟	دو برابر B	
B	۵۲,۰۰۰,۰۰۰	۶۲,۴۰۰,۰۰۰	؟	
C	؟	۱۰۴,۰۰۰,۰۰۰	$\frac{3}{4}A$	

- (۱) الف) ۱۵ درصد ب) ۳۹,۹۰۰,۰۰۰ - ۹۰,۰۰۰,۰۰۰ (۲) الف) ۲۰ درصد ب) ۳۴,۲۰۰,۰۰۰ - ۸۰,۰۰۰,۰۰۰
(۳) الف) ۱۵ درصد ب) ۳۴,۲۰۰,۰۰۰ - ۹۰,۰۰۰,۰۰۰ (۴) الف) ۲۰ درصد ب) ۳۹,۹۰۰,۰۰۰ - ۸۰,۰۰۰,۰۰۰
- ۱۵۵- در کشور فرضی A، جمعیت کل کشور برابر با ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ نفر است. با بررسی‌های آماری انجام شده، اطلاعات زیر بدست آمده است:

- تعداد افراد بیکار: ۲,۵۲۰,۰۰۰ نفر (این بیکاری عمدتاً ناشی از رکود اقتصادی در کشور است).
- جمعیت افراد زیر ۱۵ سال: ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ نفر
- جمعیت فعال این جامعه: ۶۳,۰۰۰,۰۰۰ نفر
- جمعیت افراد بالای ۱۵ سال: ۷۰,۰۰۰,۰۰۰ نفر

با توجه به این داده‌ها: میزان نرخ بیکاری در این جامعه چند درصد است؟ نوع بیکاری ذکر شده در این جامعه از چه نوعی است؟ جمعیت شاغل در این کشور چقدر است؟

- (۱) ۶ درصد - بیکاری ساختاری - ۶۰,۴۸۰,۰۰۰ نفر (۲) ۴ درصد - بیکاری دوره‌ای - ۵۳,۲۳۰,۰۰۰ نفر
(۳) ۶ درصد - بیکاری دوره‌ای - ۵۳,۲۳۰,۰۰۰ نفر (۴) ۴ درصد - بیکاری دوره‌ای - ۶۰,۴۸۰,۰۰۰ نفر

۱۵۶- اطلاعات مربوط به انواع تولیدات کشوری فرضی در دو گروه «کالاها» و «خدمات» در دو سال متوالی در جدول زیر آورده شده است. اگر نرخ رشد تولید ناخالص داخلی واقعی در سال دوم ۲۰ درصد باشد، آنگاه میزان تولید کالاها در سال دوم چند کیلو است؟ (سال اول به عنوان سال پایه در نظر گرفته شده است.)

سال انواع تولید	سال اول (سال پایه)		سال دوم	
	قیمت (به واحد پولی)	مقدار تولید	قیمت (به واحد پولی)	مقدار تولید
کالا	۱۵۰	۳۰	۱۶۰	؟
خدمات	۲۰۰	۷۰	۲۵۰	۸۱

(۱) ۳۵

(۲) ۴۰

(۳) ۵۰

(۴) ۴۵

۱۵۷- موارد کدام گزینه، تکمیل کننده جملات خالی عبارات زیر است؟

- (الف) در دوران حکومت ...، ایران فرصت طلایی خود را برای جبران کاستی‌ها، از دست داد.
(ب) در دوره ...، در ایران علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلى نیز شکل گرفت.
(ج) از نکات مثبت در دوره قاجار، تأسیس جاده‌ها، ... و خدمات انتقال وجوه بین شهرها است.

(۱) قاجار - نیمه اول حکومت صفویه - بهبود خدمات پستی

(۲) پهلوی - نیمه اول حکومت صفویه - ساخت تلگرافخانه

(۳) قاجار - دوره پایانی حکومت صفویه - بهبود خدمات پستی

(۴) پهلوی - دوره پایانی حکومت صفویه - ساخت راه آهن

۱۵۸- کدام یک از موارد زیر در محاسبات تولید ناخالص داخلی سال جاری ایران لحاظ نمی‌شوند؟

- (الف) شهرداری اصفهان تعدادی آپارتمان جدید برای آسیب‌دیدگان در جنگ احداث کرده است.
(ب) احمد یک موبایل دست دوم ساخت سال ۲۰۲۰ را از دوست خود خریده است.

(ج) مهسا یک اپلیکیشن جدید موبایل طراحی و منتشر کرده است.

(د) شرکت فولاد تعدادی ورق فولادی تولید می‌کند و آن‌ها را به یک شرکت خودروسازی می‌فروشد.

(۱) «الف» - «ج» (۲) «الف» - «د» (۳) «ب» - «ج» (۴) «ب» - «د»

۱۵۹- فرض کنید فردی برای خرید گوشی با توجه به قیمت‌های برابر، امکان انتخاب دو گزینه زیر را داشته باشد. کدام نتیجه‌گیری در این رابطه نادرست است؟

گوشی B	
حافظه داخلی	۱۲۸G
اندازه صفحه نمایش	۶ / ۳ اینچ
باتری	۵۰۰۰ میلی‌آمپر
دوربین	۴۴ مگاپیکسل

گوشی A	
حافظه داخلی	۱۲۸G
اندازه صفحه نمایش	۶ اینچ
باتری	۴۰۰۰ میلی‌آمپر
دوربین	۶۴ مگاپیکسل

(۱) اگر برای فرد باتری مهم باشد، گوشی B را باید انتخاب کند.

(۲) اگر برای فرد دوربین مهم باشد، باید گوشی A را انتخاب کند.

(۳) معیار حافظه داخلی برای هر دو گوشی یکسان است

(۴) از لحاظ معیارهای اندازه صفحه نمایش و باتری، گوشی A شرایط بهتری دارد، اما تفاوت آیت‌ها خیلی زیاد نیست.

۱۶۰- هر یک از افراد زیر بهتر است در چه راهی سرمایه‌گذاری کنند؟

(الف) شخصی در شرایطی که تورم جامعه بسیار بالاست می‌خواهد پول خود را برای خرید یک فر شیرینی‌پزی تخصصی جمع کند تا بتواند در یک سال آتی کارگاه شیرینی‌پزی‌اش را راه‌اندازی نماید.

(ب) شخصی ۵ میلیون تومان پس‌انداز دارد و تا ۴ سال آتی به آن نیاز ندارد، او می‌خواهد سرمایه‌گذاری پرسودی انجام دهد حتی اگر ریسک بالایی داشته باشد.

(ج) شخصی ۸ میلیون تومان دارد و می‌خواهد این پول را برای سال‌های بعد بدون هیچ ریسکی در یک فعالیت سودآور پس‌انداز کند.

(د) شخصی از سرمایه‌گذاری خود در بانک، توقع اخذ سود ندارد بلکه می‌خواهد بعد از سه سال، برای راه‌اندازی یک کارگاه از بانک وام بگیرد.

(۱) (الف) خرید طلا (ب) خرید اوراق مشارکت (ج) سپرده‌گذاری بلندمدت بانک (د) سپرده‌گذاری در بانک قرض‌الحسنه

(۲) (الف) خرید سهام (ب) سپرده‌گذاری بلندمدت در بانک (ج) خرید طلا (د) سپرده‌گذاری بلندمدت در بانک

(۳) (الف) خرید طلا (ب) خرید سهام (ج) خرید اوراق مشارکت (د) سپرده‌گذاری در بانک قرض‌الحسنه

(۴) (الف) خرید سهام (ب) خرید اوراق مشارکت (ج) خرید طلا (د) سپرده‌گذاری بلندمدت در بانک

دفترچه سؤال ?

فرهنگیان

(همه رشته‌ها)

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۲۹ خرداد ماه ۱۴۰۵

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی (دقیقه)
تعلیم و تربیت اسلامی	۲۰	۲۵۱ - ۲۷۰	۲۰
هوش و استعداد معلّمی	۲۰	۲۷۱ - ۲۹۰	۴۰
جمع دروس	۴۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

تعلیم و تربیت اسلامی	مرتضی محسنی کبیر، یاسین ساعدی، فردین سماقی، میثم هاشمی، محسن بیاتی
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی، فاطمه راسخ، حمید گنجی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	مسئول دفترچه	گروه ویراستاری	مسئول درس‌های مستندسازی	ویراستاران مستندسازی
تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی	حامد کریمی	محمدفرحان فخرابین	سجاد حقیقی‌پور	سیدمجتبی رضازاده علی ابراهیمی آرائی
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی		فاطمه راسخ	علیرضا همایون‌خواه	پریا اقبالی، ستایش یآوری

مدیر گروه	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: علیرضا همایون‌خواه
حروف نگار و صفحه‌آرا	معصومه روحانیان

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

سؤالات مشترک همه رشته‌ها

صفحه ۹۸ تا صفحه ۱۵۲

صفحه ۹۶ تا صفحه ۱۵۸

صفحه ۱۳۸ تا صفحه ۱۵۸

صفحه ۱۹۶ تا صفحه ۲۳۰

صفحه ۱۵ تا صفحه ۱۱۶

۲۵۱- به ترتیب، عبارت شریفه «یَعْلَمُهُمُ الْكِتَابُ وَ الْحِكْمَةُ وَ يَزَكِّيَهُمْ» بیانگر چیست و در این راستا چه

چیزی می‌توان گفت؟

(۱) پیامبر (ص) معلم مردم بوده است. - این عبارت شریفه بیش از همه برای توصیف انبیاء (ع) به کار رفته است.

(۲) پیامبر (ص) معلم مردم بوده است. - سیزده آیه در قرآن به سؤال‌های مردم از پیامبر (ص) اختصاص یافته است.

(۳) کار پیامبران تعلیم کتاب و حکمت و تزکیه بوده است. - سیزده آیه در قرآن به سؤال‌های مردم از پیامبر (ص) اختصاص یافته است.

(۴) کار پیامبران تعلیم کتاب و حکمت و تزکیه بوده است. - این عبارت شریفه بیش از همه برای توصیف انبیاء (ع) به کار رفته است.

۲۵۲- مفهوم کدام یک از امتیازات معلمی، در این درخواست امام سجاد (ع) از خداوند متعال در دعای مکارم الاخلاق که می‌فرمایند: «الهی انطقنی بالهدی و الهمنی التقوی»، نهفته است؟

(۱) تربیت کار خداست.

(۲) کار خود را مقدس بدانیم.

(۴) معلمی یک انتخاب صحیح است.

(۳) معلمی یک انتخاب صحیح است.

۲۵۳- به ترتیب، از آیه دوازده سوره فاطر درمی‌یابیم که بعضی دریاها شور و بعضی شیرین هستند، اما اگر انسان ماهگیر باشد می‌تواند از هر دو دریا صید کند. این عبارت بیانگر کدام خصوصیت معلم است که باید به آن متصف باشد و در سه آیه از قرآن کریم داشتن چه چیزی کلید موفقیت معرفی شده است؟

(۱) عزم قوی داشتن - داشتن عزم

(۲) عزم قوی داشتن - ایمان به هدف

(۳) به هدف ایمان داشتن - داشتن عزم

(۴) به هدف ایمان داشتن - ایمان به هدف

۲۵۴- به ترتیب، «سخن خداوند به حضرت لوط (ع) پیرامون عدم فداکردن ضوابط بر روابط و دوستی‌ها» و «یادکردن قرآن از عموی پیامبر (ص) با تندترین کلمات» در کدام آیات تجلی دارد؟

(۱) «أَلَا امْرَأَتُهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ» - «تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَ تَبَّ»

(۲) «أَلَا امْرَأَتُهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ» - «أَنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ»

(۳) «أَنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ» - «أَلَا امْرَأَتُهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ»

(۴) «أَنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ» - «تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَ تَبَّ»

۲۵۵- اگر بگوییم آشنایی با مقاومت دیگران برای انسان مایه تسلّی و دلداری است، به‌ویژه در حوزه تعلیم و تربیت، کدام آیه شریفه مؤید این موضوع است؟

(۱) «لِيَنْدَرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ»

(۲) «وَ إِنْ تَصَبَّرُوا وَ اتَّقُوا لَا يَضُرَّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئاً»

(۳) «أَذْهَبَ أَنْتَ وَ أَخَوُكَ بِأَيَاتِي وَ لَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي»

(۴) «فَأَصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعِزِّ مِنَ الرَّسُلِ»

۲۵۶- به ترتیب، آیات «ما تخفى صدورهم أكبر» و «وَ تَالَلَّهِ لَا كَيْدَ لِمَنْ أَمْنَاهُمْ» به کدام وظایف معلم مربوط می‌شوند؟

(۱) دشمن‌شناسی - قاطعیت در راه حق و نترسیدن از سرزنش‌ها

(۲) توطئه‌شناسی - قاطعیت در راه حق و نترسیدن از سرزنش‌ها

(۳) توطئه‌شناسی - قالب‌سازی، نه قالب‌پذیر

(۴) دشمن‌شناسی - قالب‌سازی، نه قالب‌پذیری

۲۵۷- کدام گزینه از جمله دلایل ضرورت وجود اسوه و الگو در مسیر رسیدن به موفقیت نیست؟

(۱) می‌توان از تجربه این افراد اسوه، بهره برد و مانند آنان عمل کرد.

(۲) وجود این الگوها ثابت می‌کند که این راه، موفقیت‌آمیز است.

(۳) با درخواست یاری و شفاعت از آنان برای گناهان، می‌توان مورد بخشش الهی قرار گرفت.

(۴) می‌توان از این اسوه‌ها کمک گرفت و با دنباله‌روی از آنان سریع‌تر به هدف رسید.

۲۵۸- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) اگر قلب انسان با خدا باشد کافی است و عمل به دستورات او ضرورتی ندارد، آن‌چه اهمیت دارد، درون و باطن انسان است نه ظاهر او.

(۲) محبت و دوستی، سرچشمه بسیاری از تصمیم‌ها و کارهای انسان است.

(۳) فعالیت‌هایی که آدمی در طول زندگی انجام می‌دهد، ریشه در دلبستگی‌ها و محبت‌های او دارد و همین محبت‌هاست که به زندگی آدمی جهت می‌دهد.

(۴) محبت الهی، تبیل را چالاک و زرنک، بخیل را بخشنده، کم‌طاقت را صبور می‌کند و سرانجام آدمی را از خودخواهی به ایثار و از خودگذشتگی می‌رساند.

۲۵۹- امام خمینی (ره) بر اساس دو پایه استوار دینداری که تولی و تبری هستند، به مسلمانان جهان چه سفارشی می‌کند؟

- (۱) «باید مسلمانان زیر پرچم توحید با هم متحد شوند و حکومتی بر مبنای اسلام راستین بنا کنند.»
 - (۲) «باید مسلمانان با طی کردن مراحل قرب الهی، مردم جامعه را هم به خوبی‌ها دعوت و از بدی‌ها برهانند.»
 - (۳) «باید مسلمانان، فضای سراسر عالم را از محبت و عشق نسبت به ذات حق و نفرت و بغض عملی نسبت به دشمنان خدا لبریز کنند.»
 - (۴) «باید مسلمانان با هم پیمان برادری و برابری ببندند و از جنگ و خونریزی و خسارت‌های ناشی از آن دوری کنند.»
- ۲۶۰- انجام دستورات دینی با آرامش و بدون احساس سختی، از ثمرات انجام کدام فرمان الهی برای مؤمنین است؟

- (۱) «لَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَ زِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ»
- (۲) «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ»
- (۳) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ»
- (۴) «وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ»

۲۶۱- هر یک از عبارات زیر به ترتیب، مرتبط با کدام موضوع می‌باشند؟

- پاک و باصفاشدن زندگی
 - کشف و شکوفاشدن استعدادها و توانایی‌ها
 - توجه‌داشتن در حد مطلوب و صحیح، به برآوردن همه نیازها
 - با انجام گناه به جنگ خدا رفتن
- (۱) ازدواج سالم - عفاف - مقبولیت - لباس نازک و بدن‌نما پوشیدن
 - (۲) عفاف - تبرج - آراستگی - مشروعیت
 - (۳) تکرار دائمی نماز در طول شبانه‌روز - مقبولیت - عفاف - آراستن خود برای جلب توجه دیگران
 - (۴) عفاف - مقبولیت - آراستگی - تبرج

۲۶۲- به ترتیب، نشانه سستی و ضعف دینداری فرد از دیدگاه امام صادق (ع) چیست و وضع احکام ویژه از سوی خداوند برای زنان در راستای چه امری بوده است؟

- (۱) لباس نازک و بدن‌نما پوشیدن - غفلت‌نکردن از هدف اصلی زندگی
- (۲) آراستن خود برای دیگران - بهتر کردن وضع ظاهر و باطن
- (۳) آراستن خود برای دیگران - گرمی‌بخشیدن به کانون خانواده
- (۴) لباس نازک و بدن‌نما پوشیدن - حفظ نعمت زیبایی

۲۶۳- به ترتیب، با توجه به آیه شریفه «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَازِوَاجِكُمْ...» پاسخ کامل عبارات زیر در کدام گزینه ذکر شده است؟

- خطاب آیه چه کسانی هستند؟
- به چه علت خدای متعال، بی‌حجابی گذشته را می‌بخشد؟
- از نتایج نزدیک‌تر کردن حجاب به خود توسط زنان چیست؟

- (۱) زنان و دختران پیامبر (ص) و زنان مؤمنان - غفور و رحیم‌بودن خداوند - مورد آزار قرارنگرفتن
- (۲) زنان و دختران پیامبر (ص) و تمامی زنان - غفور و سمیع‌بودن خداوند - شناخته‌شدن به عفاف
- (۳) زنان و دختران پیامبر (ص) و زنان مؤمنان - غفور و سمیع‌بودن خداوند - مورد آزار قرارنگرفتن
- (۴) زنان و دختران پیامبر (ص) و تمامی زنان - غفور و رحیم‌بودن خداوند - شناخته‌شدن به عفاف

۲۶۴- این سخن امیرالمؤمنین علی (ع) که فرموده است: «بنده کسی مثل خودت نباش، زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است»، به کدام موارد اشاره دارد؟

- (۱) یکی از طرق تقویت عزت - توجه به عظمت باری تعالی و سعی برای بندگی آستان او
- (۲) یکی از طرق تقویت عزت - شناخت ارزش انسان و نفروختن خویش به بهای اندک
- (۳) پایداری در برابر تمایلات - شناخت ارزش انسان و نفروختن خویش به بهای اندک
- (۴) پایداری در برابر تمایلات - توجه به عظمت باری تعالی و سعی برای بندگی آستان او

۲۶۵- بر طبق آیات قرآن، ثمره نیکوکاری پیشه‌کردن چیست و این جمله «مرگ با عزت از زندگی با ذلت، برتر است» از کدام امام بزرگوار است؟

- (۱) «وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ» - امام علی (ع)
- (۲) «لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ فَمَنْ إِلَّا الْجَنَّةُ» - امام حسین (ع)
- (۳) «لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ فَمَنْ إِلَّا الْجَنَّةُ» - امام علی (ع)
- (۴) «وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ» - امام حسین (ع)

۲۶۶- حضرت زینب (س) پس از تحمل مصائب فراوان به حاکم کوفه فرمود: «چیزی جز زیبایی ندیدم»، این جمله، به دلیل ایمان و اعتقاد به کدام آیه مبارکه است؟

(۱) «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعاً»

(۲) «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجاً لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا»

(۳) «وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَا وَالْمُنْكَرِ»

(۴) «يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدَّ حُبًّا لِلَّهِ»

۲۶۷- همه موارد زیر، پیامد رشد اخلاقی و معنوی دختر و پسر به‌عنوان یکی از اهداف ازدواج است به‌جز ...

(۱) تجربه حس مسئولیت‌پذیری

(۲) رسیدن به درجات معنوی بالاتر

(۳) پرورش عشق به همسر و فرزندان

(۴) دوری از بی‌قراری و ناآرامی

سؤالات همه رشته‌ها به‌جز انسانی

۲۶۸- به‌ترتیب، مطرح‌شدن موضوع «انتخاب همسر مناسب»، چه هنگامی است و در رابطه با بحث ازدواج «لازمه تصمیم‌گیری به بهترین شکل و دوری از

حسرت و پشیمانی» چیست؟

(۱) پس از رسیدن به سن بلوغ - پاسخ مناسب به نیاز طبیعی ازدواج

(۲) پس از تعیین هدف ازدواج - کنار گذاشتن رسوم غلط و پندارهای باطل

(۳) پس از رسیدن به سن بلوغ - دور شدن از معاشرت‌هایی که منشأ هوس‌آلود دارند.

(۴) پس از تعیین هدف ازدواج - تبدیل خانواده به محیط هم‌دلی و اعتماد

۲۶۹- به‌ترتیب، یکی از پندارهای باطلی که سبب به تأخیر انداختن ازدواج می‌شود، کدام مورد است و نمونه‌ای از پیامدهای منفی آن چیست؟

(۱) تأکید بر تلاش اقتصادی و عدم توجه به نفس اماره - دوری از پروا پیشگی و آلوده شدن به هوسرانی

(۲) تأکید بر تلاش اقتصادی و عدم توجه به نفس اماره - افزایش فشارهای روحی و روانی

(۳) فراهم‌نمودن همه امکانات زندگی برای خود و فرزندان - افزایش فشارهای روحی و روانی

(۴) فراهم‌نمودن همه امکانات زندگی برای خود و فرزندان - دوری از پروا پیشگی و آلوده شدن به هوسرانی

۲۷۰- بر اساس فرمایش پیامبر (ص)، کدام گزینه از جمله پاداش‌های خداوند در صورت تحقق امکان ازدواج دختران و پسران نیست؟

(۱) رزق و روزی آن‌ها را توسعه می‌دهد.

(۲) اخلاقشان را نیکو می‌کند.

(۳) به آن‌ها فرزند صالح عطا می‌کند.

(۴) عفاف و غیرت آن‌ها را زیاد می‌گرداند.

سؤالات ویژه رشته انسانی

۲۶۸- در پاسخ به سؤال چرا بر غیر خدا نمی‌توان توکل کرد، چه باید گفت و کدام عبارت قرآنی مؤکد این موضوع است؟

(۱) زیرا آنان دورکننده گزند و یا بازدارنده رحمت نیستند. - «فهو حسب»

(۲) زیرا انسان چیزی را دوست دارد ولی برایش شر و بدی است. - «فهو حسب»

(۳) زیرا انسان چیزی را دوست دارد ولی برایش شر و بدی است. - «قل حسبی الله»

(۴) زیرا آنان دورکننده گزند و یا بازدارنده رحمت نیستند. - «قل حسبی الله»

۲۶۹- به‌ترتیب، برای این‌که یک ازدواج موفق داشته باشیم، لازم است در راستای تشکیل خانواده در میان اهداف ازدواج کدام هدف را در مرتبه برتر قرار

دهیم و بر اثر ازدواج و پاسخ صحیح‌دادن به کدام یک از اهداف ازدواج هریک از مرد و زن به یک آرامش روانی می‌رسند؟

(۱) رشد و پرورش فرزندان - رشد اخلاقی و معنوی

(۲) پاسخ به نیاز جنسی - انس با همسر

(۳) رشد اخلاقی و معنوی - پاسخ به نیاز جنسی

(۴) انس با همسر - رشد اخلاقی و معنوی

۲۷۰- کدام گزینه در مورد معاشرت‌های پیش از ازدواجی که منشأ آن هوس است، نادرست است؟

(۱) معمولاً این روابط به سستی و جدایی می‌انجامد.

(۲) به‌دلیل داشتن نتایج زیان‌بار، خداوند آن‌ها را ممنوع کرده است.

(۳) در این معاشرت‌ها معمولاً احساسات صرفاً بر دختران غلبه می‌کند.

(۴) هر طرف دوست دارد خود را بهتر از آن‌چه هست، نشان دهد

هوش و استعداد معلّمی: همه رشته‌ها

*بر اساس متن زیر، به سه پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید.

«درک نورون‌های آینه‌ای، دریچه‌ای نوین به سوی فهم سازوکارهای عصبی تعاملات اجتماعی ما گشوده است. نورون‌های آینه‌ای، گروهی از نورون‌ها در مغز هستند که هنگام کار فرد و همچنین هنگام مشاهده شخص دیگر در همان کار، فعال می‌شوند. این نورون‌ها که اولین بار در مغز میمون‌ها و سپس در انسان‌ها کشف شدند، نقشی حیاتی در فرآیندهای شناختی پیچیده‌ای مانند همدلی، تقلید و یادگیری مشاهده‌ای ایفا می‌کنند. وقتی ما عملی فرد دیگری را مشاهده می‌کنیم، نورون‌های آینه‌ای ما به طور خودکار این عمل را «شبیه‌سازی» می‌کنند و به ما اجازه می‌دهند تا نیت و احساس پشت آن عمل را درک کنیم؛ این اساس توانایی ما در احساس همدلی با دیگران است. همچنین، این نورون‌ها مسئول توانایی ما در یادگیری مهارت‌های جدید از طریق تقلید حرکات دیگران، مانند یادگیری نواختن یک ساز یا یک ورزش هستند. اختلال در عملکرد نورون‌های آینه‌ای با برخی از شرایط عصبی تکاملی مانند اختلال طیف اوتیسم مرتبط دانسته شده است، جایی که افراد ...»

۲۷۱- کدام واژه برای معنا و مفهوم «حیاتی» در متن معادل بهتری است؟

- (۱) اجتنابی
(۲) زاینده
(۳) انکارناپذیر
(۴) زیست‌پیوند

۲۷۲- کدام برداشت از متن بالا قطعاً نادرست است؟

- (۱) تقلید یکی از راه‌های آموختن است، ولی آموختن لزوماً به تقلید منحصر نیست.
(۲) در همدلی با دیگران، درک نیت و احساس آن افراد اهمیت دارد.
(۳) اطلاقی واژه «آینه‌ای» به نورون‌های آینه‌ای، به دلیل تنوع آن‌هاست.
(۴) عملکرد نورون‌های آینه‌ای ارادی نیست، هرچند ممکن است بتوان آن را مدیریت کرد.

۲۷۳- کدام گزینه متن بالا را بهتر ادامه می‌دهد و تکمیل می‌کند؟

- (۱) ممکن است در حل مسائل ریاضی و درک الگوهای پیچیده، توانایی‌های فراتر از حد معمول داشته باشند.
(۲) در به تصویر کشیدن جزئیات مشاهدات خود، توانایی‌هایی شگفت‌انگیز از خود نشان می‌دهند.
(۳) ممکن است در درک نشانه‌های اجتماعی، همدلی، و تقلید رفتارها با چالش روبه‌رو باشند.
(۴) در رفتارهای خود، کاملاً از اشخاص دیگری که در گذشته دیده‌اند، تقلید می‌کنند.

۲۷۴- باستان‌شناسی با لایه‌نگاری و تحلیل بقایای معماری، نقشه‌راهی به سوی درک عمیق‌تر زندگی روزمره در تمدن‌های باستانی فراهم می‌آورد. تمدن ایلام، که از کهن‌ترین تمدن‌های فلات ایران است، آثار معماری شایان توجهی از خود بر جای گذاشته است که مطالعه آن‌ها از طریق باستان‌شناسی، درک ما را از ساختار اجتماعی، باورها و سطح فناوری این تمدن غنی ساخته است. کاوش‌ها در شوش، پایتخت باستانی ایلام، بناهایی چون کاخ آپادانا و معبد چغازنبیل را آشکار ساخته است. معماری ایلامی، که اغلب از خشت خام و آجر ساخته می‌شد، ویژگی‌هایی چون بناهای عظیم مستحکم، تزیینات کاشی‌کاری رنگین و استفاده از طاق‌های هلالی داشت. معبد چغازنبیل، که یک زیگورات عظیم است، گواهی بر مهارت ایلامی‌ها در مهندسی و سازماندهی نیروی کار انبوه است. این سازه‌ها نه تنها کاربری مذهبی یا حکومتی داشته‌اند، بلکه اطلاعات ارزشمندی را درباره سیستم آبیاری، استحکامات دفاعی و حتی الگوهای شهرنشینی آن دوران به دست می‌دهند.

کدام برداشت از متن بالا درست است؟

- (۱) استفاده از خشت خام و آجر، نشان‌دهنده رشد نه چندان شایان توجه تولید مواد در تمدن ایلام نسبت به دیگر تمدن‌هاست.
(۲) باستان‌شناسی به صورت بالقوه، حتی توانایی دارد که پرتوهایی بر مدیریت منابع انسانی در تمدن‌های باستانی بیندازد.
(۳) استحکامات دفاعی در تمدن ایلام، عمدتاً در معابد تعبیه شده است تا روحیه رزمی رزمندگان را نیز تقویت کند.
(۴) ساخت طاق‌های هلالی در معماری ایلامی، نشانه‌ای از مهارت آنان در سازماندهی نیروی کار انبوه است.

۲۷۵- کدام گزینه متن زیر را به شکل بهتری ادامه می‌دهد و تکمیل می‌کند؟

«یادگیری عمیق، زیرشاخه‌ای از یادگیری ماشین است که از شبکه‌های عصبی مصنوعی با لایه‌های متعدد برای تحلیل الگوها در داده‌ها استفاده می‌کند. این مدل‌ها قادرند به طور خودکار ویژگی‌های پیچیده و سلسله‌مراتبی را از داده‌های خام استخراج کنند. یکی از موفق‌ترین حوزه‌های کاربرد یادگیری عمیق، «بینایی کامپیوتر» و به‌ویژه تحلیل تصاویر پزشکی است. شبکه‌های عصبی پیچشی که نوعی از شبکه‌های عمیق هستند، توانایی فوق‌العاده‌ای در تشخیص الگوهای ظریف در تصاویر پزشکی مانند عکس‌های رادیولوژی، سی‌تی‌اسکن، ام‌آر‌آی و اسلایدهای پاتولوژی از خود نشان داده‌اند. این سیستم‌ها می‌توانند در تشخیص زودهنگام بیماری‌هایی مانند سرطان، رتینوپاتی دیابتی و بیماری‌های قلبی، به پزشکان کمک کنند و حتی ...»

- (۱) به بررسی مسائل اخلاقی و حریم خصوصی اشخاص نیاز ندارند.
(۲) در برخی موارد، دقت تشخیصی بالاتری نسبت به متخصصان انسانی داشته باشند.
(۳) به حجم عظیم داده‌های برچسب‌گذاری‌شده و موثق نیاز دارند.
(۴) در تفسیرپذیری مدل‌ها که به قضاوت نهایی نیاز دارد، عملکرد چندان مثبتی نشان ندهند.

۲۷۶- «حضور افراد سیاه‌پوستی نظیر «پاتریک ویرا» و «ونسان کمپانی» به‌ترتیب بر روی نیمکت سرمربیگری تیم‌های فوتبال کریستال پالاس و برنلی در لیگ برتر فوتبال انگلستان در سال‌های اخیر، نشانه‌ای از کاهش تبعیض نژادی و جنسیتی در انگلستان است. اگر به گذشته نگاه کنیم، می‌بینیم سرمربیگری تیم‌های فوتبال در لیگ برتر انگلستان هرگز به سیاه‌پوستان سپرده نمی‌شد.»

کدام گزینه - در صورت صحت - ایرادی به متن بالا وارد نمی‌کند؟

- (۱) پاتریک ویرا پس از چند نتیجه ضعیف از کار برکنار شد. کریستال پالاس در ادامه بازی‌ها نیز نتایج ضعیفی گرفت اما مربی بعدی که سفیدپوست بود برکنار نشد.
- (۲) از حضور دو سرمربی سیاه‌پوست در مسابقات فوتبال یک کشور، نمی‌توان کاهش تبعیض نژادی را در کل کشور انگلستان نتیجه گرفت، این تعمیمی بلاوجه است.
- (۳) تیم‌های فوتبال کریستال پالاس و برنلی در مسابقات فوتبال لیگ برتر انگلستان، نتایجی ضعیف گرفته‌اند. همچنین «ونسان کمپانی» خود تیم برنلی را از دسته دوم به دسته بالاتر رقابت‌ها رسانده بوده است.
- (۴) «پاتریک ویرا» و «ونسان کمپانی»، هر دو مربیانی مرد هستند. در تمام متن نیز، به جنسیت فوتبالیست‌ها اشاره‌ای نشده است. «کاهش تبعیض جنسیتی» نتیجه‌ای نامربوط است.

۲۷۷- بدیهی است با کاهش ارزش پول یک کشور در قیاس با کشوری دیگر، می‌باید همان گونه که قیمت کالاهای وارداتی بیشتر می‌شود، قیمت کالاهای صادراتی برای کشور مقصد کاهش یابد و امکان صادرات بیشتر فراهم شود. برای مثال ایالات متحده آمریکا چین را به کاهش عمده ارزش پول خود متهم می‌کند که به صادرات بیشتر این محصول به آمریکا منجر می‌شود. با این حال در بسیاری از کشورها چنین اتفاقی رخ نمی‌دهد، چرا که ...

- (۱) سیاستمداران آن کشورها تدبیر لازم را برای افزایش ارزش پول خود ندارند.
- (۲) کاهش ارزش پول ملی یک کشور به افزایش قیمت مواد اولیه وارداتی و در نتیجه افزایش قیمت نهایی محصول تولیدی منجر می‌شود.
- (۳) برخی کشورها با کشورهای بزرگی نظیر چین و آمریکا مبادله تجاری ندارند.
- (۴) افزایش ارزش پول ملی یک کشور، به گسترش سفرهای بین‌المللی منجر می‌شود که نیاز به سرمایه‌گذاری در این امر را ایجاد می‌کند.

* کیان، لیام، تیام و هومان، هر کدام دو نوع غذا از میان «پیتزا، مرغ‌سوخاری، همبرگر، ساندویچ» سفارش داده‌اند، به شکلی که هر غذا دو بار انتخاب شده‌است. همچنین می‌دانیم:

الف) تیام مرغ‌سوخاری سفارش نداده‌است. هومان هم همبرگر سفارش نداده است.

ب) لیام و کیان هیچ‌کدام پیتزا سفارش نداده‌اند.

ج) تیام و لیام هیچ غذای مشترکی سفارش نداده‌اند. هومان هم مرغ‌سوخاری سفارش نداده‌است.

د) تیام و کیان دقیقاً یک غذای مشترک سفارش داده‌اند.

بر اساس این داده‌ها، به سه پرسش بعدی پاسخ دهید.

۲۷۸- نام غذای مشترک تیام و کیان، چند نقطه دارد؟

- (۱) یک (۲) دو (۳) شش (۴) هشت

۲۷۹- ساندویچ، غذای مشترک کدام دو نفر است؟

- (۱) هومان، تیام (۲) کیان، هومان (۳) لیام، کیان (۴) لیام، هومان

۲۸۰- اگر قیمت پیتزا ۳۰۰، مرغ‌سوخاری ۲۰۰، همبرگر ۲۵۰ و ساندویچ ۲۸۰ واحد پولی باشد، چه کسی بیشتر پول پرداخته‌است؟

- (۱) کیان (۲) لیام (۳) تیام (۴) هومان

۲۸۱- حلما و باران کاری را دو روز شش ساعت کاری، باران و یسنا همان کار را در سه روز هشت ساعت کاری و یسنا و حلما همان کار را در سه روز شش ساعت کاری انجام می‌دهند. حلما، باران و یسنا با هم در حدود چند ساعت کل کار را انجام می‌دهند؟

- (۱) ۹ (۲) ۱۱ (۳) ۱۳ (۴) ۱۵

۲۸۲- شخصی کالایی را با ده درصد تخفیف خرید و سپس با احتساب سود ده درصدی روی قیمت اولیه کالا، آن را برای فروش گذاشت. اما مدتی بعد، آن را

با دو تخفیف متوالی ده درصدی روی قیمت فروخت. درصد اختلاف قیمت خرید و فروش کالا نسبت به قیمت اولیه کالا برای این شخص چقدر است؟

- (۱) کمتر از یک درصد سود (۲) کمتر از یک درصد زیان

- (۳) بیشتر از یک درصد سود (۴) بیشتر از یک درصد زیان

۲۸۳- دو سال پیش، سن فرزند یک خانواده برابر اختلاف سن پدر و مادر خانواده بود. سه سال بعد، سن فرزند این خانواده دو برابر اختلاف سن پدر و مادر خانواده خواهد شد. فرزند خانواده چند سال دارد؟

(۲) ۶

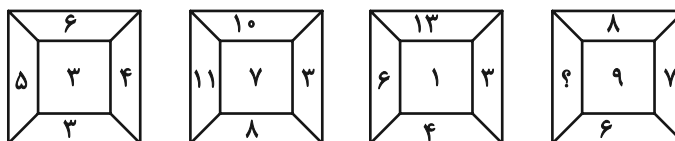
(۱) ۵

(۴) ۸

(۳) ۷

* در دو پرسش بعدی، بهترین گزینه را برای جایگزینی علامت سؤال الگو تعیین کنید.

۲۸۴-

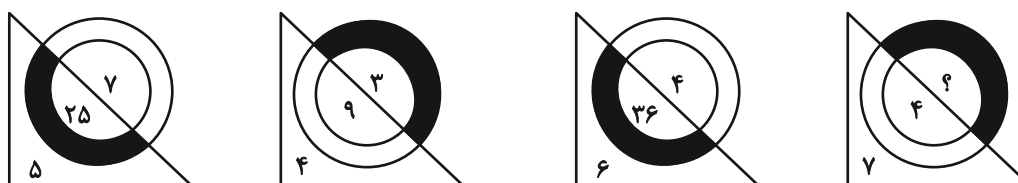
(۲) ۱۲

(۱) ۱۱

(۴) ۱۴

(۳) ۱۳

۲۸۵-

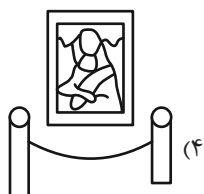
(۲) ۲

(۱) ۱

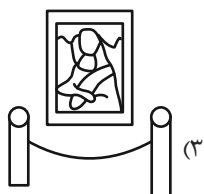
(۴) ۴

(۳) ۳

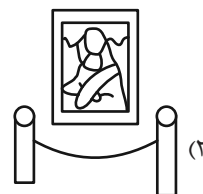
۲۸۶- کدام شکل بازتاب تصویر روبه‌رو را در آینه تخت عمودی نشان می‌دهد؟

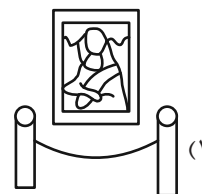
(۴)

(۳)

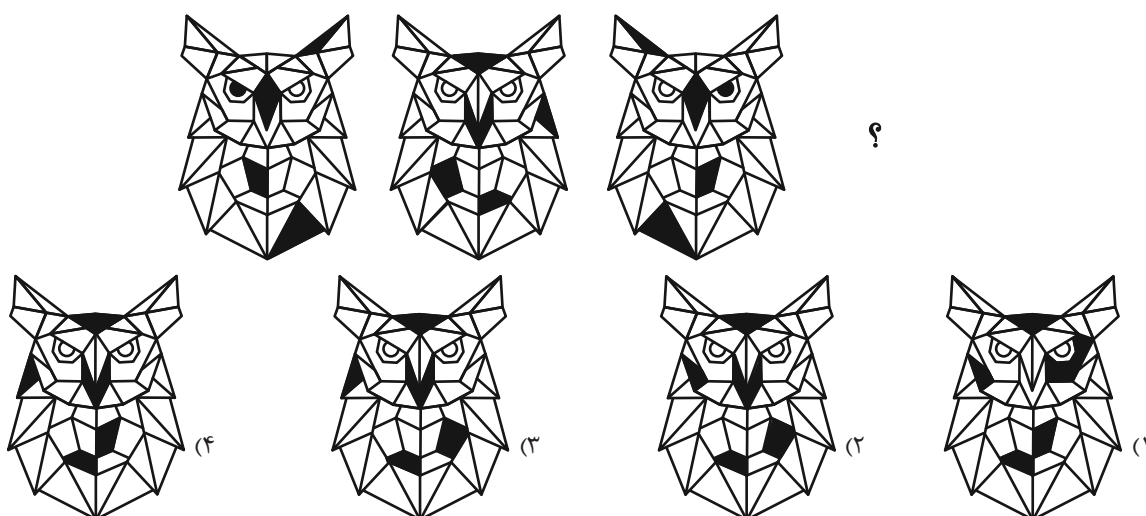
(۲)

(۱)

در دو پرسش بعدی، شکل جایگزین علامت سؤال الگو را تعیین کنید.

۲۸۷-

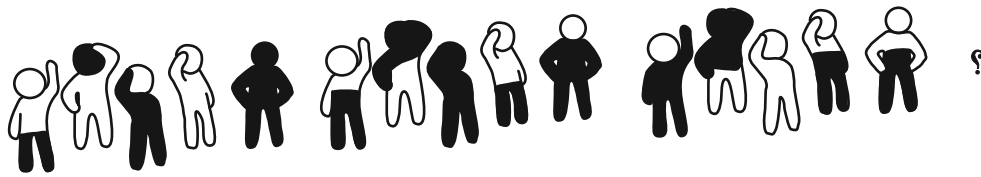

(۴)

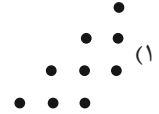
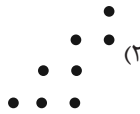
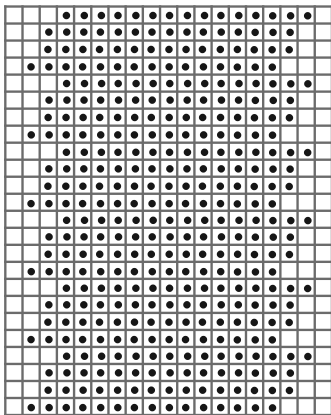
(۳)

(۲)

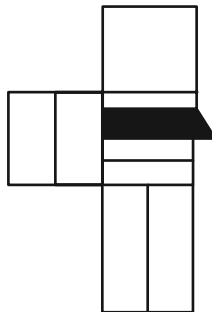
(۱)

۲۸۹- شکل زیر با تکرار بدون تغییر کدام گزینه حاصل می‌شود؟

۲۹۰- چند مستطیل در شکل زیر هست که حداقل در بخشی از حداقل یکی از اضلاع خود (و نه نقطه)، با حداقل بخشی از یکی از اضلاع پنج‌ضلعی رنگی اشتراک داشته باشد؟

۱۵ (۴)

۱۴ (۳)

۱۳ (۲)

۱۲ (۱)

پاسخنامه

ویژه یازدهمی‌های علوم انسانی

۲۹ خرداد ماه ۱۴۰۵

(جامع ۲)

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، شکیب رجبی، پیمان طیار، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، عباس مالکی، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتیری، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، میلاد قنبری، الهام محمدی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، فاطمه قریبیان، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، رانیا امیری، محمد بیگدلی، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، مجید بیگلری، محمدرضا سوری، امیرعلی فردین، حمیدرضا قائد‌امینی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدram، زهرا دامیار، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، امیرحسین کاروین، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی، عرشیا محمدی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، امیرمحمد کماسی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	الهام محمدی زهرا توکلی	مسئول درس: فریبا رنوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	—————	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویش‌علی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: مهدی یعقوبیان، محمد قزی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	علیرضا سالمی فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسن صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

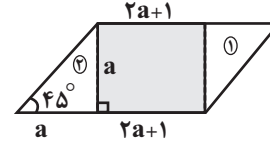
مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی

۱- گزینه «۱»

(هاری فولاری)

می‌دانیم مساحت مستطیل برابر طول ضرب در عرض و مساحت متوازی‌الاضلاع برابر ارتفاع ضرب در قاعده است.

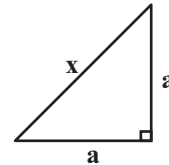

$$\text{قاعده} = a + 2a + 1 = 3a + 1$$

ارتفاع متوازی‌الاضلاع a و قاعده آن $2a + 1$ است. اما با کمی دقت می‌توان فهمید که مساحت مستطیل درون متوازی‌الاضلاع برابر مساحتی که ذکر شده در صورت سوال است. بنابراین مجموع مساحت مثلث‌های هم‌نهشت ۱ و ۲ برابر ۲ واحد است. یعنی مساحت هر مثلث قائم‌الزاویه برابر ۱ واحد است. بنابراین:

$$\frac{a \times a}{2} = 1 \Rightarrow a^2 = 2$$

ضلع کوچک متوازی‌الاضلاع برابر وتر مثلث قائم‌الزاویه است، یعنی:

$$x^2 = a^2 + a^2$$

$$\Rightarrow x^2 = 2 + 2 \Rightarrow x^2 = 4 \xrightarrow{x > 0} x = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵)

۲- گزینه «۳»

(مهم اسری)

معادله درجه دومی دارای ۲ جواب حقیقی است که دلتایش بزرگ‌تر از صفر باشد. در تمام گزینه‌ها، دلتا را حساب می‌کنیم:

$$\Delta = (-1)^2 - 4(1)(2m) \quad \text{گزینه «۱»}$$

$$= 1 - 8m$$

$$\Delta = (-3)^2 - 4(m)(2) = 9 - 8m \quad \text{گزینه «۲»}$$

$$\Delta = m^2 - 4(1)(-2) = m^2 + 8 \quad \text{گزینه «۳»}$$

$$\Delta = 0^2 - 4(-3)(m-2) \quad \text{گزینه «۴»}$$

$$= 12m - 24$$

در بین عبارت‌های به‌دست آمده دلتا، تنها عبارت گزینه «۳» $(m^2 + 8)$ همواره مثبت است و در بقیه موارد به ازای حداقل یک مقدار m مقدار دلتا صفر یا منفی می‌شود.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۳- گزینه «۳»

(مهم نظامی)

فرض می‌کنیم شیر B در x ساعت استخر را پر کند، پس شیر A در $2x$ ساعت این کار را انجام می‌دهد. بنابراین داریم:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{2x} = \frac{1}{4} \xrightarrow{\times 4x} 4 + 2 = x \rightarrow x = 6$$

بنابراین شیر A در $2 \times 6 = 12$ ساعت استخر را پر می‌کند.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

۴- گزینه «۴»

(علی قورمان‌زاده)

با توجه به اینکه تابع خطی f از مبدأ می‌گذرد، پس تابع به فرم $f(x) = ax$ است.

$$f(8k + 3) = a(8k + 3) = 8ak + 3a$$

$$f(8k + 2) = a(8k + 2) = 8ak + 2a$$

$$f(8k + 3) - f(8k + 2) = 10$$

$$8ak + 3a - 8ak - 2a = 10$$

$$a = 10$$

و سپس تابع به فرم $f(x) = 10x$ در می‌آید:

$$f(2) = 2 \times 10 = 20$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۱)

۵- گزینه «۳»

(مهم اسری)

سهمی $y = \frac{-5}{4}x^2 - 5x - k$ بر محور x مماس است؛ پس دلتای معادله حاصل از $y = 0$ برابر صفر است.

$$\Delta = 0 \Rightarrow b^2 - 4ac = 0 \Rightarrow (-5)^2 - 4\left(-\frac{5}{4}\right)(-k) = 0 \Rightarrow -5k = -25$$

$$\Rightarrow k = 5$$

طول نقطه برخورد سهمی با محور x ها، همان طول رأس سهمی است:

$$m = \frac{-b}{2a} = \frac{5}{2\left(-\frac{5}{4}\right)} = \frac{1}{-\frac{5}{2}} = -\frac{2}{5}$$

$$-\frac{m}{2} - k = \frac{2}{2} - 5 = -4$$

در نتیجه:

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۶- گزینه «۴»

(پیمان طیار)

هر چه انحراف معیار داده‌ها کوچکتر باشد پراکندگی داده‌ها کمتر است و اکثر داده‌ها به میانگین نزدیکتر هستند.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۷- گزینه «۳»

(عارف بهرام‌نیا)

اگر شعاع دایره متوسط را a در نظر بگیریم، آنگاه:

$$3, a, 12 \xrightarrow{\text{دنباله هندسی}} a^2 = 36 \xrightarrow{a > 0} a = 6$$

و همچنین می‌دانیم متغیر سوم با توان دوم شعاع متناسب است. بنابراین:

$$9k + 36k + 144k = 567$$

$$\rightarrow 189k = 567 \Rightarrow k = 3$$

متغیر سوم دایره متوسط $= 36k = 36 \times 3 = 108$

(ریاضی و آمار (۱) و (۳)، نمایش داده‌ها و الگوهای غیر فکری، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

$$\left[f\left(\frac{2}{3}\right)\right] + \sin(f(3)) = 3 + 1 = 4$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه ۳۲ تا ۳۹)

گزینه «۴»

(علی قهرمان زاده)

اشتراک دامنه دو تابع:

$$D_{f-g} = D_f \cap D_g = \{3, 6\}$$

$$f - g \Rightarrow \begin{cases} \xrightarrow{3} f(3) - g(3) = 5 - 2(9) = -13 \\ \xrightarrow{6} f(6) - g(6) = 8 - 2(7) = -6 \end{cases}$$

$$\text{مجموع مقادیر برد} = -13 - 6 = -19$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۸ تا ۵۳)

گزینه «۴»

(علی قهرمان زاده)

$$N = \frac{B_{\text{بیکار}}}{F_{\text{فعال}}} \times 100$$

$$N_2 = N_1 - \frac{6}{100}$$

$$\frac{B-12}{F} = \frac{B}{F} - \frac{6}{100}$$

$$\frac{B}{F} - \frac{12}{F} = \frac{B}{F} - \frac{6}{100}$$

$$\frac{-12}{F} = \frac{-6}{100} \Rightarrow F = 200$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۶۰ و ۶۱)

گزینه «۳»

(شکیب ربیعی)

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۱۶ تا ۱۹)

گزینه «۲»

(مهم اسیری)

باید حداقل ۴ نفر از دوازدهمی‌ها باشند بنابراین انتخاب‌ها را به صورت زیر انجام دهیم:

۴ دانش‌آموز دوازدهم و ۲ دانش‌آموز یازدهمی:

$$\binom{6}{4} \times \binom{4}{2} = \frac{6 \times 5}{2 \times 1} \times \frac{4 \times 3}{2 \times 1} = 15 \times 6 = 90$$

یا اینکه ۵ دانش‌آموز دوازدهم و ۱ دانش‌آموز یازدهمی:

$$\binom{6}{5} \times \binom{4}{1} = 6 \times 4 = 24$$

یا اینکه هر ۶ دانش‌آموز از پایه دوازدهم باشند:

$$\binom{6}{6} \times \binom{4}{0} = 1 \times 1 = 1$$

بنابراین مجموعاً انتخاب به $90 + 24 + 1 = 115$ طریق انجام می‌شود.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۸ تا ۱۱)

گزینه «۳»

(عباس مالکی)

ارزش عکس نقیض یک گزاره شرطی همواره با خود گزاره برابر است. پس $\sim p \Rightarrow \sim q$ ارزش نادرست دارد. بنابراین باید مقدم $(\sim p)$ درست و تالی $(\sim q)$ نادرست باشد که با این تفاسیر p نادرست و q درست است. حالا ارزش گزاره $(\sim r \Rightarrow p) \vee (q \Rightarrow \sim p)$ را بررسی می‌کنیم. چون $(q \Rightarrow \sim p)$ ارزش درست دارد و ترکیب فصلی است، پس ارزش گزاره درست است. بنابراین گزینه‌ای صحیح است که ارزش درست داشته باشد.

بررسی گزینه‌ها:

$$\sim(p \Rightarrow q)$$

$$\sim(\underbrace{\sim \Rightarrow}_{\text{درست}} \text{د}) \rightarrow \text{نادرست است.}$$

$$q \Rightarrow p \wedge r$$

$$\downarrow \quad \downarrow \quad \rightarrow$$

$$\sim q \Rightarrow \sim r$$

$$\downarrow \quad \downarrow \quad \rightarrow$$

$$(p \wedge q) \Leftrightarrow q$$

$$\downarrow \quad \downarrow$$

گزینه «۳»: به انتقای مقدم درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

گزینه «۳»

(پیمان طیار)

الف) ارزش گزاره $\sqrt{2}$ عددی گویاست نادرست و ارزش گزاره $\sqrt{7}$ عددی گنگ درست است پس ارزش گزاره ترکیب عطفی آنها نادرست است.

ب) ارزش گزاره $\left(\frac{5}{3} < \frac{7}{4}\right)$ درست و ارزش گزاره $\left(\frac{4}{16} = \frac{1}{4}\right)$ درست است پس ارزش گزاره ترکیب عطفی آنها نیز درست است.

ج) ارزش گزاره یک عدد اول است نادرست و ارزش گزاره ۴ عددی مرکب است درست است. پس ارزش گزاره ترکیب فصلی آنها درست است.

د) ارزش گزاره $\emptyset \subseteq A$ نادرست است و ارزش گزاره $A \not\subseteq A$ نادرست است. پس ارزش گزاره ترکیب فصلی آنها نادرست است.

پس با توجه به توضیحات فوق فقط ۲ گزاره درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۶)

گزینه «۳»

(پیمان طیار)

$$\text{تابع sign به صورت } \text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & , x > 0 \\ 0 & , x = 0 \\ -1 & , x < 0 \end{cases} \text{ می‌باشد.}$$

$$f\left(\frac{2}{3}\right) = \left(\frac{2}{3}\right)^2 + 3 = \frac{4}{9} + 3 = \frac{31}{9}$$

$$\left[f\left(\frac{2}{3}\right)\right] = \left[\frac{31}{9}\right] = 3$$

$$f(3) = 2(3) + 1 = 7$$

$$\text{sign}(f(3)) \rightarrow \text{sign}(7) = 1$$

۱۵- گزینه «۱»

(ممر نظامی)

فضای نمونه‌ای انتخاب ۴ قوچ از بین ۷ قوچ است:

$$n(S) = \binom{7}{4} = \frac{7!}{4! \times 3!} = 35$$

برای محاسبه احتمال اینکه ۲ قوچ نشاندار با هم انتخاب نشوند، باید به بررسی دو حالت پردازیم:

$$\begin{cases} \text{یک قوچ نشاندار باشد: } \binom{2}{1} \times \binom{5}{3} = 2 \times 10 = 20 \\ \text{هیچ قوچی نشاندار نباشد: } \binom{5}{4} = 5 \end{cases}$$

$$\rightarrow n(A) = 25 \rightarrow P(A) = \frac{25}{35} = \frac{5}{7}$$

و برای محاسبه احتمال اینکه فقط یک قوچ نشاندار باشد با توجه به اینکه در بالا به بررسی این حالت پرداختیم، داریم:

$$n(B) = 20 \rightarrow P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{20}{35} = \frac{4}{7}$$

$$\rightarrow P(A) - P(B) = \frac{5}{7} - \frac{4}{7} = \frac{1}{7}$$

(ریاضی و آمار (۱)، آمار و احتمال، صفحه ۱۳ تا ۲۷)

۱۶- گزینه «۱»

(علی قهرمان زاده)

چون $n=1$ فرد است. از ضابطه اول می‌رویم:

$$\xrightarrow{n=1} a_1 = 4a_1 + 1 = 4(1) + 1 = 5$$

چون $n=2$ زوج است. از ضابطه دوم می‌رویم:

$$\xrightarrow{n=2} a_2 = 3 - a_1 = 3 - 5 = -2$$

چون $n=3$ فرد است. از ضابطه اول می‌رویم:

$$\xrightarrow{n=3} a_3 = 4a_2 + 1 = 4(-2) + 1 = -7$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه ۵۹)

۱۷- گزینه «۴»

(عباس مالکی)

در این سؤال ابتدا باید y را برحسب x بنویسیم. بنابراین طبق قانون واسطه حسابی داریم:

$$2y = \frac{x}{2} + x \Rightarrow 2y = \frac{3}{2}x \Rightarrow y = \frac{3}{4}x$$

جملات را بازنویسی می‌کنیم.

$$\frac{x}{2}, -x, x, \dots, 4\left(\frac{3}{4}x\right)$$

همانطور که می‌بینید $d = x - \frac{3}{4}x = \frac{1}{4}x$ می‌باشد. بنابراین برای به دست آوردن تعداد جملات، جمله آخر را باز می‌کنیم.

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 3x = \frac{x}{2} + (n-1) \times \frac{x}{4}$$

$$\xrightarrow{\times 4} 12x - 2x = (n-1)x \Rightarrow n = 11$$

$$\Rightarrow s = \frac{n}{2}(a_1 + a_n) \Rightarrow s = \frac{11}{2}\left(\frac{x}{2} + 3x\right) = 46\frac{1}{2} \Rightarrow \frac{11}{2} \times \frac{3}{4}x = 46\frac{1}{2}$$

$$\frac{11}{4}x = 46\frac{1}{2} \Rightarrow x = 24 \Rightarrow y = \frac{3}{4}x \Rightarrow y = \frac{3}{4} \times 24 = 18$$

$$\Rightarrow x + y = 18 + 24 = 42$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه ۶۱ تا ۷۲)

۱۸- گزینه «۱»

(امیر حسن زارده فرد)

در دنباله هندسی با جمله اول a و نسبت مشترک r داریم:

$$S_1 = a + ar \rightarrow \text{مجموع دو جمله اول: } a \text{ و } ar$$

$$ar^2 \text{ و } ar^3 \rightarrow \text{دو جمله دوم}$$

$$ar^4 \text{ و } ar^5 \rightarrow S_2 = ar^4 + ar^5 \rightarrow \text{دو جمله سوم}$$

$$\rightarrow \frac{S_2}{S_1} = \frac{ar^4 + ar^5}{a + ar} \rightarrow \text{نسبت مجموع دو جمله سوم به مجموع دو جمله اول}$$

$$= \frac{ar^4(1+r)}{a(1+r)} = r^4$$

$$\Rightarrow \frac{S_2}{S_1} = r^4 = 16 \Rightarrow r = \pm 2$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه ۷۳ تا ۸۵)

۱۹- گزینه «۴»

(ممر نظامی)

عبارات صورت و مخرج را با توان گویا می‌نویسیم:

$$\sqrt[4]{\frac{1}{9}} = \sqrt[4]{3^{-2}} = 3^{-\frac{2}{4}} = 3^{-\frac{1}{2}}$$

$$\frac{1}{276} = (3^3)^{\frac{1}{6}} = 3^{\frac{3}{6}} = 3^{\frac{1}{2}}$$

در صورت و مخرج پایه‌ها برابرند، پس داریم:

$$A = \frac{\frac{1}{3^{\frac{1}{2}}} \times \frac{1}{3^{\frac{1}{2}}}}{\frac{1}{3 \times 3^{\frac{1}{2}}}} \rightarrow \text{توان‌ها با هم جمع می‌شوند} \rightarrow A = \frac{3^{-\frac{1}{2}} \times 3^{-\frac{1}{2}}}{3^{-\frac{1}{2}}} = \frac{3^{-1}}{3^{-\frac{1}{2}}} = \frac{2+1}{3} = 1$$

$$= \frac{3^{-1}}{3^{-\frac{1}{2}}} = \frac{1}{3^{\frac{1}{2}}}$$

حال، یک کسر داریم که در صورت و مخرج عبارت تواندار با پایه‌های برابر داریم، پس می‌توانیم یکی از پایه‌ها را نوشته توان‌ها را از هم کم کنیم:

$$A = \frac{1}{3^{\frac{1}{2}}} = \frac{1-1}{3^{\frac{1}{2}}} = \frac{1-1}{3^{\frac{1}{2}}} = \frac{0}{3^{\frac{1}{2}}} = 0$$

برای رسیدن به پاسخ کفایت مقدار A را به توان ۳ برسانیم:

$$A^3 = \left(\frac{1}{3^{\frac{1}{2}}}\right)^3 = \frac{1}{3^{\frac{3}{2}}} = \frac{1}{3^1 \times 3^{\frac{1}{2}}} = \frac{1}{3^{\frac{3}{2}}}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه ۸۶ تا ۹۴)

۲۰- گزینه «۳»

(علی قهرمان زاده)

با توجه به نمودار که به خط $y=2$ نزدیک می‌شود $b=2$ است.

$$y = a\left(\frac{1}{2}\right)^x + 2$$

$$\xrightarrow{x=0} 5 = a\left(\frac{1}{2}\right)^0 + 2 \Rightarrow 5 = a + 2 \Rightarrow a = 3$$

$$\Rightarrow a + b = 3 + 2 = 5$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه ۹۶ تا ۱۰۲)

زبان و ادبیات فارسی

۲۱- گزینه ۴

(رضا رهبری)

در این دوره برخی از شاعران از مدح شاهان و انتساب به دربارها پرهیز می‌کردند. ناصر خسرو، از شاعران آغاز این دوره، به سبب پایبندی به اعتقادات خاص دینی از دربارها کناره می‌گرفت. پس از او، سنایی هم - که ابتدا مدیحه‌گوی بود - در دوره دوم از حیات شعری خود به سیر و سلوک معنوی پرداخت. (قرن پنجم و ششم)

در سال‌های اول مشروطه، بیشتر نویسندگان مطالب خود را در قالب مقاله در روزنامه‌ها منتشر می‌کردند. روزنامه‌های پرشماری در این دوره انتشار یافت که دربردارنده مطالب سیاسی، اجتماعی و گاه علمی بود. (قرن دوازدهم و سیزدهم)

بهره‌بردن از زبان عامیانه، نویسندگی را برای بسیاری از طبقات جامعه آسان و نثر را آماده قبول افکار گوناگون کرد و ترجمه رمان‌ها و داستان‌های اروپایی باعث شد که نوشتن داستان به تدریج در زبان فارسی معمول گردد. آشنایی با تحقیقات و تتبعات اروپاییان نیز موجب تغییر روش تاریخ‌نویسی و تحقیق در مسائل ادبی شد. (قرن چهاردهم)

نهضت ساده‌نویسی همراه با نهضت آزادی‌خواهی شکل گرفت، نویسندگان و شاعران مظاهر استبداد و استعمار را نقد می‌کردند و برای بیان دیدگاه خود زبان ادبی را برمی‌گزیدند. شعر از نظر آنان بیان هنرمندانه واقعیات و وسیله‌ای برای بهبود زندگی بود که از طریق روزنامه‌ها و مطبوعات در اختیار مردم قرار می‌گرفت. (قرن دوازدهم و سیزدهم)

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۲۲- گزینه ۲

(امیرحسین اشتری)

تشریح عبارت‌های نادرست:

سید اشرف‌الدین گیلانی با «ساده‌گویی» توانست در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند.

فرخی یزدی تحت تأثیر شاعران گذشته به ویژه مسعود سعد و سعدی بوده است.

بقیه موارد درست هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۲۳- گزینه ۲

(الهام ممردی)

در دوران صفوی، شاعران سروده‌های خود را با مضامین پند و اندرز، توصیف و بیان امور طبیعی و همچنین تبدیل موضوعات و تمثیلات کهن به مضامین تازه و به زبان جدید همراه کردند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۶۰)

۲۴- گزینه ۴

(مفسن اصغری)

سلمان ساوجی از شاعران قرن هشتم است که در غزل توجه خاصی به سعدی و مولوی داشته و دارای قصایدی نیز در سبک عراقی است. مثنوی «جمشید و خورشید» او به شیوه داستان‌های نظامی سروده شده است. جامی نیز مثنوی‌هایی به شیوه نظامی سروده که «تحفه‌الاحرار» یکی از آنهاست. بنابراین بخش اول همه گزینه‌ها درست است.

- عبید زاکانی در «منظومه موش و گربه» ناهنجاری‌های اجتماعی را به شیوه طنز و تمثیل بیان کرده است. این شوخ‌طبع آگاه نه تنها در شعر، که در نثر نیز دارای طنزهای ماندگاری است و «رساله دلگشا، اخلاق‌الاشراف و صد پند» از آن جمله‌اند. (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)

- حمدالله مستوفی از مورخان مشهور ایران و نویسنده کتاب «تاریخ گزیده» است. این کتاب تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ ه.ق. در بر می‌گیرد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵، ۱۷ و ۱۸)

۲۵- گزینه ۱

(مفسن اصغری)

آثار قیصر امین‌پور: در کوچه آفتاب - تنفس صبح - آینه‌های ناگهان - ظهر روز دهم - دستور زبان عشق - بی بال پریدن
آثار موسوی گرم‌رودی: صدای سبز - خواب ارغوانی - برآشتن گیسوی تاک - گوشواره عرش
پدیدآورنده آثار ظهور، سفر ششم، ملاقات در شب آفتابی و دلایزتر از سبز «علی مؤذنی» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۷، ۷۸ و ۸۰)

۲۶- گزینه ۱

(سعید یعفری)

جلال آل احمد علاوه بر داستان، در تک‌نگاری، سفرنامه‌نویسی، مقاله‌نویسی انتقادی و ترجمه نیز تواناست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۷۴)

۲۷- گزینه ۲

(سعید یعفری)

نکات مهم درسی:

این بیت در سبک خراسانی سروده شده است. بیشتر واژه‌ها فارسی‌اند و برخی از آنها کهنه و مهجور هستند (سازیده، برفرازیده).

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سبک عراقی: معشوق متعالی و آسمانی

گزینه «۳»: سبک عراقی: رواج روحیه عرفانی و دینی

گزینه «۴»: سبک عراقی: افزایش واژگان عربی (کرم، قوت، کفاف، قدر، مروت)

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۲۸- گزینه ۱

(امیرحسین اشتری)

بی‌توجهی به زبان و بی‌دقتی در به‌کارگیری جملات و ترکیب‌ها (ازجمله ضعف دستوری) از ویژگی‌های زبانی در اشعار سبک هندی است که در واژگان قافیه این دو بیت مشهود است. «گدا» و «دعا» فعل نیستند، اما در اینجا شاعر آنها را به شکل فعل به کار برده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: ویژگی خاصی مربوط به سبک هندی در این گزینه وجود ندارد و بیت زبانی کهن دارد که بیشتر مطابق با سبک خراسانی است.

گزینه «۳»: با توجه به کاربرد دو حرف اضافه برای یک متمم (به ابر اندر) این بیت بیشتر مطابق با سبک خراسانی است.

(سیدعلیرضا امیری)

۳۳- گزینه «۴»**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: اغراق: دل من از خون دریاست / تشبیه: دل من مانند دریاست.
گزینه «۲»: اشتقاق: گفتم و گفت / تناقض: بحری در بر (بیابان) وجود داشته باشد.

گزینه «۳»: جناس: بر و بحر / تکرار: دل، میان و کمر

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۴- گزینه «۲»

(الهام ممیری)

گزینه «۲»: «خامه» مجاز از شعر/ ایهام: «توا» دو معنا دارد: ۱- آهنگ و آوا
۲- ساز و برگ زندگی / تشبیه: زمزمه عشق

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: استعاره مکنیه: ضعیف شدن شعله و التجا بردن شعله؛ اسلوب
معادله مصراع دوم مثالی برای مفهوم مصراع اول است. بیت مجاز، تشبیه و
ایهام ندارد.

گزینه «۳»: هوایی دو معنا دارد: ۱- به آسمان رفتن و بخارشدن شبنم ۲-
عشقی که بر اساس هوا و هوس است. بیت مجاز و تشبیه ندارد.

گزینه «۴»: «دم زدن» مجاز از سخن گفتن؛ بیت ایهام و تشبیه ندارد.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۵- گزینه «۳»

(الهام ممیری)

۳ تشبیه فشرده: سروقد: قد مانند سرو/ سیم تن: تن مانند سیم (نقره) /
آماج باشم تیر را: من (مشبه)، آماج (مشبه‌به)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «دست شستن» دو معنا دارد: ۱- صرف نظر کردن، ناامید شدن ۲-
دست‌ها را شست‌وشو دادن که پس از خوردن غذا انجام می‌شود. (تناسب با خوان)
گزینه «۲»: «گل» استعاره مصرحه از رخسار معشوق، «بلبل» استعاره
مصرحه از «عاشق» / «شبنم» استعاره از «عرق»

گزینه «۴»: سه تشبیه دارد: ۱- هر سرو، تیغ زهرآلود می‌گردد. ۲-
شمشادبالا: بالا (قد) مانند شمشاد ۳- تشبیه مرجع: معشوق از سروی که در
چمن می‌بالد، زیباتر و خوش قامت‌تر است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۶- گزینه «۲»

(رضا رنبری)

بررسی آرایه‌ها بر اساس گزینه «۲»: ب) تضاد: عاقل و دیوانه، معنی بیت:
خردمندان نصیحت می‌کنند که دل به زلف‌های معشوق مسپار و فریفته
زیبایی او مشو؛ اما این دل دیوانه که به عشق گرفتار شده، گمان می‌کنند که
در اختیار ماست، در حالی که چنین نیست و از کنترل ما خارج است. / ج)
حسن تعلیل: شاعر در توصیف دهان و کوچکی کمر یار می‌گوید: چشمان
مست یار آنچنان نقاش را از خود بی‌خود کرده است که یادش رفته تا تصویر
دهان و کمر معشوق را بکشد. (برای کوچکی دهان یار و باریکی کمر او،
علتی شاعرانه و ادبی بیان شده است) / ه) حس آمیزی: بخت سیاه

(د) موازنه: کوهیم که می پاره نگرديم به سختی

↑ ↑ ↑

بادیم که می مانده نگرديم به رفتار

الف) تشبیه: زلف به شام و رخ به سحر مانند شده و عشق به گنج و دل به
خرابه مانند شده است. معنی بیت: ای محبوب من، زلف سیاه تو بر چهره
روشن و سپیدت مانند شبی است که بر روی سحرگاه قرار گرفته است؛
عشق بارز تو در دل ویران و نالایق من، مانند گنجی است که در میان
خرابه‌ای پنهان شده است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

گزینه «۴»: این بیت از لحاظ فکری به سبک عراقی تعلق دارد و حافظ
مخاطبش را به آموختن رندی دعوت می‌کند. (در اشعار حافظ، رند
شخصیتی برتر از واعظ و مفتی و افراد این‌چنینی است که اهل ریا هستند).
(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۲۹- گزینه «۳»

(میلاد قنبری)

ترکیب‌سازی در متن به چشم نمی‌خورد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تمام جملات متن کوتاه و ساده است و پیچیدگی خاصی در
متن دیده نمی‌شود.

گزینه «۲»: واژگان «اندر»، «بدو» و «اشتر» امروزه به صورت «در»، «به»
او» و «شتر» به کار گرفته می‌شوند.

گزینه «۴»: واژه «اشتر» با نشانه «ان» جمع بسته شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۷، ۱۸ و ۶۴)

۳۰- گزینه «۳»

(رضا رنبری)

بیت، فاقد مجاز است و واژه‌های «خون، می و پیمانه» در معنای حقیقی
خود به کار رفته‌اند.

بررسی مجاز در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «چشم» مجاز از فرد و شخص (چشم به تنهایی نمی‌تواند کنار
پنجره باشد و انتظار بکشد).

گزینه «۲»: «در و دیوار» مجاز از خانه

گزینه «۴»: «پنجه» مجاز از قدرت

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۱- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا امیری)

واج‌آرایی: صامت «ک» و مصوت «ا»، ایهام: پیوسته: همیشه / متصل
(پیوسته ابرو: ترکیب وصفی مقلوب) ایهام تناسب: مردم: انسان‌ها (معنای
مقبول) / مردمک چشم (معنای انحرافی و متناسب با ابرو) استعاره: آن
کمان، استعاره‌ای است از ابرو. (ابرو مانند کمانی است که مرا می‌کشد)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۲- گزینه «۴»

(الهام ممیری)

استعاره مکنیه: «زرداشتن گل» و «زرداشتن بلبل» / استعاره مصرحه: «زر»
استعاره مصرحه از «پرچم‌های زردرنگ میان گل» / تشبیه گسترده: عندلیب
چو غنچه (ادات تشبیه دارد).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: استعاره مکنیه: کله‌بستن آه و در خون نشستن چشم / تشبیه
گسترده: آه دودآسا (آسا: ادات تشبیه) و چون شفق ... (چون: ادات تشبیه)

گزینه «۲»: مهمان‌سرا استعاره مصرحه از دنیا / استعاره مکنیه: چرخ سفله

گزینه «۳»: یاد مخالف استعاره مصرحه از مشکلات و حوادث ناگوار / یاد
مراد استعاره از نعمت‌ها و خوشی‌های مادی / کشتی استعاره از وجود

(علوم و فنون ادبی، بیان)

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه «۳»

(مریم فسروی رهنوی)

تصویر صورت سؤال، دیدگاه «جهان‌های اجتماعی در عرض هم» را نشان می‌دهد. عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همه آنها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند. این عده، نگاه خطی به تاریخ بشر دارند. در این دیدگاه، همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند؛ بعضی از آنها در این مسیر واحد پیشرفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته عقب‌مانده‌اند و جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند. (دورکیم با تقسیم حرکت جوامع بشری به دو مقطع، این رویکرد را دارد) (جهان‌های اجتماعی در طول هم) در مقابل، عده دیگری معتقدند جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند. هر جهان اجتماعی فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نیز براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند. مردم‌شناسان بر همین اساس از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند. (جهان‌های اجتماعی در عرض هم)

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۱ تا ۴۳)

۵۲- گزینه «۳»

(سیدآرش مرتضایی‌فر)

استعمار مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود. کشورهای استعمارزده به دو نوع تقسیم می‌شوند؛
- برخی از آنها توسط استعمارگران به اشغال کامل نظامی درآمدند؛ مانند هندوستان (کمپانی هند شرقی)، اندونزی (هند هلند) و الجزایر
- ولی جوامعی که از قدرت مقاومت بیشتری برخوردار بودند و کشورهای غربی نمی‌توانستند به‌صورت مستقیم آنها را تحت سلطه سیاسی خود درآورند، از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در نظام نوین جهانی ادغام شدند. در دوره استعمار این‌گونه جوامع، تحت نفوذ کشورهای استعمارگر قرار می‌گرفتند و در شرایط نیمه‌استعماری به سر می‌بردند؛ مانند چین، عثمانی و ایران.
جوامع استعمارزده به رغم مقاومت‌هایی که طی قرن بیستم انجام دادند، با استعمار نو و فرانو مواجه شدند.

چین که بزرگ‌ترین کشور شرق آسیا بود، در قرن نوزدهم از طریق تهدید نظامی، نفوذ گروه‌های مبلغ مسیحی و روابط اقتصادی به‌صورت کشوری ضعیف درآمد که هر بخش آن تحت تسلط یکی از کشورهای اروپایی بود. در آن زمان، عثمانی بزرگ‌ترین امپراتوری اسلامی محسوب می‌شد. امپراتوری عثمانی نیز در اثر نفوذ گروه‌های مبلغ مسیحی و فراماسونری، تهدید نظامی و روابط اقتصادی از هم پاشید؛ بخش‌های عمده‌ای از آن جدا شدند و ده‌ها کشور از درون آن سر برآوردند و هر کدام تحت سلطه یکی از کشورهای اروپایی قرار گرفتند.

۴۶- گزینه «۳»

(میتبی فرهادی)

مفهوم کلی و مشترک بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به «عافیت در گمنامی، پرهیز از خودنمایی و عاقبت وخیم خودآرایی و جلوه‌گری» اشاره دارد، درحالی‌که بیت گزینه «۳» به «اعتقاد به رستاخیز» اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۷۸)

۴۷- گزینه «۳»

(میتبی فرهادی)

مفهوم کلی و مشترک بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، «ملامت‌پذیری عاشق» است یعنی عاشق در راه عشق و برای رسیدن به معشوق، بار ملامت و طعنه و سرزنش همگان را تحمل می‌کند، ولی مفهوم بیت گزینه «۳» «بی‌قراری عاشق و ناکامی او در عشق» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۵۱)

۴۸- گزینه «۳»

(الهام ممدی)

در عبارت شعری صورت سؤال، به اختناق و دل‌مردگی افراد جامعه اشاره می‌کند که حتی به اظهار محبت دیگری واکنش نشان نمی‌دهند و سلام همدیگر را پاسخ نمی‌دهند. این مفهوم در بیت گزینه «۳» نیز مشاهده می‌شود که ستم و بی‌مهری روزگار حتی توان آه کشیدن نیز به انسان نمی‌دهد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: با تفکر و اندیشه نمی‌توان مشکل دل را حل کرد.
گزینه «۲»: دایه که کام من را با شکر شیرین کرد، می‌خواست به‌فریب زندگی تلخ را بر من گوارا نماید.
گزینه «۴»: ما به فکر مشکلات خود هستیم، از ما در مورد حاصل مرگ و زندگی چیزی نپرس.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۷۲)

۴۹- گزینه «۲»

(عزیز الیاسی‌پور)

مفهوم عبارت سؤال: حتمی‌بودن تقدیر و سرنوشت یا جبرگرایی
ابیات گزینه‌های «۱» و «۳» و «۴» هم بر تغییرناپذیری و حتمی بودن قضا و قدر دلالت دارند، اما در بیت گزینه «۲» «قضا» به معنی قضاوت است و ارتباطی با قضا و قدر ندارد و مفهوم بیت برتری عشق بر عقل است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۵۵)

۵۰- گزینه «۳»

(امیرمسین اشتری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و رباعی گزینه «۳» نامعلوم‌بودن ماهیت جهان بر انسان است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ناپایداری دنیا در این رباعی دیده می‌شود. به شکلی که صدها شاه آمدند و رفتند و هیچ اثری از آنها نیست.

گزینه «۲»: کوزه در اشعار خیام همان انسانی است که مرده و تبدیل به خاک شده است و با آن کوزه می‌سازند. این رباعی ارتباطی با بیت صورت سؤال ندارد.

گزینه «۴»: مفهوم زندگی در حال و فراموش کردن گذشته در این رباعی مشهود است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۵)

۵۶- گزینه «۱»

(مهم‌موری یعقوبی)

- امروزه جهانی شدن و توسعه ارتباطات، از سویی زمینه شکل‌گیری جهانی بدون مرز را فراهم کرده است که در آن در هم آمیختن فرهنگ‌ها موجب می‌شود که فرهنگ‌ها دیگر کاملاً خالص و ثابت نباشند و هویت‌ها به شدت دستخوش تغییر شوند. از سوی دیگر بسیاری از جوامع و گروه‌ها، به دفاع از هویت خود برخاسته‌اند و با ساختن هویتی خاص برای خود یا بازگشت به هویت واقعی خویش، در برابر هویتی که فرایند جهانی شدن به آنها تحمیل می‌کند، مقاومت می‌کنند و خواهان رهایی از این هویت تحمیلی هستند. جنبش‌های سبک زندگی، زنان، آفریقایی - آمریکایی‌ها، آسیایی‌تبارها، جوانان، اقلیت‌های قومی، مذهبی و جنبش زیست‌محیطی نمونه‌هایی از این اعتراض‌ها و مقاومت‌ها هستند.

- انقلاب فرانسه در سال ۱۷۸۹ با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند. این انقلاب ابتدا در خاستگاه خود، فرانسه، گرفتار مشکلاتی شد اما به‌زودی به صورت سلسله انقلاب‌های ۱۸۳۰ و ۱۸۴۸م حیاتی مجدد یافت و همه کشورهای اروپایی را فرا گرفت. انقلاب اکتبر ۱۹۱۷م روسیه نیز گرچه به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی با دیگر انقلاب‌های اروپایی تفاوت داشت ولی به دلیل سکولار بودن، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت. دیگر انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم نیز تقلیدی از انقلاب‌های مدرن بودند.

- جنگ ویتنام جهنمی‌ترین جنگ قرن بیستم نام گرفت.

- شورش علیه انقراض یک جنبش زیست‌محیطی جهانی است با هدف به‌کارگیری نافرمانی مدنی بدون خشونت.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۸۵ و ۱۲۶)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۸ و ۸۶)

۵۷- گزینه «۳»

(رانیا امیری)

- اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است.

- اولین چالش که در جوامع صنعتی پدید آمد، چالش فقر و غنا بود.

- در جنگ جهانی اول برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی و در جنگ جهانی دوم برای اولین بار از بمب اتم استفاده شد.

- هسته‌های نخستین فراماسونری، یهودیان سرمایه‌دار و زرادنوز بودند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۱۳۲)

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۹، ۷۶ و ۸۴)

۵۸- گزینه «۴»

(مهم‌موری یعقوبی)

- عقل نظری واقعیت‌هایی را که مستقل از آگاهی و اراده انسان وجود دارند، شناسایی می‌کند و علوم‌ی مانند فلسفه، ریاضیات و طبیعیات را پدید می‌آورد.

- طرفداران قشربندی با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند. به‌علاوه با تأکید بر کارکردهای قشربندی آن را تأیید و تثبیت می‌کنند.

- اگر جهان اجتماعی فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند، دچار از خودبیگانگی تاریخی می‌شود. جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر هویت خود را از یاد می‌برند، به این معنای از خودبیگانگی گرفتار می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۰۶)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۷۳ و ۱۱۳)

ژاپن که از قرن هفدهم و بعد از نفوذ مسیحیت، دروازه‌های خود را به روی کشورهای غربی بسته بود، با تهدید کشورهای اروپایی محبور به برقراری روابط تجاری تحت شرایط مورد نظر این کشورها شد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۲)

۵۹- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی در دوره مدرن، «هماندسازی» بود. همانندسازی به معنای پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه بود؛ به گونه‌ای که همه گروه‌ها همسان شوند. به عبارت دیگر، همانندسازی سیاستی بود که دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف و یکسان‌سازی آنها در پیش گرفتند.

نسل‌کشی، جابه‌جایی اجباری، کنترل جمعیت، جداسازی و فشارهای سخت اجتماعی از جمله روش‌های خشونت‌آمیز همانندسازی هستند. در دوره پسامدرن همه آنچه در دوره مدرن پدید آمده بود، مورد نقد قرار گرفت و به جای آن، هویت‌های خرد، محلی و فردی مورد تأکید و توجه قرار گرفت. در این دوره، تکثر، تنوع و حتی بی‌ثباتی و تغییرات مداوم هویت‌ها، مطلوب دانسته شد و هویت ملی و وحدت و ثبات و استمرار همراه با آن، نامطلوب پنداشته شد. اندیشمندان اجتماعی معتقدند که «سیاست هویت» متعلق به این دوره است که هویت‌ها موضوعی برای نزاع و درگیری می‌شوند. سیاست هویت محصول دوران پسامدرن است و بر تفاوت‌ها و هویت‌های خاص و محلی تأکید می‌کند. از این رو، برخی از پیدایش سیاست هویت به باز شدن «جعبه پاندورا» یاد می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۶)

۵۴- گزینه «۴»**تشریح گزینه‌ها:**

(رانیا امیری)

گزینه «۱»: درست - نادرست (فرهنگ سرمایه‌داری کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و آرمان‌ها و ارزش‌های صهیونیسم، نژاد خاصی را مورد توجه قرار می‌دهد).

گزینه «۲»: درست - نادرست (انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد که بازرگانان نسبت به زمین‌داران جایگاه برتری پیدا کنند)

گزینه «۳»: نادرست (صنعت عنصری بود که انباشت ثروت را برای سرمایه‌داران سرعت بخشید) - نادرست (این انتقال در جهت تعدیل جهانی ثروت نیست) - درست

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۵، ۹۰ و ۱۴۰)

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۳، ۵۸، ۶۶ و ۱۳۴)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۴، ۶۰ و ۷۰)

۵۵- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

- هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان پیدا کند، سیاست پدید می‌آید؛ زیرا سیاست، اعمال قدرت سازمان‌یافته برای دستیابی به هدفی معین است.

- روشنگری با رویکرد دنیوی اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل اینکه وحی را نمی‌پذیرد به دئیسم منجر می‌شود.

- آگوست کنت جامعه‌شناس فرانسوی معتقد بود که فاتحان در گذشته تاریخ با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. به همین دلیل بعد از انقلاب صنعتی جنگ از زندگی بشر رخت برمی‌پندد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۷)

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۲ و ۸۴)

۵۹- گزینه «۳»

(فاطمه قریبیان)

- رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان «پروتستانتیسم» یاد می‌شود.

- «آریستوکراسی» حکومت اقلیت براساس فضیلت است.

- هر نظریه‌ای درون فرهنگ و تاریخ خود تولید می‌شود و هر فرهنگ و هویتی می‌تواند نظریه‌های متناسب با خود را تولید کند. از این رو هیچ فرهنگ و هویتی نمی‌پسندد که موضوع نظریه‌هایی باشد که در زمینه فرهنگی و تاریخی دیگری شکل گرفته‌اند. هر گروه، جامعه و فرهنگی می‌خواهد از چشم خودش به خود بنگرد و نه از چشم دیگران. پیدایش نظریه فمینیستی معاصر، نظریه آفریقایی تبار، نظریه آمریکایی بومی و در علوم اجتماعی امروز، نتیجه چنین مطالبه و درخواستی‌اند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۹)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۳۸)

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه ۹۰)

۶۰- گزینه «۱»

(ریحانه امینی)

- ارتباط میان شخصیت و قدرت تنبیهی تأثیر خود را بر نحوه نگرش و رفتار افراد همچنان خواهد داشت. ظاهراً رهبران بزرگ افسانه‌ای یا تاریخی چون هرکول و شارل دوگل بخشی از قدرت خود را رهین قدرت بدنی یا بلندی قامت خود بوده‌اند.

- اگر یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی مواجه شود، گرفتار کهولت و مرگ می‌شود. مرگ یک جهان اجتماعی هنگامی رخ می‌دهد که با وجود به کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها بازمی‌ماند. (فرهنگ دنیاگرز مثل مرتاض‌ها)

- مورد سوم مربوط به حکومت‌های سکولار در کشورهای اسلامی است که با حمایت کشورهای غربی شکل گرفتند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۷)

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان بربر، صفحه ۱۱۱)

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۶۱- گزینه «۳»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

منابع یا عوامل قدرت	ابزار اعمال قدرت	ارزش‌های اجتماعی
شخصیت	تنبیهی	قدرت
مالکیت	تشویقی	ثروت
سازمان	اقتاعی	دانش

تشریح موارد:

گزینه «۱»: درست - درست (انسان معمولاً قدرت را بیشتر منفی (بد و شر) ارزش‌گذاری می‌کند).

گزینه «۲»: نادرست (مؤید شخصیت است) - نادرست (در قدرت تشویقی پیروی برای پاداش است) - درست

گزینه «۴»: درست - نادرست (مؤید قدرت اقتاعی است) - درست

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۲)

۶۲- گزینه «۲»

(آریتا پیرقی)

موارد به‌ترتیب به چالش‌های مندرج در گزینه «۲» اشاره دارند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۱، ۸۸، ۹۳ و ۱۰۲)

۶۳- گزینه «۴»

(مریم فسروی رهنوی)

تصویر و سه گزینه غیرپاسخ مربوط به رویکرد کمونیستی و مورد چهارم مربوط به رویکرد عدالت اجتماعی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۶)

۶۴- گزینه «۳»

(فاطمه رشائیان)

- برای جلوگیری از تفرقه بین جوامع، باید به ویژگی «عدالت» از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی توجه کرد.

- دانش عمومی، گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست.

- جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مانند آنچه در جنگ‌های صلیبی گذشت به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آنچه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۱۰)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵)

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره دانشی، صفحه ۴)

۶۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور قارچ از کشور ۱۴۰۰)

- در جوامع فئودالی غربی، موقعیت اجتماعی افراد به رابطه آن‌ها با زمین بستگی داشت. برخی ارباب و گروهی رعیت بودند. در این جوامع، طبقه‌ای از مردم عادی هم وجود داشت که نه اشراف بود نه رعیت. به همین دلیل از آن‌ها به طبقه سوم یاد می‌شد. این طبقه هویت منفی و پست داشت و از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبود؛ ولی به علت فواید و کارکردهایی که داشت، تحمل می‌شد.

- مطابق با رویکرد انتقادی در جامعه‌شناسی، اگر اراده فرد یا گروهی سرکوب گردد، مصداق سلطه است و باید به انتقاد از آن پرداخت.

- نظم اجتماعی پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید؛ باعث می‌شود شما بدانید که چه توقعات و انتظاراتی می‌توانید از دیگران داشته باشید و اتفاقات غیرمنتظره، شما را از همکاری با دیگران باز ندارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۸۸)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۱ و ۸۰)

روان‌شناسی

۶۶- گزینه «۳»

(مفهم میبوی)

شکل صحیح عبارت‌های نادرست:

- در یک آزمایش تجربی، «متغیر» هر چیزی است که تغییر می‌کند.
- هرچه از شناخت پایه به سوی شناخت عالی پیش می‌رویم، عمل پردازش پیچیده‌تر می‌شود.
(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲، ۱۴، ۱۸ و ۲۲)

۶۷- گزینه «۳»

(مفهم بیکری)

بررسی گزینه‌های نادرست:

(الف) روان‌شناسی رشد، شاخه‌ای از علم روان‌شناسی است که تلاش می‌کند تغییراتی را در طول زندگی، از زمان تشکیل نطفه تا زمان مرگ، در آدمی رخ می‌دهد مطالعه کند.
(ج) در هفت سال سوم باید با او به منزله مشاور رفتار کرد و نباید به صورت آمرانه با او رفتار شود، در هفت سال اول بدون توقع اطاعت از او سعی کرد که با عمل و گفتار صحیح از حس تقلیدش بهره گیرد، در هفت سال دوم کم‌کم باید زشتی‌ها و زیبایی‌ها را به او فهماند و در تأدیب او کوشش کرد.
(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۷، ۴۰، ۴۳ و ۴۸)

۶۸- گزینه «۴»

(مفهم بیکری)

بررسی گزینه‌های نادرست:

(الف) نوجوانان، در مقایسه با کودکان، رشد فزاینده‌ای در توانایی‌های شناختی دارند. نوجوانان فرضیه‌سازی می‌کنند و در پیش‌بینی یک موقعیت، از احتمال‌های مختلف بهره می‌برند؛ درحالی که مبنای استدلال در دوره کودکی، واقعیت‌های ملموس و بیرونی است.
(ج) رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد.
(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷ و ۶۱ تا ۶۳)

۶۹- گزینه «۳»

(رانا امیری)

- روشن کردن کولر به دلیل گرم شدن هوا به معنی شکل‌گیری ادراک است.
- چیزهایی که کنار هم یا نزدیک هم احساس شوند، بر اساس اصل مجاورت در یک گروه طبقه‌بندی شده‌اند.
- اصابت با تعداد عوامل انحرافی ارتباط عکس و با ویژگی منحصر به فرد بودن محرک رابطه مستقیم دارد.
(روان‌شناسی، احساس، توجه و ادراک، صفحه‌های ۷۷، ۷۸، ۸۱، ۸۴ و ۸۵)

۷۰- گزینه «۱»

(رانا امیری)

- زهرا توجه داشته اما نتوانسته است تمرکز خود را حفظ کند.
- توجه مشاور به وضعیت درسی فرزندان فامیل مربوط به اطلاعات شغل اوست که در حافظه‌اش قرار دارد.
- خطای ادراکی: گاهی آنچه را که حس می‌کنیم الزاماً چیزی نیست که در ذهن ادراک می‌کنیم.
(روان‌شناسی، احساس، توجه و ادراک، صفحه‌های ۷۳، ۷۴ و ۸۱ تا ۸۳)

۷۱- گزینه «۳»

(مفهم میبوی)

مطالب پادکست از راه شنیدن دریافت می‌شوند و از آن جایی که فقط کلیات در خاطر آرزو مانده است، رمزگردانی او شنیداری و کلی بوده است.
(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۲)

۷۲- گزینه «۳»

(هاثا احمدزاده)

مطالعه کردن درس به گام سوم روش پس‌خبا (خواندن) و بیان کردن نکات و جواب، به گام چهارم این روش (به خود پس‌دادن) اشاره دارد. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)
ارائه توضیح و مثال برای نکات جدید به بسط معنایی اشاره دارد؛ زیرا در بسط معنایی هرچه مثال‌های بیشتری داشته باشیم، مفهوم موردنظر بهتر از سایر مفاهیم در حافظه می‌ماند. (رد گزینه ۱)
(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۷۳- گزینه «۱»

(هاثا احمدزاده)

آرش در حال ارزیابی یا بررسی راه‌حل است و این کار به او کمک می‌کند تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشد.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: مسئله آرش از نوع خوب تعریف شده است؛ زیرا هدف مشخص و موقعیت اولیه شناسایی شده است؛ چسباندن قطعه چوبی به سطح فلزی
گزینه «۳»: تجربه گذشته همیشه راه‌حل‌ها را آسان نمی‌کند. در این مسئله تجربه گذشته تأثیر مثبتی بر فرد نگذاشته و به او کمک خاصی در انتخاب نکرده است.
گزینه «۴»: آرش هنوز در حال بررسی راه‌حل‌هاست و آن‌ها را باهم مقایسه می‌کند و راه‌حلی را اجرا نکرده است.
(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۸، ۱۲۰ و ۱۲۱)

۷۴- گزینه «۱»

(مفهم میبوی)

- از آنجایی که مدیر وضعیت موجود و وضعیت مطلوب را ترسیم کرده و همچنین راه کاهش تفاوت این دو را در نظر گرفته است، بنابراین روش حل مسئله او «کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب» است.
بررسی گزینه‌های نادرست:
گزینه «۲»: روش مدیر اکتشافی است و دستیابی به راه‌حل مسئله را تضمین نمی‌کند.
گزینه «۳»: روش خردکردن اکتشافی است و محاسبات ذهنی مربوط به روش تحلیلی.
گزینه «۴»: روش بارش مغزی، اکتشافی است و قواعد منطقی و نیازسنجی واقعی مربوط به روش تحلیلی.
(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۴ تا ۱۲۸)

۷۵- گزینه «۲»

(مفهم میبوی)

در حل مسئله، حل‌کنندگان مسئله، باید راه‌حل‌های مسئله موردنظر را خودشان بازآفرینی کنند. بنابراین بازآفرینی مربوط به تصمیم‌گیری نیست.
(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۷، ۱۳۹ و ۱۴۱)

۷۶- گزینه «۴»

(مفهم میبوی)

- بررسی تمام اولویت‌های ممکن ← سبک تصمیم‌گیری منطقی
- بررسی ویژگی‌های هر انتخاب ← مرحله سوم تصمیم‌گیری
- ترسو بودن و دست کم گرفتن خود ← کوچک شمردن خود
- علاقه به روان‌شناسی و ترس از شکست ← تعارض «گرایش - اجتناب»
(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۵۲)

زبان عربی

۸۱- گزینه «۲»

(مرتضی کاظم شیروزی)

«لا تَهْنُوا»: (فعل نهی) سست نشوید (رد گزینه ۱) / «لا تَحْزَنُوا»: اندوهگین مباشید (رد گزینه ۱) / «وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ»: درحالی که شما برترید («وَأَوَّ»
حالی به معنای «درحالی که» است) (رد گزینه های ۱ و ۴) / «إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ»: اگر مؤمن باشید (رد گزینه های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۸۲- گزینه «۴»

(روح الله گلشن)

«يَقْدِرُ عَلَى إِيجَادٍ»: قادر به ایجاد است، می تواند ایجاد کند (رد گزینه ۳) /
«هَذِهِ»: این (رد گزینه ۳) / «الْعَجَائِبُ الْكَثِيرَةُ»: عجایب بسیار (فراوان)
(ترکیب معرفه است، نه نکره ← رد گزینه ۳) / «الْمُنْتَشِرَةُ»: پراکنده (صفت
است، نه جمله ← رد گزینه ۲) / «مَا أَقْدَرُ»: چه (چقدر) توانا است (وزن «ما
أَفْعَلُ» بیانگر «تعجب» است و با لفظ «چه (چقدر)» ترجمه می شود ← رد
گزینه های ۱ و ۲)

(ترجمه)

۸۳- گزینه «۳»

(ولی برهی - ابهر)

«يَكْذِبُ»: دروغ بگوید (فعل شرط به صورت مضارع التزامی ترجمه می شود
← رد گزینه ۲) / «يُكْرِّرُ عَمَلَهُ»: کارش را تکرار کند (رد گزینه های ۱ و ۲) /
«لَا يُمَكِّنُ»: ممکن نیست، امکان ندارد (رد گزینه های ۱ و ۴) / «إِخْفَاءُ»:
پنهان کردن / «كُذِبَ»: دروغش / «يُظْهِرُ»: آشکار می شود (رد گزینه ۴) /
«فِي فُلْتَاتٍ لِسَانَهُ»: در لغزش های زبانش / «الْأَسَاسُ لَنْ يَلْتَفِتُوا»: مردم توجه
نخواهند کرد (رد گزینه ۴) / «أَبْدَأُ»: هرگز (رد گزینه ۴)

تکته مهم درسی:

می دانیم بعد از فعل های مجهول، نائب فاعل می آید و نائب فاعل مرفوع است،
اما فعل های معلوم و متعدی به مفعول نیاز دارند و مفعول نیز همواره
منصوب است. در عبارت صورت سؤال، بعد از «يُكْرِّرُ»، اسمی منصوب آمده
است، پس احتمالاً «عمل» مفعول است و فعل نیز معلوم و متعدی می باشد.

(ترجمه)

۸۴- گزینه «۲»

(میدرضا قائم امینی - اصفهان)

«أَمْرًا»: به ما فرمان دادند (رد گزینه های ۱ و ۴) / «الْعُلَمَاءُ»: دانشمندان (رد
گزینه ۱) / «أَنْ نَتَعَرَّفَ عَلَى»: که بشناسیم (رد گزینه های ۱ و ۴) / «سَرَّ»
ظاهرة عجیبه»: راز پدیده ای شگفت انگیز (رد گزینه ۱) / «خَيْرَتُ»: حیران
کرده است (رد گزینه های ۱ و ۳) / «سَافَرْنَا»: سفر کردیم (فعل ماضی) (رد
گزینه های ۱ و ۳) / «حَتَّى نَزُورَ»: تا ببینیم (رد گزینه ۱)

توجه:

در فعل «أَمْرًا»، حرف «ر» (لام الفعل ماضی) فتحه دارد، پس ضمیر متصل
«نا»، نقش مفعول را دارد.

(ترجمه)

۷۷- گزینه «۱»

(مهمرب میبوی)

طبق تعریف کتاب درسی:

انگیزه درونی	فرد کار یا فعالیت را به خاطر خود آن چیز انجام می دهد.
انگیزه بیرونی	عامل خارجی فرد را به انجام دادن کاری خاص برمی انگیزد.
نگرش	مجموعه عوامل فرازیستی که باعث به حرکت در آوردن رفتار و شناخت ما می شود.

(روان شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه های ۱۶۰ تا ۱۶۳)

۷۸- گزینه «۱»

(مهمرب خان فرهادی)

- وقتی فردی که با وجود سختی ها و موانع، تلاش و پشتکار زیادی برای رسیدن به هدفش داشته باشد، این موضوع نشان دهنده اراده قوی اوست، مانند نیک وی آچیچ.
- لج بودن مصاحبه گر یک عامل بیرونی است و ناپایدار است، چون ممکن است همیشه لج بودن اتفاق نیفتد.
- به ادراک کنترل کودک در به دست گرفتن شرایط و رسیدن به خواسته ها اشاره دارد.

- محسن کوشش را با پیشرفت مرتبط نمی داند و فکر می کند هر کاری انجام دهد به موفقیت نمی رسد.

تکته: در صورتی که افراد واقعاً ناتوان باشند و از عهده کاری برنیايند، مصداق درماندگی آموخته شده نیستند. (درماندگی آن ها واقعی است)
(روان شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه های ۱۶۶ تا ۱۷۲، ۱۶۸ تا ۱۷۴ و ۱۷۹)

۷۹- گزینه «۲»

(مهمرب خان فرهادی)

- بیمار مبتلا به سرطان که روش درمانی دیگر روی او اثر ندارد، نزدیک به انتهای چپ پیوستار یعنی نزدیک به مرگ (قسمت قرمز) قرار دارد.
- اگر فردی مبتلا به بیماری ها و مشکلات جسمانی باشد، عوارض و مشکلات روانی در وی بروز می کند.
- ضعف در حافظه کوتاه مدت در نتیجه استرس زیاد به علائم شناختی فشار روانی اشاره دارد.
- تحت فشار بودن یک فوتبالیست برای زدن یک پنالتی سرنوشت ساز در دقایق پایانی بازی از نوع فشار روانی مثبت بوده است، چون باعث افزایش تمرکز و دقت پنالتی او شده است.

(روان شناسی، روان شناسی سلامت، صفحه های ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۶ و ۱۹۷)

۸۰- گزینه «۴»

(مهمرب خان فرهادی)

- فاطمه سعی کرده که مشکل خود را رفع کند؛ بنابراین روش او سازگارانه و از نوع مشورت و راهنمایی گرفتن بوده است.
- استفاده از برنامه ریزی زمان بندی شده دلالت بر روش های سازگارانه بلندمدت دارد.
- هادی در جلسه کنکور هیچانی شده و نتوانسته کنترلش را حفظ کند و پاسخگویی به سؤالات را رها کرده است، پس اشاره به استفاده از روش های ناسازگارانه دارد.

- داشتن سبک زندگی سالم، مربوط به تأثیر غیرمستقیم مذهب بر سلامتی است.
(روان شناسی، روان شناسی سلامت، صفحه های ۱۹۹ تا ۲۰۳)

۸۵- گزینه «۳»

(سیر مفعول مر تفضی)

«أدرک»: (فعل ماضی اگر در جایگاه فعل شرط یا جواب شرط قرار بگیرد، می تواند به صورت ماضی یا مضارع ترجمه شود) فهمید، بفهمد / «ضاع عمره»: (دقت کنید «عمر» مرفوع است، پس نقش فاعل را دارد) عمرش تباه می شود (رد گزینه های ۱ و ۴) / «فلیهتّم»: پس باید توجه کند (رد گزینه ۱) / «اهتماماً بالغاً»: (مفعول مطلق نوعی همراه با صفت آمده است، پس تنها صفت آن به شکل قید ترجمه می شود) بسیار (رد گزینه های ۱ و ۲) دقت کنید در گزینه «۱»، «حتماً» اضافی است، زیرا مفعول مطلق نوعی داریم نه تأکیدی!

(ترجمه)

۸۶- گزینه «۲»

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: «أعوذ» فعل مضارع است و همراه «کان»، به صورت ماضی استمراری (پناه می بردم) ترجمه می شود. گزینه «۳»: «برنامج» مفرد است که به صورت جمع ترجمه شده است، در این گزینه «یساعد» نیز جمله وصفیه است و باید به صورت ماضی استمراری (کمک می کرد) ترجمه شود. گزینه «۴»: «کاد یقتل» به معنای «تزدیک بود بکشد» است. (نباید «کاد» را با «کان» اشتباه گرفت!)

تکات مهم درسی:

۱) هرگاه جمله وصفیه به صورت مضارع بیاید و فعل در جمله قبلی، ماضی باشد، معمولاً جمله وصفیه (مضارع) به صورت ماضی استمراری ترجمه می شود. (ترجمه عبارت گزینه «۳»: خواهر کوچکم برنامه ای پیدا کرد که به او در یادگیری زبان عربی کمک می کرد!)

۲) هرگاه فعل «أخذ» قبل از فعل مضارع بیاید، در ترجمه آن از «شروع کردن» استفاده می شود، مانند: أخذ الشابّ ینادی: جوان شروع کرد به صدا زدن / أخذنا نطالعُ دروسنا: شروع کردیم درس هایمان را مطالعه کنیم (ترجمه)

۸۷- گزینه «۱»

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۲»: «شاهدت: ماضی» + ... + «یشجعون: مضارع» ← ماضی استمراری: تشویق می کردند / فریقهم الفائز: تیم برنده شان گزینه «۳»: الطّائرات: (جمع) هواپیماها / السّیّارات: (جمع) ماشین ها / الخطر: (مفرد) خطر

گزینه «۴»: قُم به: به آن اقدام کن، به آن بپرداز / الآخرین: (جمع) دیگران (ترجمه)

۸۸- گزینه «۴»

(امیرعلی فردین - کنبرکاووس)

«صنایع دستی زیادی»: صناعات یدویّة کثیرة (رد گزینه های ۲ و ۳) / «وجود دارد»: هناك، توجّد (رد گزینه های ۱ و ۳) / «گردشگران»: السّائحین، السّیّاح (رد گزینه های ۱ و ۲) / «از تمام جهان»: من کلّ العالم / «جذب می کند»: تجذب / در گزینه «۳»، «و» هم اضافی است.

تکته مهم درسی:

برای ترجمه «وجود دارد» به زبان عربی، از روش های زیر استفاده می کنیم: الف) فعل «یوجد» (ب) آوردن «هناک» در ابتدای جمله

(تعریب)

۸۹- گزینه «۴»

(مبطفی قریمی فرد)

صورت سؤال و سایر گزینه ها، اشاره به ارزش و اهمیت ادب دارند، ولی گزینه «۴» می گوید ادب باید حتماً همراه با عقل و خرد باشد!

ترجمه گزینه های دیگر:

گزینه «۳»: به وسیله ادب، دل ها باز می شوند، همانطور که درها با کلیدها باز می شوند!

گزینه «۴»: ادب موفق نخواهد شد مگر این که عقل با آن قرین شود! (مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

در سال های اخیر، در میان برخی از مردم استفاده از «دفترهای یادداشت روزانه» رایج شده است؛ آن ها دفترچه های کوچکی هستند که انسان در آن ها چیزهایی را که می خواهد در طول روز انجام دهد، ثبت می کند. شاید گمان کنند که این روش وقت را هدر می دهد، اما شماری از پژوهشگران بر این باورند که نوشتن کارهای روزانه به انسان کمک می کند افکار خود را سامان دهد و میزان فراموشی امور مهم را کاهش دهد. و از روش هایی که برخی افراد به کار می گیرند این است که در ابتدای صفحه، سه کار مهم تری را که باید در آن روز انجام شوند می نویسند، سپس فضایی کوچک برای یادداشت های فوری می گذارند. بعضی از آن ها می گویند دیدن کارها به صورت نوشته در برابرشان باعث می شود تعهد بیشتری به انجام آن ها داشته باشند؛ برخلاف کارهایی که فقط در ذهن باقی می ماند. اما کارشناسان به اشتباهی که برخی مردم مرتکب می شوند هشدار می دهند، و آن نوشتن تعداد زیادی از کارها در یک روز است؛ زیرا آن ممکن است در صورت ناتوانی از انجام همه آن ها، باعث احساس یأس شود. از این رو توصیه می کنند که برنامه های روزانه واقعی و متناسب با توان و زمان انسان باشند.

۹۰- گزینه «۲»

(سیر مفعول مر تفضی)

«نوشتن کارهای روزانه همیشه مانع از فراموشی انسان می شود!» نادرست است. تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: برخی از مردم احساس تعهد بیشتری می کنند هنگامی که کارهایشان را به صورت نوشته مقابلشان می بینند!

گزینه «۲»: برنامه های نامناسب برای توانایی انسان گاهی منجر به احساس ناتوانی می شوند!

گزینه «۴»: هیچ شکی نیست که نظم دادن به کارها با نظم دادن به فکرها ارتباط دارد!

(درک مطلب)

۹۱- گزینه «۱»

(سیر مفعول مر تفضی)

کارشناسان توصیه به زیاده روی در کارهای نوشته شده در دفتر یادداشت ها نمی کنند؛ چرا؟

«زیرا انسان دوست ندارد تعداد زیادی از کارهای انجام نشده را ببیند!» درست است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۲»: زیرا پژوهشگران معتقدند که برنامه ریزی برای بعضی از کارها غیر ضروری است!

گزینه «۳»: زیرا انسان تمایل به رها کردن دفتر دارد وقتی که کارها در آن کم باشد!

گزینه «۴»: زیرا نوشتن کارها در دفتر وقت انسان را بدون فایده هدر می دهد! (درک مطلب)

۹۲- گزینه ۲»

(سیر مفعولی مرفی)

«برخی از یادداشتهای در ابتدای روز در دفترها نوشته نمی‌شوند، بلکه در طول روز (نوشته می‌شوند)» درست است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هرچه تعداد کارها در روز زیاد شود، موفقیت انسان یا پیشرفتش بیشتر می‌شود!
گزینه «۳»: کارهایی که فقط در ذهن باقی می‌مانند، گاهی برای افراد تعهد بیشتری دارند!
گزینه «۴»: انسان نمی‌تواند بیشتر از سه کار را در یک صفحه از دفتر یادداشت‌ها بنویسد!

(درک مطلب)

۹۳- گزینه ۲»

(سیر مفعولی مرفی)

«مجهول» نادرست است. «الإنسان» فاعل فعل است که بعد از آن آمده است.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینه ۳»

(سیر مفعولی مرفی)

«خبر إنَّ المشبهة بالفعل» نادرست است. «رؤية» اسم «إنَّ» و «تجعل» خبر آن است.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۹۵- گزینه ۴»

(مبیر بکبری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «الحافلة» (بر وزن: فاعل) و «دورات» صحیح است.
گزینه «۲»: «المواطنين» صحیح است؛ زیرا اسم فاعل است و عین الفعل آن، کسره می‌گیرد.

گزینه «۳»: «المزعة» صحیح است، زیرا اسم مکان بر وزن «مفعلة» است.

(ضبط مرکبات)

۹۶- گزینه ۴»

(مبیر رضا قانرا مینی - اصفهان)

ضمیر «ی» زمانی مفعول است که همراه با نون وقایه به یک فعل متصل شده باشد. در گزینه «۴»، ضمیر «ی» به فعل امر مخاطب (أعط) متصل شده و قبل از آن هم نون وقایه آمده است، پس نقش مفعول را دارد. (أعطی: به من بده)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ضمیر «ی» به حرف جرّ «من» متصل شده است و نقش مجرور به حرف جرّ را دارد.

گزینه «۲»: ضمیر «ی» در «أحسینی» و «لا تتوقعی» به فعل متصل نشده است، بلکه جزء خود فعل و شناسه فعل است. (ضمیر «ی» نقش فاعل را برای این دو فعل دارد)، ضمیر «ی» در «صدیقتی» هم مضاف‌الیه است.

گزینه «۳»: ضمیر «ی» به اسم جمع مکسر «تمارین» متصل شده است و نقش مضاف‌الیه را دارد. (تمارینی: تمرین‌های من)

(قواعد فعل)

۹۷- گزینه ۴»

(روح‌الله گلشن)

صورت سؤال، فعلی را می‌خواهد که امکان مجهول شدن داشته باشد؛ یعنی فعلی که «متعدی» باشد. در گزینه «۴»، ضمیر «ک» به عنوان مفعول به انتهای فعل مضارع «تساعد» متصل شده، پس این فعل متعدی است و در نتیجه می‌تواند تبدیل به مجهول شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «لن یرضوا: راضی نخواهند شد»، «انفتحت: باز شد» (از باب «إنفعال»)، «رجعت: بازگشتند» و «یخرج: خارج می‌شوند» همگی فعل‌های لازم هستند که تبدیل به مجهول نمی‌شوند، ضمناً «یصیر» نیز از افعال ناقصه است که مجهول نمی‌شود.

توجه:

دقت کنید «مضطربین» در گزینه «۳»، «حال» است؛ پس مراقب باشید آن را به عنوان مفعول برای فعل «یخرج» در نظر نگیرید!

(معلوم و مجهول)

۹۸- گزینه ۳»

(مرفی کاطم شیروری)

حرف «لام» در فعل «لندرس»، از نوع امر و به معنای «تجرب: باید» است. ترجمه عبارت: به همکلاسی‌هایم گفتیم: باید برای امتحان در هفته آینده سخت درس بخوانیم!

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به کتابخانه در نزدیکی خانه‌مان رفتیم تا کتابی بخرم که برایم مفید باشد!

گزینه «۲»: به ثروتمندانی که فقیر شده‌اند رحم کنید تا شما هم از جانب خدا مورد رحمت قرار بگیرید!

گزینه «۴»: قدر سالمندان را می‌دانیم، زیرا آن‌ها در زندگی خود، تجربه‌های گران‌بهایی کسب کرده‌اند!

(ترجمه فعل مضارع)

۹۹- گزینه ۲»

(سیر مفعولی مرفی)

«و هو یحمل» (واو حالیه + مبتدا + خبر) حال از نوع جمله است که به بیان حالت می‌پردازد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مثالاً» خبر افعال ناقصه است.

گزینه «۳»: «موفقاً» صفت است.

گزینه «۴»: «مساءً» قید زمان است.

(حال)

۱۰۰- گزینه ۳»

(مبیر رضا سوری - نهاوند)

جمله‌ای که مستثنی‌منه آن حذف شده باشد، دارای معنای تأکیدی است و روی اسم بعد از «إلّا» تأکید دارد. در گزینه «۳»، مستثنی‌منه حذف شده است و جمله روی اسم بعد از «إلّا» تأکید دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «ریاضة»، «أحد» و «کلّ شخص» مستثنی‌منه هستند که در جمله قبل از «إلّا» موجودند.

(اسلوب استثناء)

تاریخ

۱۰۱- گزینه «۴»

(سیرایش مرتضایی فر)

سنگ‌نوشته روزتا به طور اتفاقی توسط سربازان فرانسوی که در زمان ناپلئون مصر را اشغال کرده بودند، کشف شد.

نکته مهم درسی:

آرامگاه شی‌هوانگ‌تی به طور اتفاقی توسط تعدادی از کشاورزان چینی که مشغول کندن چاه بودند، کشف شد.

(تاریخ (۱)، باستان‌شناسی، در پست‌وبوی میراث فرهنگی، صفحه‌های ۲۳، ۲۵ و ۲۶)

۱۰۲- گزینه «۱»

(امیرمسین کاروبین)

تشریح عبارت‌ها:

الف) یکی از مهم‌ترین جنگ‌های اشکانیان و روم، در زمان پادشاهی ارد دوم اتفاق افتاد. کراسوس، سردار مغرور روم در جایی به نام حران، از سپاه ایران به سختی شکست خورد و کشته شد.

ب) در زمان پادشاهی کمبوجیه (پسر و جانشین کوروش بزرگ) مصر به تصرف هخامنشیان درآمد. با فتح این سرزمین، قلمرو هخامنشیان به قاره آفریقا نیز گسترش یافت و به نهایت وسعت و عظمت خود رسید.

ج) در دوره ساسانیان یکی از سرداران مشهور به نام بهرام چوبین، با پشتیبانی بزرگان، علیه هرمز چهارم سر به شورش برداشت و او را از قدرت برکنار کرد و خود به جای او بر تخت پادشاهی نشست. خسروپرویز، پسر هرمز، به بیزانس (امپراتوری روم شرقی) گریخت و با حمایت امپراتوری روم، به تاج و تخت رسید.

د) در دوره ایلام، معماری پیشرفت چشمگیری کرد و استفاده از آجر در ساختن بناها رایج شد.

ه) یورش‌ها و غارت‌گری‌های پیاپی آشوریان، زمینه اتحاد قبایل پراکنده ماد را فراهم آورد. از این‌رو، رؤسای این قبایل، یکی از بزرگان مادی به نام دهیوک را به پادشاهی برگزیدند و حکومت ماد تشکیل شد؛ چندی بعد بزرگان طوایف ماد و توده مردم که از عملکرد آستیاگ (پادشاه ماد) ناخشنود بودند، بر ضد او با کورش هخامنشی همدست شدند. سرانجام با فتح هگمتانه به دست کورش، حکومت ماد برافتاد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان؛ سرافاز هویت ایرانی، صفحه‌های ۷۸، ۸۱، ۸۲، ۸۵، ۹۳ و ۹۶)

۱۰۳- گزینه «۲»

(علیرضا پیرا)

مطابق متن کتاب درسی، در تمدن‌های مصر و بین‌النهرین، کاهنان قدرت و نفوذ بالایی داشتند، اما در یونان باستان، نفوذ و قدرت کاهنان به مراتب کمتر بود.

(تاریخ (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۶، ۳۹، ۴۰، ۵۳ و ۷۸)

۱۰۴- گزینه «۴»

(تابان میقلی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) قیام ارشک: ۲۳۸ قبل از میلاد

ب) گسترش جمهوری رم و تسلط بر سرتاسر شبه‌جزیره ایتالیا: ۵۰۹ تا ۲۶۴ قبل از میلاد

ج) نبرد حران: ۵۳ قبل از میلاد

د) قیام اسپارتاکوس: ۷۳ قبل از میلاد

(تاریخ (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۶، ۵۹، ۹۱ و ۹۳)

۱۰۵- گزینه «۳»

(رافضیه ابراهیمی نژاد)

موارد مشترک میان دو شهر مکه و یثرب:

- بت‌پرستی (که بی‌اعتقادی به جهان پس از مرگ، از مشخصات آن است).
- نبود مرجع سیاسی قدرتمند
- نظام قبیله‌ای و زندگی چادرنشینی (که در سرتاسر شبه‌جزیره عربستان حتی در یثرب، مکه و طائف نیز وجود داشت).
- ویژگی خاص مکه:
- روابط تجاری با سرزمین‌های مجاور از جمله شام
- ویژگی‌های خاص یثرب:
- اشتغال به کشاورزی
- درگیری دو قبیله اوس و خزرج

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳، ۳۰ و ۳۱)

۱۰۶- گزینه «۳»

(تابان میقلی)

الف) طاهریان و سامانیان علی‌رغم استقلال کامل در اداره امور قلمرو خود، نسبت به خلفای بنی‌عباس اظهار اطاعت ظاهری می‌کردند و با دشمنان خلافت مانند علویان طبرستان سر ستیز داشتند.

زیاریان و صفاریان روابطی پرفراز و نشیب با خلافت عباسی داشتند و در بخشی از دوران حکومت خود، به دشمنی و در زمانی دیگر به اطاعت از خلافت عباسی پرداختند.

حکومت آل‌بویه رابطه‌ای متفاوت از تمام سلسله‌های ایرانی با عباسیان داشت. آن‌ها بغداد را تسخیر کردند و بیش از یک قرن، خلافت عباسی را تحت سلطه خود داشتند.

ب) در میان سلسله‌های ایرانی، علویان طبرستان و آل‌بویه پیرو مذهب تشیع بودند.

ج) سامانیان و صفاریان، توجه بسیاری به زبان و ادبیات فارسی داشتند.

(تاریخ (۲)، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌های ۹۲ تا ۹۵)

۱۰۷- گزینه «۳»

(مهم‌مهری یعقوبی)

تاریخ گزیده اثر حمدالله مستوفی، در سال ۷۳۰ هجری قمری تألیف شده است.

تاریخ جهانگشا نوشته عطاملک جوینی، در سال ۶۵۸ هجری قمری تألیف شده است.

تشریح عبارت‌ها:

الف) هولاکوخان در سال ۶۵۶ هجری قمری، به بغداد حمله کرد و به خلافت عباسی پایان داد.

ب) در عصر غزنوی، ابوالفضل بیهقی یکی از برجسته‌ترین آثار زبان فارسی، یعنی تاریخ بیهقی را نوشت که درباره تاریخ غزنویان است.

ج) دوره مسلمانی مغول‌ها در ایران از زمان غازان شروع شد. با مسلمان شدن غازان (۶۹۴ هجری قمری) و بسیاری از شاهزادگان و خوانین مغول، اسلام دین رسمی اعلام شد.

د) حدود سی سال بعد، موج دیگری از حملات مغول‌ها به فرماندهی هولاکوخان، نوه چنگیزخان صورت گرفت و به تأسیس حکومت ایلخانان انجامید. (۶۵۴ هجری قمری)

(تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۰۲، ۱۱۰، ۱۱۴ تا ۱۱۶ و ۱۳۲)

۱۰۸- گزینه «۱»

تشریح موارد نادرست:

(معمری کاردران)

(الف) در اواخر حکومت صفویه روابط فرهنگی ایران و اروپا توسعه یافت.
 (ب) دولت‌های اروپایی، برای کاستن از حملات عثمانی تلاش کردند با دولت صفوی روابط دوستانه برقرار کنند.
 (ج) به جای پرتغالی‌ها باید هلندی‌ها ذکر شود. شاه عباس درصدد اخراج پرتغالی‌ها از خلیج فارس بود که سرانجام موفق شد.
 (تاریخ (۲)، تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در دوره صفوی، صفحه‌های ۱۴۰ و ۱۴۶)

۱۰۹- گزینه «۴»

تشریح عبارتهای نادرست:

(علیرضا پیرام)

(الف) دانشگاه جندی‌شاپور مربوط به دوران باستان (ساسانیان) و نظامیه مربوط به دوران اسلامی (سلجوقیان) است.
 (د) در دانشگاه جندی‌شاپور، دانشجویان در کنار آموزش‌های نظری، به صورت عملی با درمان بیماران نیز آشنا می‌شدند؛ اما این ویژگی نمی‌تواند در مراکز نظامیه مشهود باشد.
 (تاریخ (۱)، زبان، علم و آموزش، صفحه ۱۴۲)
 (تاریخ (۲)، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و قاجار، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

۱۱۰- گزینه «۲»

تشریح عبارتهای نادرست:

(فاطمه اهدری)

(الف) فتحعلی شاه، برجسته‌ترین هنرمندان نقاش را در تهران گردآورد و آن‌ها را به کشیدن پرده‌های بزرگ برای نصب در کاخ‌ها تشویق کرد.
 (ب) هدف میرزا حسن رشیدی از برپایی مراکز آموزشی جدید، فراهم آوردن شرایط برای سوادآموزی به فرزندان تمام قشرهای مختلف جامعه بود.
 (تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه‌های ۵۰، ۵۳، ۵۴ و ۵۶)

۱۱۱- گزینه «۴»

تشریح عبارتهای نادرست:

(فاطمه عزیزی)

(الف) ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه، قرض‌هایی از روس و انگلیس دریافت کردند و به جای اینکه این پول را هزینه کارهای اساسی کنند، آن را خرج سفرهای خود به اروپا کردند. همچنین مظفرالدین شاه مانند پدرش، سه بار به اروپا سفر کرد.
 (ب) همکاری آیت‌الله سید عبدالله بهبهانی و آیت‌الله سید محمد طباطبایی، مردم ستم‌دیده و آزادی‌خواهی را که از مدت‌ها قبل در «انجمن‌های مخفی» تشکلات کوچکی فراهم آورده بودند، امیدوار ساخت تا از گوشه و کنار سر برآورند و آماده قیام شوند. (مربوط به پس از ماجرای نوز بلژیکی و قبل از ماجرای مقابله با فرقه شیخیه است).
 (ج) محمدعلی شاه در ۲۸ دی ۱۲۸۵ جشن تاج‌گذاری برپا کرد و از اشراف و نمایندگان دولت‌های خارجی برای شرکت در این مراسم دعوت به عمل آورد، اما نمایندگان مجلس شورای ملی را دعوت نکرد.
 (د) با وجود مخالفت عمومی، روس‌ها در محل قبرستان متروک، ساختمان بانک استقراضی روس را بنا نهادند. آیت‌الله سید محمد طباطبایی به شدت با این کار مخالفت کرد. مردم نیز از این اقدام روس‌ها، ناخشنود بودند. بنابراین، یک اعتراض عمومی شکل گرفت، اما روس‌ها، با بی‌اعتنایی، به کار خود ادامه دادند، تا اینکه موضوع به اطلاع مراجع تقلید نجف رسید. مردم تهران با هدایت روحانیون مبارز در یک شورش عمومی، ساختمان مذکور را با خاک یکسان کردند.
 (تاریخ (۳)، نهضت مشروطه ایران، صفحه‌های ۶۱، ۶۲، ۶۵، ۶۶ و ۶۹)

۱۱۲- گزینه «۴»

تشریح عبارتهای نادرست:

(علیرضا آزاری زاده)

(ب) پیشنهاد بسیاری از صاحب‌نظران و نمایندگان، این بود که خط راه‌آهن از شرق به غرب ساخته شود تا به این وسیله، ایران به خط اصلی تجارت بین آسیا و اروپا متصل شود. ولی در نهایت رضاشاه تصمیم گرفت ریل‌های راه‌آهن از شمال به جنوب کشیده شود و بندر ترکمن را به بندر شاهپور متصل نماید.
 (تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۱۱۳- گزینه «۲»

تشریح عبارتهای نادرست:

(یاسین ساعری)

(الف) انتخابات ریاست‌جمهوری در بهمن ۱۳۵۸ برگزار شد و ابوالحسن بنی‌صدر، به‌عنوان نخستین رئیس‌جمهوری اسلامی ایران انتخاب گردید.
 (ج) مهندس بازرگان و اعضای کابینه او، با اقدام تسخیر سفارت آمریکا در تهران توسط دانشجویان پیرو خط امام، موافق نبودند و استعفا کردند.
 (د) پس از پیروزی انقلاب اسلامی، کمیته انقلاب اسلامی وظیفه حفظ نظم و امنیت و دستگیری سران جنایتکار رژیم پهلوی را بر عهده داشت.
 (تاریخ (۳)، استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی، صفحه‌های ۱۴۲ تا ۱۴۴)

جغرافیا

۱۱۴- گزینه «۲»

تشریح عبارتهای نادرست:

(معمری یعقوبی)

(الف) درباره جغرافیای آب‌ها صادق است که مربوط به جغرافیای طبیعی (۲) می‌شود.
 (ب) درباره جغرافیای جمعیت صادق است که مربوط به جغرافیای انسانی (۱) می‌شود.
 (ج) درباره آب و هواشناسی صادق است که مربوط به جغرافیای طبیعی (۲) می‌شود.
 (د) درباره جغرافیای اقتصادی صادق است که مربوط به جغرافیای انسانی (۱) می‌شود.
 (ه) درباره نقشه‌خوانی صادق است که مربوط به فنون جغرافیایی (۳) می‌شود.
 (جغرافیای ایران، جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه‌های ۳ و ۷)

۱۱۵- گزینه «۲»

تشریح گزینه‌های دیگر:

(فاطمه عزیزی)

گزینه «۱»: تمام ویژگی‌ها مربوط به دریای عمان است.
 گزینه «۳»: گردشگری مربوط به دریای خزر است.
 گزینه «۴»: وجود ماهیان خاویار مربوط به دریای خزر و حمل و نقل کالا و مسافر مربوط به دریای عمان است.
 (جغرافیای ایران، منابع آب ایران، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۶)

۱۱۶- گزینه «۴»

تشریح عبارتهای نادرست:

(راضیه ابراهیمی نژاد)

(الف) تقسیمات کشوری از ۱۳۱۶ به بعد
 (ب) تقسیمات کشوری دوره عباسیان
 (ج) تقسیمات کشوری دوره ساسانیان
 (د) تقسیمات کشوری دوره قاجاریه
 (جغرافیای ایران، تقسیمات کشوری ایران، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۱۱۷- گزینه «۲»

(فاطمه عزیزی)

هر ناحیه جغرافیایی به درجه‌ای از همگونی رسیده است که از سایر بخش‌های پیرامون خود متمایز می‌شود و با آن‌ها تفاوت دارد؛ لذا ناحیه «۳» از نواحی «۱» و «۴» متمایز می‌شود.

(جغرافیا (۲)، نامه پیست؛، صفحه‌های ۴، ۱۲ و ۱۵)

۱۱۸- گزینه «۲»

(علیرضا پدرا)

بیابان لوت در جنوب شرق ایران قرار دارد و بخش زیادی از آن، به دلیل قرارگیری در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای، سالانه کمتر از ۳۰ میلی‌متر باران دارد. همچنین علت اصلی ایجاد بیابان نامیب در آفریقا و بیابان آتاکاما در آمریکای جنوبی، استقرار مرکز پرفشار است.

(جغرافیای ایران، آب و هوای ایران، صفحه ۴۴)

(جغرافیا (۲)، نوای آب و هوایی، صفحه ۳۴)

۱۱۹- گزینه «۲»

(علیرضا پدرا)

کشورهای پیرامون، نیروهای با استعداد و مغزهای متفکر و مواد خام ارزان قیمت را به کشورهای مرکز می‌فرستند. از سوی دیگر، کشورهای مرکز کالاهای ساخته‌شده صنعتی را با سود بیشتر به کشورهای پیرامون می‌فروشند. همچنین درگذر زمان، جایگاه کشورهای مرکز و پیرامون تغییر می‌کند؛ زیرا این جایگاه‌ها به‌طور عمده، وابسته به پیشرفت فناوری و اقتصاد است.

(جغرافیا (۲)، نوای اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)

۱۲۰- گزینه «۴»

(مهمربهری یعقوبی)

رشته کوه پیرنه، مرز بین دو کشور اسپانیا و فرانسه است و برای تعیین خط مرزی در امتداد رشته‌کوه‌ها، خط‌الرأس کوه‌ها در نظر گرفته می‌شود. مرز بین کانادا و آلاسکا نیز از نوع مرزهای پیش‌تاز (قبل از سکونت) است که این نوع مرزها مشکلی ایجاد نمی‌کنند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در بخش‌هایی از زمین که امکان استفاده از پدیده‌های طبیعی برای تعیین خطوط مرزی وجود نداشته باشد، با استفاده از مختصات جغرافیایی (مدارها و نصف‌النهارها)، خط مرزی تعیین می‌شود.

گزینه «۲»: در زمان تقسیم کره به دو کشور، آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی سابق توافق کردند مرز دو کشور روی مدار ۳۸ درجه تعیین شود.

گزینه «۳»: مرز بین پاراگوئه و آرژانتین از نوع مرزهای طبیعی (رودها) می‌باشد؛ اما تعیین خط مبنای برای مرزهای دریایی است.

(جغرافیا (۲)، کشور، یک نامه سیاسی، صفحه‌های ۱۳۰، ۱۳۲ تا ۱۳۴)

۱۲۱- گزینه «۳»

(زهرا دامیار)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: انتقال کامل مشاغل صنعتی و خدماتی شهری به روستا، بدون توجه به ماهیت روستایی (وابستگی به زمین، طبیعت و...)، ممکن است منجر به از بین رفتن هویت روستایی و ایجاد مشکلات جدید شود.

گزینه «۲»: ایجاد یک شهرک صنعتی، رویکردی شهر محور است و لزوماً با حفظ هویت روستایی آن هم‌خوانی ندارد. این کار ممکن است باعث جذب جمعیت شهری به روستا و تغییر ماهیت آن شود.

گزینه «۳»: این رویکرد به طور مستقیم به نقاط قوت و ویژگی‌های اصلی روستاها (کشاورزی، طبیعت) تکیه می‌کند و سعی در تقویت آن‌ها دارد.

همچنین، با بهبود خدمات اساسی و تشویق به گردشگری روستایی، به توسعه اقتصادی و اجتماعی منطقه کمک کرده و در عین حال، هویت و ماهیت روستایی را حفظ می‌کند. این دقیقاً همان رویکرد توسعه پایدار است که با ویژگی‌های روستایی هم‌خوانی دارد.

گزینه «۴»: تعریف «شهر» براساس معیارهای مشخصی مانند تراکم جمعیت، فعالیت اقتصادی و... است. صرفاً تغییر عنوان یک سکونتگاه به «شهر» بدون برآورده کردن این معیارها، مشکلات ساختاری را حل نمی‌کند و به توسعه واقعی منجر نمی‌شود، بلکه ممکن است باعث ایجاد انتظارات بیهوده شود.

(جغرافیای ایران، سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۸۶)

(جغرافیا (۳)، شهرها و روستاها، صفحه ۶)

۱۲۲- گزینه «۱»

(یاسین ساعدی)

در این ماتریس، هرچه تعداد نقاطی که بر سر راه قرار می‌گیرند کمتر باشد، قابلیت دسترسی به آن مکان مطلوب‌تر است؛ زیرا تعداد نقاط بیشتر به معنای تراکم رفت و آمد و تأخیر زمانی بیشتر است. بنابراین در «قلعه نو» که دارای کمترین مجموع نقاط است، تراکم رفت و آمد کمتر و در «فرهنگ» که دارای بیشترین مجموع نقاط است، تأخیر زمانی بیشتر است.

(جغرافیا (۳)، مدیریت حمل و نقل، صفحه ۶۱)

۱۲۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

باتوجه به گزینه‌ها، می‌توانیم با محاسبه حدودی به جواب برسیم. فرد در ساعت ۱۰:۱۵ صبح، تهران را ترک کرده و بعد از تقریباً ۷ ساعت به مقصد رسیده است، بنابراین در هنگام ورود به مقصد، ساعت محلی تهران ۱۷:۱۵ و ساعت محلی مقصد (مطابق صورت سؤال) ۲۰:۲۵ است، بنابراین ساعت مقصد موردنظر، ۳ ساعت و ۱۰ دقیقه از تهران جلوتر است، می‌دانیم هر یک ساعت اختلاف زمان، معادل با ۱۵ درجه اختلاف طول جغرافیایی است، بنابراین طول جغرافیایی شهر مقصد، باید تقریباً ۴۵ درجه از تهران بیشتر باشد، پس حدوداً می‌توان گفت:

$$۵۱ + ۴۵ = ۹۶$$

از بین گزینه‌های داده شده، نزدیک‌ترین گزینه، بانکوک است.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی ۲، صفحه‌های ۷۳ و ۷۶)

۱۲۴- گزینه «۴»

(علیرضا پدرا)

متن صورت سؤال، درباره کاربرد سنجش از دور در مدیریت سیل است. این روش‌ها، به‌عنوان روش‌های غیرسازهای در مدیریت سیل مؤثر هستند که نسبت به روش‌های سازهای، تأثیرات نامطلوب کمتری را به محیط زیست وارد می‌کنند و هزینه کمتری نیز دارند.

(جغرافیا (۳)، مقادرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۱۳)

۱۲۵- گزینه «۲»

(فاطمه امیری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مرمت فوری راه‌های ارتباطی برای دریافت خدمات و تجهیزات از اقدامات بعد از وقوع سیل است.

گزینه «۳»: روش غیرسازهای از اقدامات مدیریت پیش از وقوع سیل است. گزینه «۴»: تعمیر و بازسازی منطقه به ویژه در صورت تخریب تأسیسات زیربنایی، مثل خطوط آب، برق و گاز، از اقدامات بعد از وقوع زمین لغزش است.

(جغرافیا (۳)، مدیریت مقادرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۵، ۱۰۶ و ۱۰۸)

فلسفه و منطق

۱۲۶- گزینه ۱»

(علی معزی)

اشتراک لفظ می تواند ناشی از اسم، فعل و یا حرف باشد. این گزینه شامل اشتراک لفظ در «فعل» است. «نمی توانی» به معنی «قادر نیستی» و «می توانم» به معنی «اجازه دارم» می باشد. اما در سایر گزینه ها اشتراک لفظ ناشی از «اسم» است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۲: «کلمه پزشکی» در ترکیب «خانم پزشکی» می تواند دو معنی داشته باشد؛ شغل پزشکی و فامیل پزشکی. هر چند این گزینه می تواند مغالطه نگارشی نیز باشد. خانم، پزشکی دیروز به عیادت بیماران آمد. / خانم پزشکی دیروز به عیادت بیماران آمد.

گزینه ۳: اسم «شیر» در مقدمه اول نوعی خوراکی است و در مقدمه دوم، منظور «شیر آب» است.

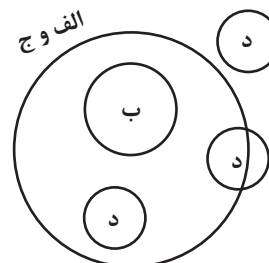
گزینه ۴: «اختلاف» یک نوع اسم است که دو معنی دارد: اختلاف سن - مشاجره و دعوا.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه های ۱۳ و ۱۴)

۱۲۷- گزینه ۴»

(فیروز نژادنهف - تبریز)

بر اساس نمودار زیر، با توجه به حالت های مختلف مفهوم «د» در نمودار، نسبت «ج» با «د» عموم و خصوص مطلق یا تباین یا عموم و خصوص من وجه است.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه های ۲۲ و ۲۳)

۱۲۸- گزینه ۲»

بررسی گزینه ها:

گزینه ۱: اگر از قضیه سالبه کلی که صادق است نتیجه سالبه جزئی (با عوض شدن موضوع و محمول) به دست آوریم مغالطه ایجاد نمی شود، چون اگر قضیه سالبه کلی صادق باشد، سالبه جزئی هم صادق خواهد بود. در واقع در اینجا ابتدا قضیه اول به سالبه کلی عکس شده است و سپس از عکس آن تداخل گرفته شده است. در قسمت دوم این گزینه هم مغالطه استثنای قابل چشم پوشی رخ نداده است. اولاً قانون ممنوعیت سرعت بالا از طرف فرد «الف» به طور کامل بیان نشده است، این قانون برای مواقع ضروری مثل فوریت های پزشکی صادق نیست. در ثانی فرد «ب» هم اتفاقاً با همان استثنا (آمبولانس) حکم کلی را زیر سؤال می برد، یعنی نتیجه گیری اش بر اساس آنچه فرد «الف» بیان کرده صحیح است و با یک استثنا حکم کلی را رد می کند، نه اینکه از آن استثنا چشم پوشی کند و بر حکم کلی اصرار کند.

گزینه ۲: در قسمت اول مغالطه ایهام انعکاس ایجاد شده، زیرا از موجه کلی نتیجه موجه کلی گرفته شده است و در قسمت دوم مغالطه استثنای قابل چشم پوشی ایجاد شده است، چون مثال نقض را تنها یک استثنا می داند و همچنان بر حکم کلی خود اصرار دارد.

گزینه ۳: در قسمت اول مغالطه ایهام انعکاس رخ داده است، زیرا موضوع و محمول به طور کامل و دقیق جابه جا نشده اند. در قسمت دوم مغالطه استثنای قابل چشم پوشی وجود ندارد و نتیجه گیری صحیح است.

گزینه ۴: در هر دو قسمت مغالطه ای وجود ندارد. دقت کنید که گزاره ابتدایی در بخش دوم گزاره ای انشایی است و نمی توان با قوانین منطقی درباره آن قضاوت کرد.

(منطق، امکان قضایا، صفحه های ۶۵ تا ۶۹)

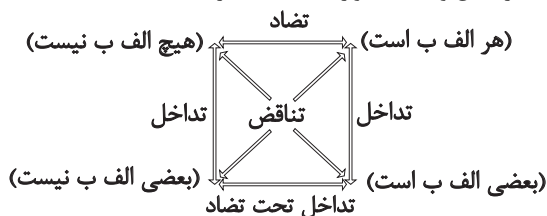
۱۲۹- گزینه ۳»

(حمید سوریان)

نکته:

۱- دو قضیه «بعضی الف ب است» و «بعضی ب الف است» در صدق و کذب همواره مشابه یکدیگر هستند؛ زیرا اگر یکی از آن ها صادق باشد، دیگری عکس مستوی آن است و صادق خواهد بود. همچنین اگر یکی از آن ها کاذب باشد، آن قضیه کاذب خودش عکس مستوی قضیه دیگر است و نمی تواند با وجود صدق آن قضیه دیگر، کاذب باشد؛ بنابراین هر دو کاذب خواهند بود.

۲- دو قضیه «هیچ الف ب نیست» و «هیچ ب الف نیست» هم به دلیل مشابه، در صدق و کذب همواره مشابه یکدیگر هستند.

الف) طبق نکته بیان شده، کذب عکس مستوی A به معنای کذب خود A است و چون در تداخل، از کذب قضیه کلیه نمی توان کذب قضیه جزئی را نتیجه گرفت، پس هم زمان صدق D نیز امکان پذیر است.

ب) طبق نکته بیان شده، تشخیص صدق یا کذب عکس مستوی B (بعضی ب الف است) معادل تشخیص صدق و کذب C (بعضی الف ب است) خواهد بود و بنابراین در صورت کذب C، عکس مستوی B نیز کاذب است.

پ) طبق نکته بیان شده، کذب عکس مستوی C معادل کذب خود C است و طبق احکام تداخل منجر به کذب B می شود و آن هم طبق احکام تناقض منجر به صدق D خواهد شد. بنابراین در فرض کذب عکس مستوی C، غیرممکن است که D نیز کاذب باشد.

(منطق، امکان قضایا، صفحه های ۶۲ تا ۶۸)

۱۳۰- گزینه ۴»

(پوار پاکرل - فاروج)

اگر نتیجه قیاس اقترانی معتبری «موجه جزئی» باشد، قطعاً نمی تواند شکل دوم باشد؛ نتیجه در شکل دوم همیشه سالبه است، زیرا طبق شرط دوم حد وسط در دو مقدمه نباید منفی باشد و چون در شکل دوم حد وسط در هر دو مقدمه در جایگاه محمول است، بنابراین هر دو مقدمه نمی تواند موجه باشد.

گزینه «۳»: ربطی به فلسفه و شاخه‌های آن ندارد و یک بحث سیاسی است که در قالب دیدگاه‌های سوسیالیسم یا لیبرالیسم پاسخ‌های متفاوتی می‌گیرد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاقه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

۱۳۴- گزینه «۱»

(غیرروژ نژادنیف - تبریز)

سقراط می‌گوید: «ای مردم! کسی که راه درست را یافت و آن را در پیش گرفت هرگز نباید از خطر هراسی به دل راه دهد. اکنون که خداوند مرا مأمور کرده در جست‌وجوی دانش باشم و آن را به دیگران بیاموزم، آیا پسندیده است که از ترس مرگ یا هر خطر دیگری از فرمان الهی سربتایم؟ بلی! اگر چنین گناهی از من سرزند، سزاوار است دادگاهی تشکیل دهند و بگویند سقراط به خدا اعتقاد ندارد. ارتکاب آن گناه دلیل بر سرپیچی از امر خداست؛ در آن صورت مدعی داشتن دانشی شده‌ام که در حقیقت فاقد آن هستم.»

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه ۴۱)

۱۳۵- گزینه «۲»

(علی معزی)

گاهی دربارهٔ اموری برتر از حواسمان هم فکر می‌کنیم، مثلاً دربارهٔ گذشته و آینده یا دربارهٔ موجودات نامحسوس و جهانی غیر از جهان مادی می‌اندیشیم و در این زمینه‌ها نظر و باوری هم داریم. بنابراین شکی نیست که موجودی هستیم که از خود و جهان پیرامون خود شناختی داریم. حال این شناخت می‌تواند درست یا غلط باشد.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

۱۳۶- گزینه «۲»

(موسی سپاهی - سروان)

پراگماتیست‌ها معتقدند حس و تجربه تنها ابزار شناخت است و حقیقت اشیا را نمی‌توان از طریق تجربه دریافت، بنابراین ملاک درستی یک باور سودمندی عملی و کارایی آن باور در تحقق اهداف و اجتناب از ضرر است. این دیدگاه، تجربه را ابزاری برای سنجش سودمندی باورها می‌داند، نه راهی برای رسیدن به یک واقعیت عینی و مطلق. بنابراین، باورها تنها زمانی درست تلقی می‌شوند که در عمل به ما کمک کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این گزینه پراگماتیسم را با تجربه‌گرایی محض اشتباه می‌گیرد. متن درس بیان می‌کند که بر اساس پراگماتیسم تجربه «تنها ابزار شناخت» است، اما به‌تنهایی ما را به «واقعیت» نمی‌رساند و ملاک را «سودمندی» قرار می‌دهد، نه صرفاً «قابلیت تجربه». بنابراین، این گزینه دیدگاه پراگماتیست‌ها را به‌طور کامل منعکس نمی‌کند.

گزینه «۳»: این گزینه اگرچه به نوعی به «سودمندی» اشاره دارد (تجربیات خوشایند/ ناخوشایند)، اما بسیار کلی‌تر از آن چیزی است که متن درس بیان کرده است. متن بر «کاربرد عملی» و «سودمندی در عمل» تمرکز دارد که فراتر از صرفاً احساسات خوشایند یا ناخوشایند است. همچنین این گزینه ابزار شناخت را محدود به تجربه نمی‌کند که با پراگماتیسم در تضاد است.

گزینه «۴»: این گزینه دیدگاهی را مطرح می‌کند که ممکن است در برخی تفاسیر پراگماتیسم وجود داشته باشد، اما در متن درس به‌طور مشخص به «بقا و اهداف کلی نوع بشر» اشاره‌ای نشده است. متن بر سودمندی و کارایی عملی باورها تمرکز دارد که می‌تواند در سطح فردی نیز معنا پیدا کند. این گزینه اطلاعاتی را اضافه می‌کند که در متن اصلی وجود ندارد و آن را از پاسخ دقیق بر اساس متن دور می‌کند.

(فلسفه یازدهم، گاهی به تارنقیه معرفت، صفحه ۶۷)

در نتیجه یکی از مقدمات در شکل دوم موجب و یکی سالبه است که بنا بر قانون نتیجه قیاس نتیجه سالبه خواهد بود. (رد گزینه‌های ۱ و ۲) دو مقدمه سالبه در قیاس همیشه آن قیاس را نامعتبر خواهد کرد، زیرا شرط اول اعتبار قیاس نقض می‌شود. (رد گزینه ۳).

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۷)

۱۳۱- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی نژاد)

شکل استاندارد عبارت گزینه «۴»: «اگر کسی صبر نداشته باشد، حکمت ندارد.» این قضیه می‌تواند به‌عنوان مقدمه اول یک قیاس استثنایی اتصالی معتبر به کار رود.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: دو جزء این قضیه یعنی «جسم» و «دارای ابعاد» رابطه تساوی دارند، پس انفصال وجود ندارد. می‌دانیم باید بین دو جزء مورد نظر حتماً تباین برقرار باشد تا انفصال واقعی محقق شود.

گزینه «۲»: بین «مربع» و «مستطیل» رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار است، پس انفصال واقعی وجود ندارد.

گزینه «۳»: بخش دوم عبارت این گزینه جمله‌ای امری است (بستان بزن: بگیر و بزن)، بنابراین اساساً قضیه شرطی محسوب نمی‌شود.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۳)

۱۳۲- گزینه «۳»

(امیرمهر قلع‌کاهی)

مراحل تفکر فلسفی:

۱- روبه‌روشدن با مجهول‌ها و مسئله‌های فلسفی ۲- طرح پرسش‌های فلسفی ۳- رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها و انتخاب معلومات مناسب با سؤال ۴- رسیدن به دریافت فلسفی و تحقق شناخت و معرفت در گزینه «۳» مراحل فوق به‌درستی رعایت شده است و در انتها پاسخی متناسب با مسئله و پرسش فلسفی داده شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اولاً در مرحله‌های اول و سوم، پرسشی مطرح شده است. در صورتی که مرحله اول روبه‌روشدن با مجهول‌ها و مرحله سوم مربوط به رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها است؛ ثانیاً در مرحله دوم باید یک سؤال فلسفی طرح شود.

گزینه «۲»: معلومات مطرح‌شده در مرحله سوم ربطی به مرحله قبل از آن ندارد و پاسخ مطرح‌شده هم پاسخ مناسبی برای سؤال مرحله دوم نیست.

گزینه «۴»: مرحله سوم مربوط به رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها است، پس سؤال پرسیدن مربوط به مرحله سوم نیست بلکه مربوط به مرحله دوم است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۵)

۱۳۳- گزینه «۴»

(موسی اکبری)

انسان‌شناسی فلسفی از شاخه‌های فلسفه است که به سؤالاتی در مورد هویت انسان و تمایزهای بنیادی آن با سایر موجودات می‌پردازد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: معرفت هم نوعی وجود است، پس بحث رابطه بین معرفت‌شناسی و هستی‌شناسی خود یک بحث هستی‌شناسانه است.

گزینه «۲»: این یک سؤال مربوط به معرفت‌شناسی است.

۱۳۷- گزینه ۳»

(امیرمهر قلعه‌گاهی)

معتقدین به انسان تک‌ساحتی همچون فیلسوفان عقل‌گرا اخلاق را یک امر ضروری (و نه مقدس) و الزامی می‌دانند؛ این فیلسوفان همچنین ریشه ابداع اخلاق را زیست اجتماعی (و نه فردی) می‌دانند. (از نظر فیلسوفانی که انسان را تک‌ساحتی فرض می‌کنند، اخلاق نوعی قرارداد اجتماعی است که بین مردم اجتماع، برای رفع نیازهایشان، منعقد شده است.)

(فلسفه یازدهم، انسان، موبد اخلاق‌گرا، صفحه ۸۹)

۱۳۸- گزینه ۳»

(فره‌ار قاسمی‌نژاد)

ممکن‌الوجود ذاتی است که نه از وجود امتناع دارد نه از عدم، یعنی می‌تواند باشد (اگر علتش موجود باشد) و اگر علتش موجود نباشد، وجود پیدا نمی‌کند.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۱۳۹- گزینه ۲»

(یوار پاکدل - فاروج)

دیوید هیوم تنها راه شناخت واقعیات را حس و تجربه می‌داند. به اعتقاد او رابطه ضروری میان علت و معلول موضوعی حسی نیست و بر اساس تداعی ذهنی ناشی از تکرار توالی پدیده‌ها چنین می‌پنداریم که رابطه ضروری وجود دارد. بنابراین مبنای نظر هیوم، محدود کردن شناخت به مشاهدۀ حسی و تجربی است.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۴۰- گزینه ۴»

(هسین آفونری راهنمایی)

وجود معلول هم بر علت تأمه و هم بر علت ناقصه متوقف است، ولی این‌طور نیست که با وجود علت ناقصه معلول حتماً محقق شود.

(فلسفه دوازدهم، کلام، تصویر از جهان، صفحه‌های ۲۳ و ۲۵)

۱۴۱- گزینه ۴»

(همید سوریان)

برهان نظم افلاطون مبتنی بر امتناع تسلسل ناظم‌های نامتناهی نیست بلکه او نظم جهان را به‌عنوان یک کل در نظر می‌گیرد و این کل منظم را محتاج یک عقل و شعور ذاتی می‌داند. همچنین برهان ابن‌سینا هم مبتنی بر امتناع تسلسل علل نامتناهی نبود و حتی در فرض نامتناهی‌بودن ممکنات نیز می‌توانست وجود یک واجب‌الوجود بالذات را ثابت کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: دیدگاه افلاطون مشابه فارابی نیست؛ زیرا افلاطون از نیاز سلسله ناظم و منظم‌ها به عضو نخستین استفاده نکرد، ولی روش فارابی اثبات لزوم وجود علت نخستین در سلسله علت و معلول‌ها و لزوم متناهی بودن این سلسله بود.

گزینه ۲: ارسطو از امتناع تسلسل محرک‌های نامتناهی بهره برد، ولی ابن‌سینا از این قاعده در مورد عوامل وجوب‌بخش به ممکنات استفاده نکرد.

گزینه ۳: برهان درجات کمال ارسطو مبتنی بر امتناع تسلسل نبود؛ برهان حرکت از این قاعده استفاده می‌کرد که نتیجه آن اثبات محرک اول می‌شد، نه خوب‌ترین و کامل‌ترین موجود.

(فلسفه دوازدهم، فدا در فلسفه - قسمت اول و دوم، ترکیبی)

۱۴۲- گزینه ۴»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

نظر فلاسفه مسلمان درباره عقل به‌عنوان موجود متعالی:
- مجرد از ماده‌اند و در افعال خود به ابزار مادی نیاز ندارند.

- اصلاً با حواس قابل درک نیستند. (رد گزینه ۲)

- علم این قبیل موجودات، از طریق استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم نیست بلکه این موجودات حقایق اشیا را «شهود» می‌کنند. (رد گزینه ۳)
به اعتقاد فلاسفه مسلمان روح هر انسانی نیز استعداد رسیدن به چنین مرتبه‌ای از وجود را دارد و روح او می‌تواند در مرتبه عالم عقل قرار بگیرد و حقایق را از طریق شهود به دست آورد. او می‌تواند با تهذیب نفس به مرتبه‌ای برسد که کاملاً از ماده و جسم مجرد شود و در عین استفاده از قوه عقل و استدلال، همچون فرشتگان، بسیاری از حقایق را شهود کند. (تأیید گزینه ۴)

ضمناً در کتاب درسی اعتقاد دکارت و اوگوست کنت به عقول به معنای موجودات متعالی رد شده است و درباره نظر کانت هم چیزی گفته نشده است. (رد گزینه ۱)

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول و دوم، ترکیبی)

۱۴۳- گزینه ۱»

(کتاب آبی پیمان‌های - کنکور سراسری ۱۳۹۲ نوبت دوم، تیرماه)

آیه‌ای در قرآن موجود است که مضمون آن: «اوست اول و اوست آخر و اوست ظاهر و اوست باطن و او بر همه چیز داناست.» می‌باشد. این آیه دربردارنده مضامینی فلسفی و الهیاتی در باب خداست که از ابتدای ظهور جامعه اسلامی مورد بحث بوده است. بنابراین این مطلب به «طرح مباحث عقلی و فلسفی» مربوط خواهد شد و بیشترین تناسب را با این عبارت دارد. این‌که پیامبر از میان عبادت‌پیشگان و آنانی که به بحث و گفت‌وگو در مورد مسائل علمی و عقلی می‌پرداختند، گروه دوم را برگزیدند، به «تکریم علم به عنوان ثمره خردورزی» و «تکریم و احترام پیوسته عالمان و دانشمندان» ارتباط دارد.

بنابراین گزینه ۱ «پاسخ صحیح تست خواهد بود.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در جهان اسلام، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۴۴- گزینه ۳»

(هسین آفونری راهنمایی)

از منظر ابن‌سینا طبیعت به‌عنوان کل و اجزایش طبع و ذاتی دارند که منشأ حرکات و تغییرات آن‌ها است. (نه برعکس)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: طبیعت رو به مقصدی خاص دارد و این مقصد جزء ذات طبیعت است و از آن جدایی‌ناپذیر است (لاینفک).

گزینه ۲: طبیعت دارای حرکت است (برخلاف سخن پارمنیدس).

گزینه ۴: چون عالم طبیعت با لطف و عنایت خدا ساخته شده است؛ پس احسن (بهترین) است؛ پس نمی‌توان بهتر از آن را تصور کرد.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۴۵- گزینه ۳»

(کتاب آبی پیمان‌های - کنکور خارج از کشور ۱۴۰۰)

اذهان عادی اصالت ماهیت را بهتر می‌پسندند، درحالی‌که ملاصدرا به اصالت وجود اعتقاد داشت.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه «۴»

(مهمربین متولی)

گام اول: ابتدا باید درصد مالکیت هریک از شرکا را با توجه به میزان سهم خریداری شده توسط آنها، مشخص کنیم:

$$\text{درصد } A = \frac{3}{5} \times 100 = 60 \text{ درصد مالکیت آقای } A$$

$$\text{درصد } B = \frac{1}{5} \times 100 = 20 \text{ درصد مالکیت آقای } B$$

$$\text{درصد } C = \frac{0}{5} \times 100 = 10 \text{ درصد مالکیت آقای } C$$

گام دوم: متناسب با درصد مالکیت هریک از شرکا، سود تعلق گرفته به-هریک از آنها را به دست می آوریم:

$$\text{میلیارد تومان } A = \frac{60}{100} \times 10 = 6 \text{ سود تعلق گرفته به آقای } A$$

$$\text{میلیارد تومان } B = \frac{20}{100} \times 10 = 2 \text{ سود تعلق گرفته به آقای } B$$

$$\text{میلیارد تومان } C = \frac{10}{100} \times 10 = 1 \text{ سود تعلق گرفته به آقای } C$$

(اقتصاد، انتقاپ نوع کسب و کار، صفحه ۱۶)

۱۴۷- گزینه «۲»

(مهری ضیائی)

بررسی موارد نادرست:

(ب) فهمیدن اینکه هزینه ها را چطور ارزیابی کنیم، تنها بخشی از گرفتن یک تصمیم خوب است.

(ج) هزینه های هدررفته اجتناب ناپذیرند و قابل برگشت نیستند.

(ه) کشاورزی که روی زمین کار می کنند، نیروی کار محسوب می شوند.

(اقتصاد، اصول انتقاپ درست، صفحه های ۲۴، ۲۶ و ۲۸)

۱۴۸- گزینه «۱»

(مهمربین متولی)

میلیون تومان $= 2,100 = (25 \times 7) \times 12 =$ حقوق سالیانه کارگرا

میلیون تومان $= 180 = 15 \times 12 =$ اجاره سالیانه شرکت تولیدی

مجموع هزینه های سالیانه شرکت تولیدی

میلیون تومان $= 2,360 = 2,100 + 80 + 180 =$

$=$ سود سالیانه شرکت تولیدی

هزینه های سالیانه شرکت تولیدی - درآمد سالیانه شرکت تولیدی

میلیون تومان $= 9,640 = 12,000 - 2,360 =$

میلیون تومان $= 964 = \frac{10}{100} \times 9,640 =$ مالیات سالیانه پرداختی شرکت تولیدی

$= 8,600 = 9,640 - 964 =$ مبلغ مشمول پرداخت خمس

میلیون تومان $= 1,720 = 8,600 \times \frac{1}{5} =$ میزان خمس پرداختی

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه های ۸، ۶۸ و ۱۳۸)

۱۴۹- گزینه «۲»

(آفرین ساپری)

(الف) تغییر مکان از نقطه «۱» به نقطه «۴» نشان دهنده جابه جایی روی نمودار است. با جابه جایی روی نمودار مقدار تولید یک کالا کاهش و تولید کالای دیگر افزایش می یابد. بنابراین با این جابه جایی، جامعه متحمل هزینه فرصت خواهد شد. هر دو نقطه «۱» و «۴» بر روی منحنی مرز امکانات تولید قرار دارند و هر دو نشان دهنده کارایی هستند. پس جابه جایی روی نمودار، کارایی و میزان منابع تولید را تغییر نخواهد داد، فقط منابع تولید از یک کالا به تولید کالای دیگر منتقل می شوند.

(ب) تغییر مکان از نقطه «۴» به نقطه «۳»، نشان دهنده از دست دادن کارایی و انتقال به زیر منحنی مرز امکانات تولید است. در حالت ناکارایی تعدادی از منابع تولید بدون استفاده می ماند و از همه منابع استفاده نمی شود، وجود شرایط رکودی در جامعه می تواند منجر به این تغییر شود.

(ج) تغییر مکان از نقطه «۳» به نقطه «۲»، نشان دهنده دستیابی به کارایی است. وقتی نقطه ای زیر منحنی مرز امکانات تولید قرار دارد هیچ احتیاجی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگر نیست.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه های ۳۸ تا ۴۰، ۸۴ و ۸۵)

۱۵۰- گزینه «۳»

(آفرین ساپری)

سهم هر دهک نشان دهنده درصد سهم مجموع افراد آن دهک از درآمد ملی است.

میلیون تومان $= 36/4 = 0.07 \times 520 =$ سهم مجموع افراد دهک دوم از درآمد ملی برای به دست آوردن سهم هریک از افراد دهک دوم از درآمد ملی، ابتدا باید جمعیت هر دهک را محاسبه کنیم، در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{میلیون نفر } 2 = \frac{20}{100} = \frac{\text{جمعیت کل کشور}}{100} = \text{جمعیت هر دهک}$$

$$\text{تومان } 18/2 = \frac{36/4}{2} = \text{سهم هریک از افراد دهک دوم از درآمد ملی} \Rightarrow$$

شاخص توزیع درآمد در کشور الف برابر است با: $\frac{30}{5} = 6$

هر چه شاخص توزیع درآمد بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب تر است. بنابراین وضعیت توزیع درآمد کشور «ب» از کشور «الف» نامناسب تر است.

بررسی قسمت سوم در گزینه ها:

گزینه «۱»: بزرگ تر شدن سهم دهک دهم موجب ناعادلانه تر شدن وضعیت توزیع درآمد خواهد شد.

گزینه «۲»: سهم هر دهک می تواند بزرگتر و یا مساوی سهم دهک قبلی خود باشد. بنابراین امکان ندارد که سهم دهک دهم از دهک پنجم کوچک تر باشد.

گزینه «۳»: هر چه سهم دهک اول بزرگتر و سهم دهک دهم کوچک تر شود، وضعیت توزیع درآمد عادلانه تر خواهد شد.

$$5 + 1 = 6 = \text{سهم دهک اول}$$

$$30 - 1 = 29 = \text{سهم دهک دهم}$$

$$\frac{29}{6} = 4/83 = \text{شاخص توزیع درآمد}$$

گزینه «۴»: در جدول دهک ها ممکن نیست که سهم یک دهک بزرگتر از سهم دهک بعدی خود باشد.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۵۱- گزینه «۱»

(آفرین ساجدی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح است؛ در قیمت ۳۰۰ ریال تولیدکنندگان ۷۰۰ کیلو از کالا را تولید می‌کنند اما آن‌ها حداکثر می‌توانند ۳۰۰ کیلو از آن را بفروشند. بنابراین حداکثر دریافتی تولیدکنندگان در قیمت ۳۰۰ ریال برابر است با:

در قیمت ۲۵۰ ریال، میزان عرضه و تقاضا با هم برابر است و تولیدکنندگان در این سطح از قیمت، ۵۰۰ کیلوگرم از کالا را تولید می‌کنند و می‌توانند به فروش برسانند، در نتیجه حداکثر دریافتی تولیدکنندگان در قیمت ۲۵۰ ریال برابر است با:

نتیجه: تولیدکننده در قیمت تعادلی معمولاً حداکثر دریافتی را دارد. بنابراین بدون محاسبه هم متوجه می‌شویم که عبارت گزینه «۱» صحیح است.

گزینه «۲»: نادرست است؛ میزان تقاضا در قیمت ۳۵۰ ریال برابر با ۱۰۰ کیلو و میزان عرضه ۹۰۰ کیلو است. بنابراین در قیمت ۳۵۰ ریال، ۸۰۰ کیلو مازاد عرضه (یا کمبود تقاضا) داریم.

گزینه «۳»: نادرست است؛ قیمت ۲۵۰ ریال، قیمت تعادلی است. بنابراین در این قیمت میزان عرضه و تقاضا با هم برابر است.

گزینه «۴»: نادرست است؛ نمودار عرضه به محور عمودی محور مختصات چسبیده و نشان‌دهنده آن است که در قیمت ۱۰۰ ریال، تولیدکننده هیچ مقداری از کالا را تولید نخواهد کرد.

(اقتصاد، بازار پیست و چگونه عمل می‌کنند، صفحه ۵۱)

۱۵۲- گزینه «۲»

(امسان عالی‌نژاد)

مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله اول

$$\text{ریال } ۴۵۵ = ۶,۵۰۰ \times \frac{۷}{۱۰۰}$$

مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر

$$\text{ریال } ۴۹۰ = (۱۶,۰۰۰ - ۹,۰۰۰) \times \frac{۷}{۱۰۰}$$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست؟، صفحه ۶۳)

۱۵۳- گزینه «۱»

(مهری کاردران)

- وابستگی در تأمین کالاهای راهبردی و ضروری مثل دارو، غذا و محصولات کشاورزی، حوزه انرژی (مثل نفت و انرژی هسته‌ای و انرژی‌های نو) و صنایع نظامی و دفاعی می‌تواند موجب بهانه‌جویی و سلطه رقیب یا دشمن و نهایتاً ضعف و وابستگی کشور شود.

- جنگ‌ها و تحریم‌های اقتصادی قرن‌های اخیر و رفتار خودخواهانه برخی کشورها موجب شده است تا اقتصاددانان به اهمیت استقلال اقتصادی و عدم وابستگی به خارج در تولید و تأمین نیازهای اساسی خود تأکید کنند.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۶)

۱۵۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

$۱۰۰ \times \frac{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال} - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال}}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}} = \text{تورم}$

$$\text{درصد } ۲۰ = \frac{۶۲,۴۰۰,۰۰۰ - ۵۲,۰۰۰,۰۰۰}{۵۲,۰۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = \text{تورم کشور B}$$

$$\text{درصد } ۴۰ = ۲۰ \times ۲ = \text{تورم کشور A}$$

$$\frac{۲۸,۵۰۰,۰۰۰ - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال}}{۲۸,۵۰۰,۰۰۰} = \frac{۴۰}{۱۰۰} = \text{تورم کشور A}$$

$$۰ = \frac{۲۸,۵۰۰,۰۰۰}{۴۰ \times ۲۸,۵۰۰,۰۰۰} \times \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال}$$

$$۱۱,۴۰۰,۰۰۰ + ۲۸,۵۰۰,۰۰۰ = \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال}$$

$$۳۹,۹۰۰,۰۰۰ = \text{واحد پولی}$$

راه حل ساده‌تر:

قیمت سال قبل را داریم و باید قیمت سال جدید را به دست بیاوریم. در این حالت باید قیمت سال قبل را در عدد به دست آمده: (نرخ تورم به صورت اعشاری + ۱) که در اینجا برابر با ۱/۴ است، ضرب کنیم:

$$\text{واحد پولی } ۳۹,۹۰۰,۰۰۰ = \frac{۱}{۴} \times ۲۸,۵۰۰,۰۰۰$$

$$\text{درصد } ۳۰ = \frac{۳}{۴} \times ۴۰ = \text{تورم کشور A} = \frac{۳}{۴} \times \text{تورم کشور C}$$

$$\frac{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال} - ۱۰۴,۰۰۰,۰۰۰}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}} = \frac{۳۰}{۱۰۰} = \text{کشور C}$$

$$\Rightarrow ۰ = \frac{۳۰}{۱۰۰} \times \text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}$$

$$۱۰۴,۰۰۰,۰۰۰ - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال} = ۰$$

$$۱۰۴,۰۰۰,۰۰۰ = \text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}$$

$$\Rightarrow \frac{۱۰۴,۰۰۰,۰۰۰}{۱/۳۰} = \text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}$$

$$۸۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{واحد پولی}$$

راه حل ساده‌تر:

قیمت سال جدید را داریم و باید قیمت سال قبل را به دست بیاوریم. در این حالت باید قیمت سال جدید را بر عدد به دست آمده: (نرخ تورم به صورت اعشاری + ۱) که در اینجا برابر با ۱/۳ است، تقسیم کنیم:

$$\frac{۱۰۴,۰۰۰,۰۰۰}{۱/۳۰} = ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{واحد پولی}$$

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۱۰۱)

۱۵۵- گزینه «۴»

(معمرسین متولی)

$$۱۰۰ \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

$$\text{درصد } ۴ = \frac{۲,۵۲۰,۰۰۰}{۶۳,۰۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰$$

$$\text{جمعیت بیکار} - \text{جمعیت فعال} = \text{جمعیت شاغل}$$

$$۶۳,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۵۲۰,۰۰۰ = ۶۰,۴۸۰,۰۰۰ \text{ نفر}$$

همچنین با توجه به این که دلیل بیکاری، رکود بوده است پس نوع بیکاری نیز از نوع بیکاری دوره‌ای می‌باشد.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

۱۵۶- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

$$(30 \times 150) + (70 \times 200) = \text{تولید کل واقعی در سال اول}$$

$$= 4500 + 14000 = 18500 \text{ واحد پولی}$$

تولید کل واقعی در سال اول - تولید کل واقعی در سال دوم = نرخ رشد تولید واقعی سال دوم
تولید کل واقعی در سال اول

$$\Rightarrow \frac{20}{100} = \frac{x - 18500}{18500} \Rightarrow 0.2 = \frac{x - 18500}{18500}$$

$$\Rightarrow 0.2 \times 18500 = x - 18500 \Rightarrow 3700 = x - 18500$$

$$\Rightarrow x = 3700 + 18500 = 22200 \text{ واحد پولی}$$

$$22200 = (y \times 150) + (81 \times 200) = \text{تولید کل واقعی در سال دوم}$$

$$\Rightarrow (y \times 150) + 16200 = 22200 \Rightarrow y \times 150 = 22200 - 16200$$

$$\Rightarrow y \times 150 = 6000 \Rightarrow y = \frac{6000}{150} = 40 \text{ کیلو}$$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۵۷- گزینه «۱»

(مهمربین متولی)

الف) در دوران «حکومت قاجار»، ایران فرصت طلایی خود را برای جبران کاستی‌ها، از دست داد.

ب) در «دوره نیمه اول حکومت صفویه»، در ایران علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلی نیز شکل گرفت.

ج) از نکات مثبت در دوره قاجار، تأسیس جاده‌ها، «بهبود خدمات پستی» و خدمات انتقال وجوه بین شهرهای مختلف است.

(اقتصاد، مقاومت‌سازی اقتصادی، صفحه ۱۰۸)

۱۵۸- گزینه «۴»

(مهری فنیانی)

مواردی که در تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شوند:

اول: کار بدون دستمزد؛ مانند کارهایی که در خانه انجام می‌گیرد یا خدماتی که در خیریه‌ها به صورت داوطلبانه ارائه می‌شود و پولی برای آن‌ها ردوبدل نمی‌گردد، اگرچه دارای ارزش بالایی هستند، اما در محاسبات تولید ناخالص داخلی غایب‌اند!

دوم: ارزش حاصل از خرید و فروش کالاهای دست دوم از جمله خودرو، مبلمان یا خانه در محاسبات لحاظ نمی‌شوند. این قبیل کالاهای زمانی که برای اولین بار تولید و فروخته شده‌اند، به حساب آمده‌اند. (مورد ب)

سوم: تولیدات اقتصاد زیرزمینی، غیرقانونی و قاچاق که اطلاعات دقیقی از آنها در دست نیست و عملاً محاسبه آن‌ها مشروعیت بخشی به این‌گونه فعالیت‌ها تلقی می‌شود.

چهارم: محصولات واسطه‌ای؛ چرا که کالاهای واسطه‌ای همگی در تولیدات نهایی محاسبه شده‌اند و اگر آنها را هم جداگانه محاسبه کنیم، دچار خطای محاسبه مجدد می‌شویم. (مورد د)

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۱)

۱۵۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

گزینه اول (گوشی A)	گزینه دوم (گوشی B)	
۱۲۸ G	۱۲۸ G	معیار اول (حافظه داخلی)
۶ اینچ	۶/۳ اینچ	معیار دوم (اندازه صفحه نمایش)
۴۰۰۰ میلی‌آمپر	۵۰۰۰ میلی‌آمپر	معیار سوم (باتری)
۶۴ مگابایت	۴۴ مگابایت	معیار چهارم (دوربین)

معیار اول (حافظه داخلی) برای هر دو گوشی یکسان است؛ از لحاظ معیارهای دوم و سوم (اندازه صفحه نمایش و باتری) گوشی B شرایط بهتری دارد (اما تفاوت آیت‌ها خیلی زیاد نیست). از لحاظ معیار چهارم (دوربین) گوشی A قوی‌تر است. حال اگر برای فرد باتری مهم باشد، گوشی B را باید انتخاب کند.

اما اگر دوربین مهم باشد، باید گوشی A را انتخاب کند.

(اقتصاد، تصمیم‌گیری در مقارن، صفحه‌های ۱۴۴ و ۱۴۵)

۱۶۰- گزینه «۳»

(امسان عالی‌نژاد)

الف) خرید طلا: شرایط تورمی

ب) خرید سهام: فعالیت پرسودی که سود آن قطعی نیست، به همین دلیل در صورت سؤال بیان شده که سرمایه‌گذاری با ریسک بالا انجام گیرد.

ج) سرمایه‌گذاری بلندمدت در بانک یا خرید اوراق مشارکت (کلیدواژه: سود معمولی، سال‌های طولانی، فعالیت سودآور بدون ریسک)

د) سپرده‌گذاری در بانک قرض‌الحسنه: به جای دریافت سود، اخذ وام (کلیدواژه: اخذ وام)

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۳ تا ۱۵۹)

دفترچه پاسخ فرهنگیان

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۲۹ خرداد ماه ۱۴۰۵

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف امام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۵۱- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

در قرآن کریم، برای توصیف انبیاء (ع) عبارات متعددی به کار رفته است؛ ولی آنچه بیش از همه استفاده شده، تعبیر «یَعْلَمُهُمُ الْكِتَابُ وَالْحِكْمَةُ» است که نشان می‌دهد کار پیامبران (ع)، تعلیم کتاب و حکمت و تزکیه بوده است.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۲۵۲- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

امام سجاد (ع) در دعای مکارم الاخلاق از خدا می‌خواهد: «الهی انطقنی بالهدی و الهمنی التقوی: خدایا زبانم را به هدایت باز کن و تقوا را به من الهام کن» انسانی که به این مقام برسد، خدایی می‌شود و همین که خدایی شد، می‌تواند همه امکانات و ابزارها را در مسیر رضای خدا به کار گیرد و انسان‌های خدایی تربیت کند و این موضوع، بیانگر این امتیاز معلمی است که تربیت کار خداست.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۲۵۳- گزینه «۱»

(مرتضی ممسنی کبیر)

از آیه دوازده سورة فاطر به دست می‌آید که بعضی دریاها شور و بعضی شیرین هستند؛ اما اگر انسان ماهیگیر باشد، می‌تواند از هر دو دریا صید کند؛ اگر ناخدا باشد، می‌تواند در هر دو دریا کشتی‌رانی کند و اگر غواص باشد، می‌تواند از هر دو دریا، لؤلؤ و مرجان به دست آورد. آری شرایط مختلف در افراد ماهر، جوهردار، مصمم و باعزم و اراده، خیلی تأثیر ندارد.

داشتن عزم در سه آیه از قرآن کریم، کلید موفقیت معرفی شده و در هر سه آیه، صبر، نشانه عزم دانسته شده است.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، صفات معلم، صفحه ۶۶)

۲۵۴- گزینه «۱»

(مرتضی ممسنی کبیر)

استادی موفق است که مخاطبین، او را عادل بدانند و ضوابط را فدای روابط و دوستی‌ها نکنند. مثلاً خدای تعالی به حضرت لوط (ع) فرمود: «أَلَا أَمْرًا تَهْ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ: ما همسر تو را از قهر خود نجات نمی‌دهیم» همچنین خدای تعالی در قرآن با تندترین کلمات از عموی پیامبر (ص) یاد کرده است: «تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَ تَبَّتْ: بریده باد دو دست ابولهب و نابود باد».

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، صفات معلم، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

۲۵۵- گزینه «۴»

(مرتضی ممسنی کبیر)

اگر انسان فقط به مشکلات خود توجه کند، ناراحت، گلایه‌مند و بی‌نشاط می‌شود، اما اگر نیم‌نگاهی به مشکلات دیگران داشته باشد، ظرفیت او بالا، روح او بزرگ و در برابر مشکلات مقاوم‌تر می‌شود. قرآن به پیامبرش (ص) می‌گوید: «مقاومت و صبر داشته باش». این که پیامبران اولوالعزم (ع) دیگر

صبر کردند: «فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ» لذا آشنایی با مقاومت و صبر دیگران، برای انسان مایه تسلی و دلداری است، به‌ویژه در حوزه تعلیم و تربیت، چرا که علما و دانشمندان، هم در تعلیم و تدریس و هم در پژوهش و تحقیق تلاش‌های کم‌تسکین کرده‌اند و در زندگینامه و خاطرات آنان، بخش‌هایی از آن تلاش‌ها و صبرها آمده است.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، وظایف معلم، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۵)

۲۵۶- گزینه «۱»

(مرتضی ممسنی کبیر)

خداوند در آیه ۷۲ سورة آل عمران می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَهِمْ وَمَا تُخْفِي صدورهم أكبر قَدْ نَبَّيْنَا لَكُمْ آيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ: ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از غیر خودتان هم راز نگیرید. آنان در تباهی شما کوتاهی نمی‌کنند، آن‌ها رنج‌بردن شما را دوست دارند. همانا کینه و دشمنی از [گفتار] دهانشان پیداست و آنچه دلشان در بر دارد، بزرگتر است. ما آیات [روشنگر و افشاگر توطئه‌های دشمن] را برای شما بیان کردیم، اگر تعقل کنید».

در این آیه بیان شده است که دشمنان خود را بشناسید و هشیار باشید، چرا که آنان ذره‌ای در توطئه و فتنه علیه شما کوتاهی نمی‌کنند؛ و با شگردهای گوناگون در صدد ضربه‌زدن به شما هستند؛ شگردهایی همچون: نفاق، «ما تخفی صدورهم اکبر»

ابراهیم (ع) فرمود: «و تالله لا یکدن اصنامکم: به خداوند سوگند که در غیاب شما، نقشه‌ای برای [نابودی] بت‌هایتان خواهیم کشید».

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، وظایف معلم، صفحه‌های ۱۰۸، ۱۰۹ و ۱۰۹)

۲۵۷- گزینه «۳»

(یاسین ساعری)

برای حرکت در مسیر هدف، وجود اسوه و الگوهایی که راه را با موفقیت طی کرده و به مقصد رسیده‌اند، بسیار ضروری است. زیرا وجود این الگوها اولاً به ما ثابت می‌کند که این راه موفقیت‌آمیز است؛ ثانیاً می‌توان از تجربه آنان استفاده نمود و مانند آنان عمل کرد و از همه مهم‌تر این‌که می‌توان از آنان کمک گرفت و با دنباله‌روی از آنان سریع‌تر به هدف رسید.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۱۰۳)

(رشته انسانی: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۱۰۴)

۲۵۸- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

برخی می‌گویند: اگر قلب انسان با خدا باشد کافی است و عمل به دستورات او ضرورتی ندارد، آن‌چه اهمیت دارد، درون و باطن انسان است نه ظاهر او، اما این توجیه با کلام خداوند سازگار نیست. خداوند عمل به دستوراتش را که توسط پیامبر (ص) ارسال شده است، شرطی اصلی دوستی با خود اعلام می‌کند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۳)

(رشته انسانی: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۱۹)

۲۵۹- گزینه ۳»

(یاسین ساعری)

امام خمینی (ره) بر اساس دو پایه استوار دینداری که تولی و تبری هستند، به مسلمانان جهان این گونه سفارشی می‌کنند: «باید مسلمانان، فضای سراسر عالم را از محبت و عشق نسبت به ذات حق و نفرت و بغضی عملی نسبت به دشمنان خدا لبریز کنند.»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه ۱۱۵)

(رشته انسانی: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه ۱۲۱)

۲۶۰- گزینه ۳»

(ممد رضا ییقا)

اگر فرد هر سال یک ماه، روزه را تکرار کند، سال به سال باتقواتر می‌شود. چنین فردی کم‌کم به جایی می‌رسد که احساس می‌کند که هرکاری را که خداوند دستور داده است، می‌تواند به آسانی انجام دهد و احساس سختی نمی‌کند و مفهوم روزه و ثمره آن، یعنی تقوا در آیه شریفه «یا ایها الذین آمنوا کتب علیکم الصیام کما کتب علی الذین من قبلکم لعلکم تتقون» اشاره شده است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۹)

(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۵)

۲۶۱- گزینه ۳»

(فرزین سماقی)

تکرار دائمی نماز در طول شبانه‌روز، آراستگی و پاکی را در طول روز حفظ می‌کند و زندگی را پاک و باصفا می‌سازد. نیاز به مقبولیت در دوره جوانی و نوجوانی نمود بیشتری دارد و سبب می‌شود که نوجوان و جوان بیشتر به خود بپردازد و توانایی‌ها و استعدادها را خود را کشف و شکوفا کند. در حد مطلوب و صحیح به برآورده کردن همه نیازها توجه‌داشتن، همان مفهوم عفاف است. امام علی (ع) می‌فرماید: «مبادا خود را برای جلب توجه دیگران بیارایی که در این صورت ناچار می‌شوی با انجام گناه به جنگ با خدا بروی.»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه‌های ۱۳۸ تا ۱۴۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه‌های ۱۴۴ تا ۱۴۶)

۲۶۲- گزینه ۴»

(فرزین سماقی)

امام صادق (ع) فرمود: «لباس نازک و بدن نما نپوشید، زیرا چنین لباسی نشانه ضعف و سستی در دینداری فرد است.»
خداوند زنان را زیباتر از مردان آفریده است برای حفظ همین نعمت (زیبایی)، خداوند احکام ویژه‌ای برای زن قرار داده است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۶)

۲۶۳- گزینه ۱»

(فرزین سماقی)

مخاطب آیه ۵۹ سوره احزاب، زنان و دختران پیامبر (ص) و زنان مؤمنان است. نزدیک‌تر کردن پوشش به خود سبب می‌شود تا زنان به پاکی و عفاف شناخته شوند و مورد آزار و اذیت قرار نگیرند و افراد بی‌بند و بار که اسیر

هوی و هوس خود هستند، به خود اجازه تعرض ندهند. در انتهای آیه به صفات «غفور» و «رحیم» بودن خداوند اشاره شده است و خداوند با آمر زندگی و مهربانی، بی‌حجابی گذشته را می‌بخشد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۴۸)

(رشته انسانی: دین و زندگی، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۵۴)

۲۶۴- گزینه ۱»

(مرتضی مهنی کبیر)

این سخن امیرالمؤمنین علی (ع) مربوط به «راه‌های تقویت عزت» و «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» است.

همچنین دو حدیث علوی «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است از این جهت غیرخدا در نظر انسان کوچک است» و «بندۀ کسی مثل خود نباش؛ زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است» از راه‌های تقویت عزت‌نفس و موضوع «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۴۰ و ۱۴۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۸ و ۱۹۹)

۲۶۵- گزینه ۴»

(یاسین ساعری)

خداوند در قرآن می‌فرماید: «لِذَیْنِ أَحْسَنُوا الْحُسْنٰی وَ زَیَادَةٌ وَلَا یَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ: برای کسانی که نیکوکاری پیشه کردند، پاداشی نیک و چیزی افزون‌تر است و برچهره آنان غبار خواری و ذلت نمی‌نشیند.»

امام حسین (ع) فرمودند: «هرگ باعزت از زندگی با ذلت، برتر است.»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۷ و ۲۰۰)

۲۶۶- گزینه ۱»

(ممد رضا ییقا)

سخن حضرت زینب (س) به حاکم کوفه، نشان از عزت‌نفس ایشان است که در آیه مبارکه «من کان یرید العزة فله العزة جمیعاً» به آن اشاره شده است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۷ و ۲۰۰)

۲۶۷- گزینه ۴»

(یاسین ساعری)

پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند، مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند، مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش می‌دهند، با گذشت و مدارا و تحمل سختی‌ها و ناگواری‌های زندگی، به درجات معنوی بالاتری نایل می‌شوند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه ۱۵۳)

(رشته انسانی: دین و زندگی، زمینه‌های پیوند، صفحه ۲۱۶)

۲۷۰- گزینه «۳»

(میثم هاشمی)

تحقیق دربارهٔ همسر آینده را نباید با معاشرت‌هایی که منشأ آن تنها هوس‌های زودگذر است، اشتباه کرد. تجربه نشان داده است که این‌گونه معاشرت‌ها هرچند با عنوان‌هایی مانند شناخت روحیهٔ همسر و امتحان او باشد، نتیجه‌بخش نیست و آثار زیانباری دارد که به‌خاطر همان آثار، خداوند اجازهٔ این‌گونه معاشرت‌ها را به ما نداده است. در این معاشرت‌ها، معمولاً احساسات بر هر دو نفر حاکم می‌شود (علت نادرستی گزینهٔ «۳»، تأکید صرف بر دختران است) و دختر و پسر شخصیت واقعی خود را پنهان می‌کنند. هر طرف اصرار دارد خود را بهتر از آن‌چه هست، نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود. معمولاً هم بیشتر این معاشرت‌ها به سستی رابطه و جدایی می‌انجامد.

(رشتهٔ انسانی؛ دین و زندگی ۲، پیوند مقرّس، صفحه ۲۲۴)

پاسخ سؤالات همهٔ رشته‌ها به‌جز انسانی

۲۶۸- گزینه «۴»

(غزین سماقی)

پس از تعیین هدف ازدواج، موضوع انتخاب همسر مناسب مطرح می‌شود و لازمهٔ تصمیم‌گیری به بهترین شکل و دوری از حسرت و پشیمانی در امر ازدواج، آن است که محیط خانواده، محیط هم‌دلی، اعتماد به بزرگ‌ترها، شنیدن نظرات یکدیگر و محیط محبت و خیرخواهی باشد.

(سایر رشته‌ها؛ دین و زندگی ۲، پیوند مقرّس، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۴)

۲۶۹- گزینه «۳»

(غزین سماقی)

پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق و ترغیب کرده و از پدران و مادران خواسته‌اند که با کنار گذاشتن رسوم غلط، شرایط را برای آنان فراهم کنند و به‌خاطر پندارهایی باطل همچون فراهم‌شدن همهٔ امکانات زندگی، فرزندان خود را به گناه نکشاند و جامعه را گرفتار آسیب نسازند. تأخیر در ازدواج سبب افزایش فشارهای روحی و روانی، روابط نامشروع و آسیب‌های اجتماعی می‌شود.

(سایر رشته‌ها؛ دین و زندگی ۲، پیوند مقرّس، صفحه‌های ۱۵۵ و ۱۵۶)

۲۷۰- گزینه «۳»

(یاسین ساعری)

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید تا خداوند اخلاقشان را نیکو کند و در رزق و روزی آن‌ها توسعه دهد و عفاف و غیرت آن‌ها را زیاد گرداند.»

(سایر رشته‌ها؛ دین و زندگی ۲، پیوند مقرّس، صفحه ۱۵۶)

پاسخ سؤالات ویژهٔ انسانی

۲۶۸- گزینه «۴»

(مرتضی ممسنی کبیر)

با توجه به آیه ۳۸ سورهٔ زمر که می‌خوانیم: «قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ فِي دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ، هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ، قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ... بگو چه می‌پندارند دربارهٔ آن‌چه جز خدا می‌خواهند؟ اگر خدا خواهد که به من زبانی رسد، آیا آنان دورکنندهٔ گزند او هستند؟ یا اگر رحمتی برای من خواهد، آیا آنان بازدارندهٔ رحمت او هستند؟ بگو خدا برای من کافی است...» می‌فهمیم بر غیر خدا نمی‌توان توکل کرد؛ زیرا آنان دورکنندهٔ گزند و بازدارندهٔ رحمت نیستند، لذا باید بگوییم «قل حَسْبِيَ اللَّهُ: بگو او برایم کافی است».

(رشتهٔ انسانی؛ دین و زندگی ۱، اعتماد بر او، صفحه ۱۱۰)

۲۶۹- گزینه «۳»

(غزین سماقی)

برای این‌که یک ازدواج موفق داشته باشیم، لازم است که در راستای تشکیل خانواده به هر چهار هدف (پاسخ به نیاز جنسی - انس با همسر - رشد و پرورش فرزندان - رشد اخلاقی و معنوی) توجه شود و هدف چهارم (رشد اخلاقی و معنوی) را در مرتبهٔ برتر قرار دهیم.

بر اثر ازدواج و پاسخ صحیح به نیاز جسمی هر یک از مرد و زن به یک آرامش روانی می‌رسند.

(رشتهٔ انسانی؛ دین و زندگی ۲، زمینه‌های پیوند، صفحه‌های ۲۱۵ و ۲۱۶)

هوش و استعداد معلّی

۲۷۱- گزینه ۳»

(مادر کریمی)

واژه «حیاتی» در متن معنایی مرتبط با «حیات: زندگی، زیست» ندارد. «اجتناب» نیز معنای «دوری» دارد. «نقش حیاتی» در متن یعنی «نقشی که نمی‌توان آن را انکار کرد».

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۲- گزینه ۳»

(مادر کریمی)

معلوم است که اطلاق واژه «آینه‌ای» به نورون‌های آینه‌ای، نه به دلیل تنوع آن‌ها، بلکه به دلیل تقلید و تکرار احساس و رفتار دیگران است.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۳- گزینه ۳»

(مادر کریمی)

متن از اختلال در نورون‌های آینه‌ای می‌گوید، یعنی منجر می‌شود به این که فرد در توانایی درک نشانه‌های اجتماعی، همدلی، و تقلید رفتارها به شکل درستی عمل نکند.

(تکمیل متن، هوش کلامی)

۲۷۴- گزینه ۲»

(ممیر اصفهانی)

عبارت زیر درستی گزینه پاسخ را تأیید می‌کند: «معبد چغازنبیل، که یک زیگورات عظیم است، گواهی بر مهارت ایلامی‌ها در مهندسی و سازماندهی نیروی کار انبوه است.» و «... اطلاعات ارزشمندی را ... حتی درباره ... الگوهای شهرنشینی آن دوران به دست می‌دهند.»

در متن، از مقایسه توانایی تولید مواد اولیه در تمدن ایلام با دیگر تمدن‌ها سخنی نیست. همچنین با این متن، نمی‌توان گفت استحکامات دفاعی در تمدن ایلام، عمدتاً در معابد تعبیه شده است، چه برسد به آن که دلیلی برای آن بتراشیم. همچنین ساخت طاق‌های هلالی در معماری ایلامی نیست که نشانه‌ای از مهارت آنان در سازماندهی نیروی کار انبوه است، معبد عظیم چغازنبیل گواه این موضوع است.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۵- گزینه ۲»

(ممیر اصفهانی)

استفاده از «و حتی» در پایان عبارت «این سیستم‌ها می‌توانند در تشخیص زودهنگام بیماری‌هایی مانند سرطان، رتینوپاتی دیابتی و بیماری‌های قلبی، به پزشکان کمک کنند و حتی ...» به این معناست که در ادامه متن، باید جنبه مثبت دیگری از این سیستم‌ها و ترجیحاً در راستای تشخیص زودهنگام بیماری‌ها نوشته شود. البته که گزینه «۱» عبارت نادرستی است، چرا که مسائل اخلاقی و بالاختص حریم خصوصی، همواره اهمیت دارند. گزینه‌های «۳» و «۴» نیز از ویژگی‌های مثبتی برای این سیستم‌ها سخن نمی‌گویند.

(تکمیل متن، هوش کلامی)

۲۷۶- گزینه ۳»

(کتاب استعداد تقلیلی هوش کلامی)

متن‌های گزینه‌های «۲» و «۴» به درستی به تعمیم نادرست متن اشاره کرده‌اند: از وجود دو سرمربی مرد سیاه‌پوست در یک لیگ فوتبال در یک کشور، نه می‌توان نتیجه گرفت تبعیض نژادی در آن کشور کم شده است و نه می‌توان نتیجه گرفت تبعیض نژادی در فوتبال آن کشور کاهش یافته است. متن گزینه «۱» نیز به درستی به مقایسه نتایج یک مربی سفیدپوست و یک مربی سیاه‌پوست پرداخته و تبعیض علیه مربی سیاه‌پوست را نشان داده است.

(استدلال‌های متنی، هوش کلامی)

۲۷۷- گزینه ۲»

(کتاب استعداد تقلیلی هوش کلامی)

متن می‌گوید اگر ارزش پول ملی کشور «الف» در قیاس با پول ملی کشور «ب» کم شود، کشور «الف» محصولاتش را راحت‌تر می‌تواند به کشور «ب» صادر کند. ولی این حداقل به شرطی است که افزایش ارزش پول ملی کشور «ب»، به افزایش قیمت محصولات کشور «الف» منجر نشود. مثلاً اگر محصولات اولیه خود وارداتی باشد، قیمت آن‌ها هم بیشتر می‌شود که به افزایش قیمت محصول نهایی منجر می‌شود.

(استدلال‌های متنی، هوش کلامی)

۲۷۸- گزینه ۱

(غرض از شیرممدلی)

ابتدا جدول داده‌ها را رسم می‌کنیم. می‌دانیم لیام و کیان پیتزا سفارش نداده‌اند. پس چون دو نفر باید پیتزا سفارش داده باشند، تیم و هومان پیتزا سفارش داده‌اند.

هومان، مرغ سوخاری و همبرگر سفارش نداده است. پس ساندویچ سفارش داده است. همچنین می‌دانیم تیم مرغ سوخاری سفارش نداده است. پس مرغ سوخاری را نیز کیان و لیام سفارش داده‌اند.

	پیتزا	مرغ سوخاری	همبرگر	ساندویچ
کیان	x	✓		
لیام	x	✓		
تیم	✓	x		
هومان	✓	x	x	✓

حال می‌دانیم تیم و کیان دقیقاً یک غذای مشترک سفارش داده‌اند. به ستون ساندویچ نگاه کنید که هومان آن را انتخاب کرده است. پس، از بین کیان و لیام و تیم، تنها یکی باید این غذا را انتخاب کرده باشد. تیم و کیان، دقیقاً یک غذای مشترک از بین همبرگر و ساندویچ سفارش داده‌اند. اگر آن غذای مشترک تیم و کیان، ساندویچ باشد، در آن صورت تعداد کسانی که ساندویچ سفارش داده‌اند سه تن خواهد بود که ممکن نیست. پس ساندویچ را لیام سفارش داده است و جدول به شکل زیر کامل می‌شود، که همه شروط را رعایت کرده است:

	پیتزا	مرغ سوخاری	همبرگر	ساندویچ
کیان	x	✓	✓	x
لیام	x	✓	x	✓
تیم	✓	x	✓	x
هومان	✓	x	x	✓

نام غذای مشترک تیم و کیان، همبرگر است که یک نقطه‌ای است.

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۷۹- گزینه ۴

(غرض از شیرممدلی)

طبق پاسخ پیشین، ساندویچ غذای مشترک لیام و هومان است.

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۰- گزینه ۴

(غرض از شیرممدلی)

طبق پاسخ‌های پیشین، معلوم است که هومان پیتزا و ساندویچ سفارش داده است، یعنی هومان، بیش از همه پول پرداخته است.

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۱- گزینه ۲

(عمید کنی)

کسر کارها را محاسبه می‌کنیم. در هر ساعت:

$$\frac{1}{2 \times 6} = \text{حلما} + \text{باران}$$

$$\frac{1}{3 \times 8} = \text{باران} + \text{یسنا}$$

$$\frac{1}{3 \times 6} = \text{یسنا} + \text{حلما}$$

یعنی اگر از هر کدام از اشخاص دوتا داشتیم، مجموعاً در هر ساعت،

$$\frac{1}{12} + \frac{1}{24} + \frac{1}{18} = \frac{6+3+4}{72} = \frac{13}{72}$$

از کار انجام می‌شد:

پس اکنون در هر ساعت، $\frac{13}{144}$ از کار انجام می‌شود. پس

$$\frac{144}{13} = 11 \frac{1}{13} \text{ ساعت طول می‌کشد تا کار انجام شود.}$$

(معادله‌نویسی، نسبت و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۲- گزینه ۲

(عمید کنی)

قیمت خرید: $100 \rightarrow 90$

$$100 \rightarrow 110 \times \frac{90}{100} \times \frac{90}{100} = 89/1$$

قیمت فروش:

نسبت خواسته‌شده:

$$\frac{89/1 - 90}{100} = \frac{-0.9}{100}$$

(معادله‌نویسی، نسبت و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۳- گزینه ۳

(عمید کنی)

اگر سن فرزند X و اختلاف سن پدر و مادر Y باشد، داریم:

$$\begin{cases} x - 2 = y \\ x + 3 = 2y \end{cases} \Rightarrow x + 3 = 2x - 2$$

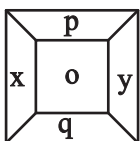
$$\Rightarrow x = 2x - 7 \Rightarrow x = 7$$

(معادله‌نویسی، نسبت و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۴- گزینه ۱

(غاطمه ریاض)

در هر شکل الگوی صورت سؤال، داریم:

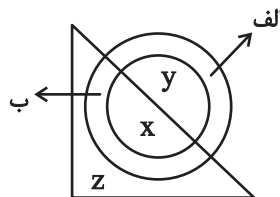
$$\frac{(x+y)}{(p-q)} = o \Rightarrow \frac{2+7}{8-6} = 9 \Rightarrow ? = 18 - 7 = 11$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۵- گزینه «۲»

(فاطمه راسخ)

در الگوی صورت سؤال، اگر الف رنگی باشد، $x = y \times y$ است و اگر ب رنگی باشد، $x = z \times z$ است.

$$\Rightarrow ? \times ? = 4 \Rightarrow ? = 2$$

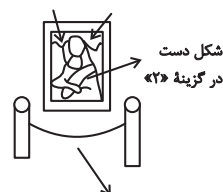
(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۶- گزینه «۱»

(فاطمه راسخ)

بخش‌های متفاوت در سایر گزینه‌ها:

جابه‌جایی این دو در گزینه «۳»

جابه‌جایی این دو ستون در گزینه «۴»

(قرینه‌یابی و دوران، هوش غیرکلامی)

۲۸۷- گزینه «۳»

(فاطمه راسخ)

شکل‌های مراحل اول و سوم در الگوی صورت سؤال قرینه هستند. با قرارگیری شکل گزینه «۳» به جای علامت سؤال، شکل‌های مراحل دوم و چهارم نیز قرینه هم خواهند بود.

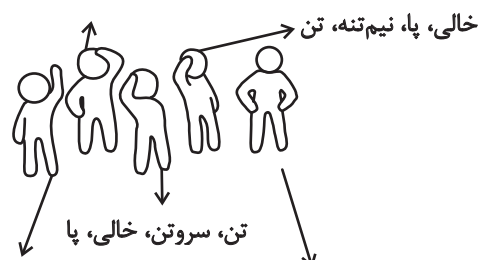
(الگوهای تصویری فطری، هوش غیرکلامی)

۲۸۸- گزینه «۴»

(ممیر اصفهانی)

تصویر زیر سه بار در الگوی صورت سؤال هست و تغییراتی دارد که با این شرح است:

سر، سرونیم‌تنه، سروتن بدون پا، سروتن

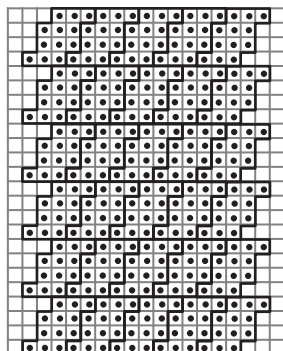
سروتن، تن، نیم‌تنه، پا

(الگوهای تصویری فطری، هوش غیرکلامی)

۲۸۹- گزینه «۳»

(ممیر اصفهانی)

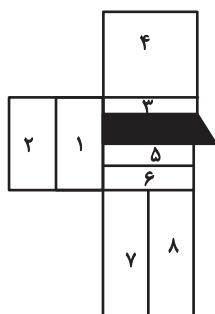
تکرارهای مدتظر:

(الگوهای تصویری غیرفطری، هوش غیرکلامی)

۲۹۰- گزینه «۲»

(ممیر کنی)

مستطیل‌های مدتظر:

(۱), (۱, ۲), (۳), (۳, ۴), (۵), (۵, ۶), (۵, ۶, ۷, ۸)

(۳, ۵), (۳, ۵, ۶), (۳, ۵, ۶, ۷, ۸), (۳, ۴, ۵)

(۳, ۴, ۵, ۶), (۳, ۴, ۵, ۶, ۷, ۸)

(شمارش تصویری، هوش غیرکلامی)